EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi eseri olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Mayıs 1988 Sayı:8

Yığın hareketi ve görev

Yığın hareketi gelişiyor, öfke ve memnuniyetsizlik fiili hareket dönüşüyor. Ve olgular bunun, belki de inişli çıkışlı ama giderek artan bir tempoda ilerleyeceğini gösteriyor.

Genel grev sloganlarıyla birlikte, 1,5 milyonu aşkın işçinin ülke çapındaki toplu protestosunu, önce İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin gözüpek eylemi, sonra, yasak ve tehditlere meydan okuyan sayıları bir kaç bini bulan işçi, öğrenci ve aydının İstanbul'daki 1 Mayıs gösterisi takip etti.

İşçi sınıfında ülke çapında bugüne kadar görülmemiş derinlik ve genişlikte bir kaynaşma var. Bu, sermayenin temsilcileri tarafından da dile getiriliyor ve ürkütücü bulunuyor. Peşpeşe grev kararları alınıyor. Cumhuriyet gazetesinin 27 Nisanda yaptığı döküme göre, hala grevde bulunan işçi sayısı 6 bini aşarken, grev kararı alınmış işçi sayısı 32 bini, sözleşmesi uyuşmazlıkla sonuçlanmış işçi sayısı ise 76 bini aşmış bulunuyor. Bu rakamlar ekonomik hareketin hızla büyüyen boyutunu gösteriyor. Sadece alınmış grev kararları uygulandığında dahi 1988'in daha ilk beş ayında, 1987 yılının rakamları aşılmış olacak.

Bunun dışında, çeşitli biçimlerde ortaya çıkan pasif veya aktif işçi direnişleri o kadar arttı ki, bir kısmı yansımadığı veya yansıtılmadığı halde, günlük basında bu tür direniş haberlerinin yer almadığı gün hemen yok gibi.

Öte yandan bizzat "aşağı"nın istemi ve zorlamasıyla alınmış genel grev kararı tüm işçilerin talebi olarak gündemde duruyor. Şayet Türk-İş'in gerici bürokrasisi pek muhtemel ve hiç de sürpriz olmayacak bir "çark"la yan çizmezse, genel grevden önce ülke çapında iki saatlik bir uyarı grevi ve onlarca ilde miting yapılması gerekiyor.

İşçiler mücadele etmek istiyor; yasaklara ve yasalara rağmen sokağa çıkmak istiyor. Genel grev isteminin kendisi bile, kapitalistlere, devlete, anayasa ve yasalara açıktan meydan okumayı ifade ediyor. "Bu yasaları biz yapmadık ki, uyalım" fikri ileri-devrimci işçiler tarafından yaygınlaştırılıyor.

İşçi eylemleri, ezilen ve sömürülen diğer kesimlerin desteğini de alıyor. Sakarya ve Adana mitingine toplumun diğer kesimlerinin ve öğrencilerin katılması, yemek boykotunun bir çok işyerinde küçük memurlar ve bir kısım teknik personel ve ayrıca öğrenciler tarafından desteklenmesi bunu gösteriyor. Kürt yurtseverlerinin manevi desteklerinin yanısıra, diktatörlüğe darbe vuran, onun otoritesini zayıflatan mücadeleleri işçi hareketine nesnel bir desteği ifade ediyor. Bu destek, işçiler toplumun diğer ezilen ve sömürülen kesimlerinin istemlerini de dile getirmeyi, onları desteklemeyi, yani bütün ezilenlerin öncüsü olmayı öğrenebildikleri oranda artacaktır.

Grev hareketini, sokak eylemini geliştirmek, yaymak -bugün yığınları devrimcileştirecek, insiyatifini ve bağımsız hareketini geliştirecek tek yol, biricik devrimci taktik işte budur.

İcazet, yasacılık şeklindeki o berbat geleneği kırmanın, yasaklar rejimini sarsmanın ve işlemez hale getirmenin, yasa tanımaz militan bir işçi ve kitle hareketini geliştirmenin nesnel koşulları mevcuttur. 1 Mayısta İstanbul'da yapılan gösteri bu yolda atılmış gözüpek bir adımdır. Devam ettirmek, gelenek haline getirmek gerekiyor.

İşçilerin, sömürülen ve ezilen

kitlelerin büyüyen ve bir yandan fiili eyleme dönüşen hareketi karşısında diktatörlüğün ve hükümetin baskı ve terörün şiddetini artırma yoluna başvurmaktan başka alternatifi yok. Gittikleri her yerde yuhalanmaya başlanan Özal ve bakanları, acz ve şaşkınlık içinde, işçilerin ve halkın "açız" diye başlayan protestolarını tehditle cevaplıyor, sopanın ucunu gösteriyorlar. Protesto ve grevlerin artmaya başladığı, bir dizi miting ve genel grevin gündemde olduğu bir sırada Evren küstahça yeni bir darbe tehdidi savuruyor.

Muhalefetteki burjuva partiler ise, yığınların memnuniyetsizliğini ve öfkesini yeni bir seçimle parlamentonun bileşiminde yapılacak bir değişikliğe, bir hükümet değişikliğine yöneltmeye çalışıyorlar.

Burjuva demokrasisini kendine program edinen, "parlamentonun en üst organ olarak görev yapmasının sağlanmasını" en önde görev ilan eden, "Türkiye'nin kurtuluşunun ANAP hükümetinden kurtulmaktan geçtiğine inanan", "yüzde 65'lik çoğunluk" dediği sosyal-demokrat, muhafazakar, dinci, faşist sermaye partilerinden oluşan muhalefet partilerini "ANAP iktidarının alternatifi" olarak sunan ve onlardan demokrasi dilenen revizyonist-liberal sol da, aynı şekilde kitlelerin öfkesini ve hareketini parlamenter eylemin yedeğine çekme rolünü üstleniyor. "Parlamento içi ve dışı muhalefetin birleştirilmesi" olarak adlandırılan bu gerici taktik, işçi sınıfı hareketini ideolojik-siyasal olarak burjuvaziye bağlamaya hizmet ediyor. Devrimci tatkik bunun tam karşıtıdır; grev ve sokak eylemlerini geliştirmeyi, yığınların burjuva parlamentosu ve partileri hakkındaki umut ve önyargılarını kırıp, bağımsız devrimci hareketini yaratmayı ve onu iktidar mücadelesine yöneltmeyi amaçlar.

Herkes doğal olarak kendi rolünü oynayacaktır.

Sermaye düzeninin yeniden şiddetli bir krize doğru hızla yol aldığı, işçilerin ve sermaye tarafından sömürülen ve ezilen diğer kitlelerin ekmek ve özgürlük istemleriyle hareket geçmeye başladıkları bir dönemde, net bir sosyalist programı, onlara ekmeği de, özgürlüğü de verebilecek tek düzen olarak sosyalizmi yığınlara alternatif olarak sunma gücünde ve yeteneğinde devrimci bir işçi partisinin yokluğu Türkiye'nin tarihsel bir talihsizliğidir.

Başlıca ve asli görevleri henüz böyle bir partiyi yaratmak, komünist hareketi, komünist işçi hareketine dönüştürmek olan komünistler, yükselen işçi hareketinde ne kadar enerjik olarak yer alırlarsa, bu görevi o kadar hızla başaracaklardır. Dipten gelen ve artık kendini açığa vuran dalganın büyüklüğüyle, kendilerinin güçleri ve hazırlıkları arasındaki mesafenin büyüklüğü komünistleri ürkütmemelidir; tersine, bunun bilincinde olarak ve bu yüzden de bir kaç misli daha fazla enerjiyle müdahale etmek, deyim uygunsa her şeye rağmen "büyük oynamak" gerekiyor. Gelişen işçi hareketi kendi öncülerini ve kadrolarını hızla yaratacaktır. Bütün sorun, cesaretle, ısrarla bu kesimlere ulaşabilmektir. Bütün pratik çaba bu işe hasredilmelidir. Bir yükselişten sınıfın ileri unsurlarının hiç olmazsa önemli sayılabilecek bir kısmını kapsayan, polis ve diktatörlükle savaşma yeteneğine sahip gizli devrimci bir işçi örgütü oluşturarak çıkmak, mevcut koşullar altında belki de en iyi kazanç sayılacaktır; ki bu, geleceğin iktidara aday ihtilalci partisi olacaktır.

EKİM

Okuyuculara,

T.Göker'in "Sovyetler Birliği'nin Yeni Dış Politikası Üzerine" başlıklı yazısını yer darlığı nedeniyle gelecek sayıya bırakıyoruz.

Yine yer darlığı nedeniyle önceki sayıda yayınlayamadığımız K.Yayla'nın ve Ankara'lı yoldaşların mektuplarını gecikmeli olarak yayınlıyoruz.

A.Azad'ın "Halkçı Devrim Anlayışı" başlıklı seri yazısının son bölümü ise gelecek sayıya kaldı.

EKİM

1 MAYIS İŞTE BÖYLE KUTLANIR...





İstanbul'da 1 Mayıs kutlandı. Sayıları birkaç bini bulan işçi,öğrenci, sendikacı ve aydınlardan oluşan iki ayrı topluluk, 1 Mayıs sabahı İstiklal caddesinden ve Sıraselvilerden Taksim alanına doğru yürüyüşe gecti. Polis kuvvetleri göstericilere kudurmuşcasına saldırdı. Göstericiler polisle çatıştılar. 100'e yakın gösterici gözaltına alındı.

Diktatörlüğün tehditlerine, yasaklara, polisin 1 Mayıs öncesi estirdiği teröre rağmen yasaklar çiğnendi, tehditlere meydan okundu. Bu bir başlangıçtır. Yasaklar çiğnene çiğnene sokaklar fethedilecektir.

Grev dalgası büyüyor

Kapitalistler tarafından açlık sınırına itilen işçiler, "alamıyoruz, yiyemiyoruz, giyemiyoruz. Grevden başka çaremiz yok", ya da, "tüketmezsek, üretmeyiz" diyorlar. Ve peşpeşe oy birliğiyle grev kararları alıyorlar.

Grev dalgası büyüyor ve bütün ülkeye yayılıyor. İşte geçtiğimiz aydan bazı grev haberleri:

Çimse-İş'in örgütlü olduğu 5 çimento fabrikasında (Adana, Bolu, Ünye, Mardin, Konya) 2100 işçi 20 Nisanda greve başladı. Yine Çimse-İş'in toplam 9591 işçiyi kapsayan 27 işyerinde greve gitme ihtimali var.

Eskişehir'de kurulu Eti Gıda Sanayi ve Etimek'te çalışan, Tek Gıda-İş sendikasına bağlı 1800 işçi 18 Nisanda greve başladı. Yine aynı sendika Türkiye'ye dağılmış değişik gıda alanlarında üretim yapan 41 işyerinde 7000 işçi için grev kararı aldı. Karar 21 Nisanda işyerlerine asıldı.

İzmit'te kurulu 1300 işçinin çalıştığı Sabancı Holding'e ait Lassa Lastik Fabrikası'nda, bağımsız Laspetkim-İş sendikasınca alınan grev kararı 21 Nisanda uygulanmaya başlandı. Aynı sendika Prelli Lastik Fabrikası'nda grev kararı aldı. Buna karşılık Lassa patronu da lokavt kararı aldı. (Lassa 1987'de en çok kar eden fabrikalardan biri. %105'lik bir kar artışı ile 23 milyar 102 milyon liralık kar elde etti. Bunu %95'lik bir artış sonucu 20 milyar 750 milyonla Good Year izlior. Pirelli ise 20 milyar 570 milyon kar etti.)

Petrol-İş sendikası Adana ve Mersin'de kurulu 2 bin işçinin çalıştığı Sasa, Kromson ve Toros gübre fabrikalarında grev kararı aldı.

Emek İnşaat'taki grevi devam eden Tez-Koop-İş sendikası, TMO'da çalışan 2000'i aşkın işçi adına grev kararı aldı vb. vb.

Öte yandan pasif-aktif oldukça yaygın bir direniş hareketi...

İşçiler miting alanlarında, "açız", "ekmek istiyoruz", "tekellerin egemenliğine

(Devamı s.4'de)

"EYLEM KARARLARI"NIN TAKİPÇİSİ OLMAK GEREKİR

Türk-İş yönetimi tarafından belirlenen eylem programında, Mayıs ayında otuzu aşkın ilde miting, ülke çapında iki saatlik uyarı grevi ve ardından süreli ya da süresiz genel grev bulunmasına rağmen, bunun için ciddi hiçbir hazırlık yapılmadığı görülüyor. Türk-İş yönetiminin sermaye işbirlikçisi niteliği, işçileri her ana yüzüstü bırakabileceği biliniyor. Nitekim hükümetin de girişimiyle açık-gizli pazarlıklar yeniden ön plana çıktı. Hükümet bir yandan tehdit savururken, diğer yandan önemsiz tavizlerle sorunu geçiştirmeye çalışıyor.

Öte yandan, Evren'in ve Özal'ın yeniden yoğunlaştırdıkları "12 Eylül öncesine dönmek", "anarşinin yeniden hortlaması" propogandası eşliğinde, "yeni bir darbe" tehdidi ve tartışmaları dikkatleri başka yere çekmeyi, işçileri ve de sendikaları sindirip işçi eylemlerini gündemden çıkarmayı da amaçlıyor.

Bu konularda işçileri aydınlatmak ve uyarmak, genel grev istemini sıcak tutmak, Türk-İş yönetiminin "çark" etmesine engel olmak ve aldığı kararlara uymaya zorlamak görevi en başta ileri, öncü işçilere düşüyor. Her işyerinde ve her bölgede işçiler tarafından belirlenmiş eylem komiteleri kurulması talep edilmeli ve uygulanmalıdır. İşçiler, muhtemel bir eylemde kaderlerini sendika bürokratlarının eline bırakmamalıdırlar.

İSTANBUL

YEMEK BOYKOTU

Türk-İş'in 11 Marttaki yemek boykotuna, İstanbul Camialtı Tersanesi ve Haliç Tersanesi işçilerinin katılımı tam oldu. Bunun yanısıra eylemi daha ileri götürmek isteyen Camialtı işçilerinin bir kısmı, fabrikadan Kasımpaşa parkına kadar sessiz yürüyüş yaptılar. (Yine yasalardan, yasaklardan bahseden Dok-Gemi İş Sendikasının gerici tutumu bu yürüyüşü engelleyemedi) Ancak, daha önce kararlaştırılan, Kasımpaşa parkında Haliç Tersanesi işçileriyle buluşma ve protestoyu yükseltme gerçekleştirilemedi. Haliç Tersanesi'nden çok sayıda katılan işçi arkadaşlarla beraber bir süre sonra dağınıldı. Mesailere kalınmadı.

Taşkızak Tersanesi'nde yemek boykotu kararından önce tersane işçileri iki günlük yemek boykotu kararı almışlardı. Sendikanın engelleyici tutumuna rağmen bu kararlarından vazgeçmediler. Aynı sendika, işçileri Türk-İş'in aldığı yemek boykotuna çağırınca, büyük protestoyla karşılaştı.

Pendik Tersanesi'nde de bütün işçiler yemek boykotuna katıldılar. Bir takım batıl inanışlara sahip olan ve aralarında işverenin uşaklığını yapan bazı işçiler yemeğe gitmek istedilerse de, sonradan çekinip gitmediler. 11 Martta çıkan yemek ikinci gün yeniden verilmek istenince, işçiler 12 Martta da yemek boykotu yaptılar.

Gripin fabrikasındaki işçilerin yemek boykotu ve protestosu, yemekhaneye girip, tabakları yere fırlatıp kırarak oldu. Yemek boykotu üç gün sürdü ve işverenin çok sadık bir uşağı hastanelik edildi. Daha önce onbin paketlik iş üretilirken, bugün bu sayı binbeşyüze düşürüldü. İşçiler, altıncı ayda yapılacak toplusözleşmede isteyecekleri zamı şimdiden bildirdiklerini, yüzde iki yüz zam isteyeceklerini ve kendilerini zor günlerin beklediğini söylüyorlar.

Deva İlaç Fabrikası işçilerinin yemek boykotuna katılımı tam oldu ve üretimde belirli oranda düşüşler gerçekleştirildi.

Yemek boykotunun başarılı geçmesine rağmen, işçilerin büyük bir çoğunluğu alınan yemek boykotu kararının aldatmacaya dayandığı ve pasif bir eylem olduğunu söylüyorlar.

İstanbul'dan bir EKİM okuru.

GREV DALGASI...

(Başta rafı s.3'de)

son", "sömürüye son vereceğiz" diye haykırıyor, işgüçlerinin kapitalistler tarafından hayvani bir tutkuyla yağmalanmasını şiddetle protesto ediyorlar.

Bu yağmaya tek bir yoldan son verilebilir: Kapitalistleri kovarak, onları mülksüzleştirerek, işçilerin iktidarı ve denetimi altında sosyalist üretimi örgütleyerek.

Fabrikalara ihtiyaç var, ama kapitalistlere yok!

MÜCADELE KİTLELERİ EĞİTİR

K.YAYLA

Türk-İş'in almış olduğu eylem kararları sendika bürokrasisinin niteliğine bakılarak yargılanamaz. Örneğin yemek boykotu objektif olarak sermayeyi hedefliyordu. Fakat eyleme önayak olan Türk-İş yöneticilerinin ne böyle bir bilinci, ne de eylemleri gerekli sonuçlara kadar sürdürme niyetleri vardır. Başta Şevket Yılmaz olmak üzere sendika patronları, 2 milyona yakın işçinin örgütlü olduğu bir sendikanın yöneticileri olarak, ya işçi yığınlarının taleplerine daha fazla kayıtsız kalamazlardı, ya da koltukları tehlikeye girerdi. Kısacası Türk-iş yöneticileri bilinen eylem kararlarını kendi istemleriyle almamışlar, tersine bu kararları almak zorunda kalmışlardı. Türk-iş'in yaptığı her toplantıda işçiler mücadele isteklerini dile getiriyor, "yaşasın işçilerin birliği", "işçiler elele genel greve" sloganları haykırıyorlardı. Sendika bürokratlarının uyuşuk konuşmaları kesiliyor, mücadele isteyen konuşmalar coşkuyla karşılanıyordu.

Türk-iş yönetiminin "hükümetle görüşme", "kanunların elverdiği ölçüde" mücadele etme vb. türden oyalamalarına karşın grevler yaygınlaşıyordu (Deri-İş, Seydişehir, Migros vb.). Bazı fabrikalarda yasadışı direnişler patlak veriyordu. ... Örneğin Altınyıldız'da direniş olduğu günlerde fabrikaya gelen Teksif şube başkanı İbrahim Vardar ve Türk-İş başkanı Şevket Yılmaz, önce işçilere eylemlerine son vermeleri için çağrı yapmayı düşünürlerken, eylemdeki coşkuyu ve kararlılığı görünce, işçilerin yanında olduklarını ve mücadelelerini sonuna kadar desteklediklerini söylemek zorunda kalıyorlardı.

Ayrıca, Türk-İş'in eylem kararları uyarınca yapılan yemek boykotunun yüzde yüze yakın bir katılımla gerçekleşmesi ve Sakarya mitingine beklenenin üzerinde katılım, yaşanan coşku bu mücadelelerin gerçek sahiplerinin -halihazırdaki bilinç düzeyine bakıp bazılarının küçümsediği- işçi kitleleri olduğunu gösterir. Bu durumu Şevket Yılmaz bile görmekte, konuşmalarında sık sık, "kendileri istese de istemese de işçilerin mücadeleye atıldığını" itiraf etmektedir.

Bazı işyerlerinde, DİSK'in açılması faaliyetlerini ve "sendikal muhalefet" anlayışını Türk-İş'e karşı örgütlenmek olarak algılayan TBKP ve onun çizgisinden etkilenen işçiler, Türk-İş yöneticilerinin gerici oldukları gerekçesiyle onların önderliğinde gelişen eylemlere katılmama doğrultusunda propaganda yapmaya başladılar. Fakat propagandaları tutmayınca eylemlere katılmak zorunda kaldılar.

Yasal grev ya da yasadışı direniş, boykot vb. eyleme katılan işçilerin çoğunluğunun halihazırdaki bilinci, içinde bulundukları ekonomik cenderenin siyasal özünü kavrayabilecek nitelikte değildir. İşçi yığınlarının şimdiki bilinci esas olarak Özal hükümetinin devrilmesini istemekle sınırlıdır. Mevcut hükümetin ekonomik, siyasal baskılarına karşı tavır alan işçiler, bugün için muhalefetteki SHP, DYP gibi burjuva partilerden bir şeyler bekleme eğilimindeler. Bu partilerin de çıkar yol olmadığını söylemelerine rağmen, başka bir alternatif göremedikleri veya yaratabilecek bilinçte olmadıkları için ehven-i şer mantığıyla düzen partilerinden birini tercih ediyorlar.

Bu ortamda dini gericilik toplumsal çöküntünün kaynağını "maneviyattan, dinden, ahlaktan kopma" olarak gösterip, sözde mevcut düzen dışında çıkış yolları göstererek arayış içindeki işçileri etkilemeye çalışıyor. Siyonistlerin Filistin halkına karşı izlediği vahşet politikasını protesto etmek amacıyla özellikle fabrikalarda yoğun bir ajitasyon faaliyeti yürüttüler ve mitinge katılmayanları gericilikle suçladılar. Ve 15 bin kişilik bir kitleyi Bayrampaşa mitingine katabildiler. Bütün yalan ve demagojisine rağmen dini gericiliğin sermaye ve devletle içiçe olduğu, onlardan destek gördüğü bilinmektedir.

Türk-İş'in kararıyla gerçekleşen işçi eylemleri patronların ve onların devletlerinin yüreğine korku saldı. İşçi ve halk kitlelerine güven verdi. Türk-İş eylem kararları alır almaz hükümet sözcüleri tehditlere başladılar. Tehditler ve vaadler atbaşı gidiyordu. Özal ve Çalışma Bakanı İmren Aykut "tam işçilerin sorunlarının çözüleceği bu günlerde eylem yapmak 12 Eylül öncesine dönmek istemekten başka bir şey değildir" diyorlardı. Bazı fabrikaların patronları yemek boykotunu kırabilmek için kesenin ağzını açtılar. Örneğin Aksu iplik fabrikasında patron yemek boykotuna bir saat kala işçilere 120 bin borç olarak ve 80 bini karşılıksız olmak üzere 200 biner lira dağıtacağını açıkladı. Bu iğrenç teklifi; sadakayı hiçbir işçi kabul etmedi. Bunun üzerine 200 binin tamamının karşılıksız

(Devamı s:34'de)

Ekim'in 1 Mayısta dağıttığı bildiriyi aynen yayınlıyoruz.

İŞÇİ ARKADAŞ, 1 MAYIS YAKLAŞIYOR!

Bütün ülkelerin işçilerinin ücretli kölelikten kurtuluş için mücadelede birlik oluşlarını kutladıkları gün, emeğin sermayeye karşı toplu mücadele günü 1 Mayıs yaklaşıyor. 1 Mayısta bütün ülkelerin işçileri sokaklara, meydanlara dökülecek, kendilerini sömüren ve ezen sermayeye, kapitalizme karşı öfkelerini haykıracak, istemlerini dile getirecekler. Kavga ve zafere dair türküler söyleyecek, geleceğe, yeni bir dünyaya, gerçekten özgür, eşit, adil ve sömürünün olmadığı bir topluma, sosyalizme olan özlem ve umutlarını dile getirecekler.

Bizdeki gibi sermayenin kaba ve keyfi diktatörlüğünün hüküm sürdüğü, yasaklarla donatılmış, masum muhalefet girişimlerinin dahi şiddet ve tutuklanmayla cevaplandığı rejimlerde ise, işçiler her şeye rağmen yasakları çiğneyerek grev yapıp, gösteriler tertiplemeye çalışacaklar.

Söylemeye gerek yok ki, burjuva diktatörlük, yine 1 Mayısta işçileri jop, süngü ve namluların gölgesinde, işten atma, tutuklama tehdidiyle zorla çalıştırmaya, herhangi bir direniş veya gösteri yapmalarını engellemeye çalışacaktır.

Ancak, işçiler bunu kabullenecekler mi, göreceğiz. Sadece şu iki noktayı vurgulamak istiyoruz: İşçilerin gücü sayılarındadır; birlikte hareket ettiklerinde tehditler ve saldırılar geri teper. İkincisi, mücadeleyi ilerletmek için, hak ve özgürlükler için fedakarlığı, acı çekmeyi göze almak gerekir. Zaten işçinin yaşamı bin türlü sıkıntı ve acı ile içiçe değil midir? Her şeyin bir bedeli vardır. Özgürlük, eşitlik, adalet, insanın insan tarafından sömürülmesini yok etmek, yoksulluğun kökünü kazımak bütün bunlar güzel ve yüce amaçlardır. Ama uğruna savaşmadan elde edilebilirler mi?

İktidardaki veya muhalefetteki, bütün burjuva partiler işçilerin yoksulluğunu ve acılarını dindirmenin yollarına dair tonlarca laf ediyorlar. Hepsi yalan söylüyorlar. Temel sorun şudur:

Bu toplumda, bir yanda, fabrikaları, bankaları, toprağın ve servetin en büyük bölümünü elinde tutan ve bu nedenle de işçilerin ve emekçilerin yarattığı değerleri sahiplenen bir avuç kapitalist, parababası, büyük toprak sahibi var. Öte yanda karın tokluğuna çalışan ya da işsiz milyonlarca mülksüz ve yoksul.

Hükümet, ordu, polis, mahkemeler,kısacası devlet kapitalist sınıfın hizmetkarı, onun çıkarlarının bekçisidir. Her işçi bunu kendi pratik tecrübesiyle görüyor.

Türkiye kapitalistleri emperyalist burjuvazi (ABD, Avrupa) ile birlikte işçilerin işgücünü yağmalıyor, onları kendisi için açlık sınırında ölesiye çalışıtırıyor. Yoksulluk, hastalık, bedeni ve ahlaki çürüme kol geziyor.

Oysa işçilerin ve emekçilerin yarattığı değerler, ekmek ve et herkese yeter de artar bile. Ama her şeyin tekeli, en büyük bölümü kapitalistlerin, para babalarının, büyük toprak sahiplerinin elinde bulunuyor.

Tek bir çıkış yolu var: İşçilerin ve emekçilerin bu tekeli sermayenin elinden koparıp almaları, yani büyük burjuvazi ve büyük toprak sahiplerini, parababalarını mülksüzleştirmeleri ve bu mülkleri işçilerin ve çalışanların denetiminde toplumun ortak mülkü haline getirmeleri. Bunun için de, işçilerin, kapitalistlerin devletini yıkıp kendi iktidarını kurmaları gerekiyor. O zaman işçiler ve emekçiler sadece kendi hesaplarına çalışacak, kendileri yöneteceklerdir. İşte bu sosyalizmdir.

Sosyalist Türkiye -tek kurtuluş yolu budur. Kapitalist Türkiye çürüyor, iflas ediyor. O işçilere ve emekçilere yoksulluk ve acıdan başka bir şey veremez. Yalan ve vaatten, jop ve dipçikten başka bir şey veremez.

Sosyalist bir Türkiye ancak işçilerin ve onunla birlikte yürüyen emekçilerin eseri olabilir. Böyle bir düzeni ancak bir işçi ve emekçi ihtilali yaratabilir. Bunun için de, her şeyden önce, devrimci bir işçi partisine ihtiyaç var. Bir ihtilal partisi de ancak gizli bir parti olabilir. Zira, sermaye iktidarı kendisini yıkmayı hedefleyen gerçek bir devrim partisine yaşam hakkı tanımaz. Bilinçli her işçinin başta gelen görevi böyle bir partiyi yaratmak için çalışan komünistlere katılmaktır.

İşçiler devletin icazetine sığınarak, ya da mevcut yasalar çerçevesinde sözde komünist, sosyalist ya da devrimci parti kurmaya çalışanlara itibar etmemelidirler. Böyle partiler başka bir şey olabilir, ama asla bir devrim partisi olamazlar.

İŞÇİ ARKADAŞLAR!

Birleşin, örgütlenin, harekete geçin!

Sendikalarınıza sahip çıkın, sendikalarınızdaki hain bürokratları kovun, korkakları devirin!

Komünistleri, komünist işçileri bulun, onlarla bağ kurun! Onlar size yardım edecek, yol göstereceklerdir.

Gizli işçi gazetelerini ve bildirileri okuyun, okutun!

Söz, örgütlenme, gösteri ve toplantı hakkı için, tam ve özgür grev, toplusözleşme ve sendika hakkı için, bunların en kısa sürede elde edilmesi için mücadele edin!

Sermayenin iktidarına karşı savaşınızda en yakın müttefiğiniz olan şehir ve kır emekçilerinin desteğini alın, destek verin!

Bütün işçiler ve bütün halklar kardeştir. Kahrolsun ulusal eşitsizlik, ulusal zulüm ve ulusal düşmanlık! Kürtlerin özgürlük mücadelesini destekleyin!

Gençliğin, bütün ezilenlerin, zindanlardaki işçi ve halk savaşçılarının mücadelesini destekleyin!

Burjuvazi, faşist diktatörlük 1 Mayısı yasakladı ve unutturmaya çalışıyor. Buna izin vermeyin! Şehitlerinizin kanıyla yaratılmış gelenekleri, 1 Mayıs geleneğini yaşatın.

- YAŞASIN 1 MAYIS!

- KAHROLSUN SERMAYE DÜZENİ, KAHROLSUN SERMAYENİN FAŞİST DİKTATÖRLÜĞÜ!

- YAŞASIN ÖZGÜRLÜK, YAŞASIN SOSYALİZM!

- YAŞASIN BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİNİN BİRLİĞİ VE KARDEŞLİĞİ!

EKİM

(Başlarafı s.31'de)

FRANSA VE GÜÇLENEN FAŞİZM...

tamamen ortadan kaldıracağı gibi yeni işçi arama ihtiyacı bile doğuracaktır. İşsizliğin bu şekilde ortadan kalkmasıyla işsizlik kasası ve sosyal sigortalar kasasının açıkları kendiliğinden ortadan kalkacaktır. Dolayısıyla aile yardımları kasasının mali imtiyazlarından yalnız Fransızlar bol miktarda yararlanabileceklerdir.

Aynı şekilde ve sonuç olarak adi suçlar,yani güvenlik, esrar, eroin kaçakçılığı gibi marjinal sorunların varlık nedeni kalmayacaktır. Nihayet, temiz ve arınmış bir Fransız toplumu refah ve huzura erişebilecektir!

Bu tezlerin kök salması ve doğrudan savunucusu Milli Cephe Partisi'nin güçlenmesine F.Mitterand klasik sağı bölme ve basit oy hesapları açısından yaklaşarak iştahlı bir sessizlik gözetti. Klasik sağ partiler bu partinin gelişmesini sosyalist hükümetin göçmen politikasına bağladılar. Böylece objektif olarak faşist partinin tezleri siyasi tartışmanın merkezine oturtuldu, ve her zaman, her yerde propagandası yapıldı. Bu ise o tezleri en tutarlı en keskin savunan faşist partinin gelişip güçlenmesine yol açtı.

Yukarıda adı geçen ekonomik veya sosyal içerikli sorunlar hakkında bilimsel araştırma kurumları raporlar hazırladılar. Bu raporlar faşist partinin tüm iddialarını tek tek, rakam ve delil vererek çürüttüler, asılsızlığını ispat ettiler ama hiç kimsenin dikkatini çekmediler, faşizmin güçlenmesini engelleyemediler ve engelleyemezlerdi.

Özetlersek, 1981'de işbaşına gelen çok iddialı "sosyalist" hükümetin ve politikasının iflası, klasik sağın itibar ve istikrarsızlığı, çok denenmiş ve yıpranmış olması, kapitalist sisteme alternatif öneren devrim perspektifli bir komünist partisinin olmayışı Faşist Milli Cephe Partisinin güçlenmesinin objektif şartlarını oluşturdu. Bu seçimlerden başarıyla çıkan yalnız faşist parti oldu.

Sosyal-demokrasinin bu tür bir icraatta bulunması bir tesadüf veya kaza değildir. Bu Fransa'da sosyal-demokrasinin tarihi misyonu idi ve yerine getirildi. Başka ülkelerde daha önce yapıldı, bazılarında da bundan sonra yapılabilir.

Kapitalizmin hastalıkları tedavi edilebilseydi onu en iyi bir şekilde ve herkesten önce burjuvazi kendisi yapardı. Kapitalist sistemi hedeflemeyen, kim olursa olsun, hangi etiketle, ne kadar vaadle hareket ederse etsin aynı sonuca varmaya mahkumdu. Sonuç bunu ispatladı.

Sosyalizmi kurmak vaadiyle, kapitalizmden kopuşu gerçekleştirmek iddiasıyla işbaşına gelen sosyal-demokratlar sadece kapitalizmin krizinin yöneticiliğini yaptılar.

Tekrar yönetime gelebilirler ve gelecektirler ama kimin için? İşçi sınıfının sıçrama tahtası olarak kullandıktan sonra limon gibi sıktılar. Bundan sonra nasıl olur? Bu seçimlerde işçi sınıfının herhangi bir burjuva aday için seferber olmaması ve sendikaların denetiminden çıkan grevlerin artması farklı işaretler veriyor.

Daha kitlesel ve daha militanca

Öğrenciler, 12 Eylül dönemi boyunca yapılan düzenlemeler, sistemleştirilerek uygulanan çok yönlü baskılar, YÖK'le yaratılan cendere vb. bütün bu politika ve uygulamalardan yıllardır bunalmışlardı. Son bir kaç yıldır biriken sorunlarına çözüm hedefiyle belirli bir hareketlenme ve örgütlenme çabası içindeydiler.

Bu çabalar başından itibaren polisin, YÖK'ün, ve tek tek okul yönetimlerinin ortak baskı ve engellemeleriyle karşılaşmıştı. Bu baskılar 1987 Nisanında, hükümetin yeni yasal düzenlemeler girişimiyle birleşince öğrenci hareketi ilk büyük atılımını yaşadı. Nisan Direnişleri gerçekleşti.

Bu direnişler karşısında geri adım atan diktatörlük, ardından, polis ve üniversite yönetimleri aracılığıyla sistemli bir yeni saldırıya girişti. Polis, düzmece gerekçelerle devrimci öğrencileri, özellikle dernek yöneticilerini tutukluyor, valilik kararlarıyla yer yer dernekleri kapattırıyor, okullarda, kantinlerde, yurtlarda genel bir baskı ve terör havası yaratıyordu. Polisin eksik bıraktığını yine bizzat polisin istem ve yönlendiriciliğinde okul idareleri tamamlıyordu. Disiplin Yönetmeliği yaygın ve keyfi olarak işletiliyor, sıradan gerekçelerle soruşturmalar açılıyor, cezalar veriliyordu.

Özellikle İstanbul'da son bir ayda, Nisan ayı boyunca, bu tür saldırılar iyice yoğunlaştı. Fakat beraberinde tepkiyi de mayaladı. Öğrenciler "Polis-İdare İşbirliğine Son", "Soruşturmalar Kalksın", "Üniversitede Polis İstemiyoruz" sloganları eşliğinde çeşitli protestolarda bulundu. Örneğin 15 Nisanda, yüzlerce öğrenci valiliğe yürüdü ve istemlerini sundu. Valinin geçiştirici sözlerinin ardından baskılar devam etti.

Ve nihayet sabır taştı, ayların birikimi patlak verdi.

İstanbul Üniversitesi, 28 Nisan günü işgal ve polisle çatışmayla sonuçlanan yeni dönemin en militan eylemlerinden birine sahne oldu. Bu eylem ve sonrası gelişmelerle, öğrenci hareketi ikinci büyük atılımını yaptı.

Olay çok ani ve kendiliğinden yaşandı. Polisin bir kız öğrenciye sözle sarkıntılık etmesi öğrenciler arasında büyük bir tepki yarattı. Bu tepkiyi terörle sindirmek isteyen polis, üniversite kantinini basarak 6 öğrenciyi gözaltına aldı. Bu saldırgan ve küstahça davranış bardağı taşıran damla oldu. Bine yakın öğrenci polis ve idare aleyhtarı sloganlarla rektörlüğe yürüdüler. Görüşme istekleri karşılıksız kalınca, rektörü istifaya çağırarak rektörlüğü işgal ettiler. Genel baskıları, polis-idare işbirliğini ve YÖK'ü teşhir eden konuşmalar yapıp, sloganlar attılar. Tehditlere aldırmayıp İstanbul Emniyet Müdürünün bizzat yönettiği operasyona militanca direndiler. Aynı anda dışarıda biriken öğrenciler, direnen arkadaşlarını destekleyen ve polis-idare işbirliğini protesto eden sloganlar attılar. Direniş ancak saatler sonra kırılabildi. Polis 158 öğrenciyi gözaltına aldı.

Olay bununla kalmadı. Estirilen terör ve tutuklamalar öğrencileri geriletmedi. Tersine, bir gün önceki eylemden aldıkları güç ve moralle, ertesi gün daha kararlı olarak İstanbul Üniversitesi merkez binası önünde toplandılar. Mücadelede kararlılığı ve özgürlük istemini dile getiren sloganların eşlik ettiği bir açık hava formu düzenlediler. Yapılan çeşitli konuşmaların ardından, bin kadar öğrenci toplu olarak basın toplantısı için İstanbul Tabib Odasına yürüdü. Basına açıklanan öğrenci dernekleri bildirisinde, üniversitenin üniversitelilere ait olduğu, polisin derhal üniversiteden çıkarılması, polis-idare işbirliğinin ve öğrenci örgütleri üzerindeki baskıların son bulması, özerk ve demokratik üniversite vb. görüş ve istemler dile getirildi. Gözaltına alınan öğrencilerin derhal serbest bırakılması istendi. Haklı istem ve eylemlerine ilerici kamuoyundan destek talep edildi. Basın toplantısının ardından yürüyüş yapmak isteyen öğrencileri polis dağıtmaya kalkınca yine çatışma çıktı. Öğrenciler bölünmüş kollar halinde yürüdüler.

İstanbul Üniversitesi'ndeki işgal ve polisle çatışma eylemi, İstanbul'un diğer belli başlı üniversitelerinde yankı yarattı, protestolara yol açtı. Eylem, sınırlı ve zayıf da kalsa diğer kentlerdeki bazı okullardan da destek gördü. Öğrenciler genel baskıları, özellikle polis-idare işbirliğini protesto ettiler, polisin üniversiteden atılmasını istediler.

Araya giren tatilin ardından, 2 Mayıs Pazartesi günü İstanbul'daki öğrenci eylemi sürdü. Okulda yeni bir forum düzenleyen öğrenciler, ardından İstanbul DGM önüne giderek gözaltına alınan öğrencilerin serbest bırakılması istemini tekrarladılar. 3 Mayıs salı günü yapılan yemek boykotunun ardından, sloganlar eşliğinde yeniden okulun önünde toplandılar.

Olayların gelişimi İstanbul'daki öğrenci eyleminin genişleyeceği belirtilerini taşıyor. 28 Nisan direnişinden sonraki günlerde, en geri okullarda bile protesto girişimlerinin yaşanması bunu gösteriyor.

"Son öğrenci olaylarını görüşmek" ve "gerekli önlemleri" tartışıp tespit etmek üzere olağanüstü olarak toplanan YÖK Genel Kurulu toplantısı sonrasında, 12 Eylülün üniversitedeki has adamı YÖK başkanı Doğramacı, diktatörlüğün tutumunu, "polis üniversiteden çıkmayacak" şeklinde özetlediğine göre, çatışma genişleyip sertleşecektir. Zira öğrenciler, baskılara direnmekte ve polisin üniversiteden atılması isteminde kararlı görünüyorlar.

Öğrenci hareketinin bu ikinci büyük atılımı öğretici dersler içeriyor.

Son bir kaç ayın, özellikle de Nisan ayının dergilerine bir göz atıldığında, öğrenci hareketinin içinde bulunduğu durumla ilgili karamsar tespit ve sızlanmaların hayli çok olduğu görülür. Öğrenci hareketinin geriliği, Nisan Direnişlerinin ardından yeniden durgunlaştığı bir gerçekti ama, buna yapay gerekçeler göstermek ve özellikle de o hep ve herkes tarafından tekrarlanan "derneklerin kitleselleşememesi"ne bağlamak ve bu konuda sürekli birbirini suçlamaktı yanlış olan. Bazıları da, "sürece iradi müdahaleler yapmak için" insiyatifi ele aldıklarını, ne yazık ki yalnız bırakıldıklarını uzun uzun anlattıktan sonra şu dokunaklı sonuca varıyorlardı: "İşte görkemli 14 Nisan Direnişi sonrası süreç, işte öğrenci gençliğin durumu. İşte revizyonizm ve oportünizm". "Revizyonizm ve oportünizm"in gençlik hareketine hep zarar verdiği ve vereceği bir gerçekse de, yukarıdaki sözler aslında kitle eyleminin diyalektiğini kavrayamamayı, onun inişli çıkışlı seyrini anlayamamayı, bu öznel-iradi eğilimi de yansıtıyor.

Son üniversite direnişi, "sürece iradi müdahale" adı altında yapay bir eylemliliğe girmek yerine, bu iradi müdahaleyi, sürekli ve sistemli bir siyasal ve akademik ajitasyon ile örgütleme çabalarında yoğunlaştırmanın, böylece ve bu yolla varolan birikimin eylem halinde patlak vermesini kolaylaştırmanın tek doğru davranış biçimi olduğunu gösteriyor. "Tabut eylemi" vb. yapay girişimler başarısız kalmış ve moral bozmuştu. Oysa, bir iç birikimin kitle eyleminin doğasına uygun bir şekilde patlak vermesi, yüksek bir moral yarattı. Varolan sorunlar zaten güçlü bir hoşnutsuzluk nedenidir. Biz bu hoşnutsuzluğu her yolla işlediğimiz ölçüde onun kitlesel bir eyleme dönüşmesini de kolaylaştırıp hızlandırmış oluruz. O zaman o sözü çok edilen "kitleselleşme" de kendiliğinden ve gerçekten yaşanır.

Son direniş, revizyonistlerin öğrenci hareketini terbiye etme, yasal ve barışçıl biçimler içinde tutma girişimlerine ikinci büyük darbe olmuştur. İlk Nisan atılımı, revizyonistlerin etkinliğini büyük ölçüde zayıflatmıştı. Bu ikincisi tecrit sürecine yeni boyutlar ekleyecektir.

Son direnişin ardından karşı-devrimci kamptan "12 Eylül öncesine mi dönüyoruz" demagojisi ve tehditleri yükseldi. Reformist-liberal soldan ise o her zamanki nakarat, "provakasyona gelinmesin", "aman dikkat!" türünden sızıltılar yayıldı.

Öğrenci hareketi, düşmanlarından ve sahte dostlarından oluşan bu gerici koroya kulak tıkayıp aldırmadığı ölçüde ilerleyebilecektir.

ADI YÜZYILLAR BOYU...

(Baştarafı s.40'da)

Tribune'e katkı, ayrıca bir sürü kavga broşürünün yayınlanması, tüm yapıtının doruğu olan büyük Uluslararası Emekçiler Derneği'nin kuruluşuna değin Paris, Brüksel ve Londra'da çalışma, işte, eğer başka hiçbir şey yapmasaydı bile, yapıcısının gurur duyabileceği sonuçlar.

Marx, işte bu yüzden zamanının en sevilmeyen ve en çok karaçalınan adamı oldu. Mutlakiyetçi olduğu kadar cumhuriyetçi hükümetler de kovdular onu; tutucu burjuvalar ile aşırı demokratlar onu karaçalma ve kargışlara boğmakta birbirleri ile yarışıyorlardı. O bütün bunları, hiç aldırmaksızın, örümcek ağları gibi yolunun dışına atıyor ve ancak çok zorunlu durumlarda yanıtlıyordu. Sibirya madenlerinden Kaliforniya'ya değin, Avrupa ve Amerika'nın her yanına dağılmış, tüm dünyanın milyonlarca devrimci militanı tarafından ululanmış, sevilmiş ve ağlanmış olarak öldü o. Ve ben çekinmeden söyleyebilirim ki, onun birçok karşıdüşüncede olan hasmı olabilirdi, ama kişisel düşmanı pek o kadar yoktu.

Adı yüzyıllar boyunca yaşayacak, yapıtı da!

F.Engels

(Karl Marx'ın Mezarı Başında Yapılan Konuşma)

Devrimci gençlik hareketi-2

H.FIRAT

YENİ DÖNEMİN GENÇLİK HAREKETİ

Bir kez daha ilk hareketlenenler işçiler ve öğrenciler oldu. Mücadele sahnesinde öncelikle saf tutanlar yine onlar oldular. Fakat geçmişle benzerlik bu noktadan sonra yerini açık bazı farklılıklara bırakıyor.

Yeni bir hareketlenmenin ilk evreleri sınırları içinde düşünüldüğünde ve geçmişle -12 Mart dönemi sonrası- kıyaslama yalnızca bu sınırlar içinde yapıldığında; işçi hareketi bugün geçmişten ileridir ve onun sonraki gelişimini genişlemesine ve derinlemesine aşacak belirgin bir potansiyel sergilemektedir. Oysa öğrenci hareketi, halihazırda, geçmiş dönemin ilk yıllarındaki -1974-1975- düzeyiyle kıyas kabul etmez ölçüde geridir ve yakın gelecekte o düzeye ulaşıp ulaşamayacağı, o düzeyi aşıp aşamayacağı, hiç değilse şimdilik, tartışmalıdır. Bunu ancak zaman gösterecektir.

Burada kıyaslamanın, işçi hareketi ile öğrenci hareketi arasında değil, bu her bir hareketin, 12 Mart dönemi sonrası ilk devrimci kitle hareketlenmeleri dönemindeki düzeyi ile bugünkü düzeyi arasında yapıldığına özellikle dikkat edilmelidir. İşçi hareketi ile öğrenci hareketi arasında bir kıyaslama yapmaya kalkmak anlamsız ve gülünç bir girişim olur. Sistemli bir baskı ve yoğun bir sömürüyle karakterize olan bir karşı-devrim döneminden işçi sınıfının, ve, kendi başına asla bir sınıf oluşturmayan, toplumdaki genel çıkar farklılaşmasını ve siyasal gruplaşmayı yansıtacak çeşitlilikte bir sosyal-siyasal bileşime sahip olan, aydın olmanın avantajlarının yanısıra zayıflıklarını ve tutarsızlıklarını da yansıtan bir kesimin -öğrenci gençlik- etkilenme biçim ve düzeyleri nitelik ve içerik olarak elbette temelden farklı olacaktı.

Burjuvazinin 12 Eylül sonrası politika ve uygulamaları işçi sınıfı saflarında, büyük ve yaygın bir hoşnutsuzluğu içten içe mayaladı, mücadele potansiyeli ve isteğini besledi, gelecekte sermayeye karşı sert çatışmalara dönüşecek güçlü patlayıcı madde öğeleri biriktirdi. Oysa burjuvazinin eğitim kurumları ve öğrenci gençliğe yönelik yoğun siyasal ve idari baskıları, ideolojik saldırıları, öğrencileri sosyal ve politik yaşamdan koparmaya dönük, çok yönlü akademik düzenlemeleri -özellikle YÖK- vb. öğrenci hareketinde büyük bir gerileme ve tahribat yarattı. "Rehabilitasyon" çabaları "gençlik sorunu"nu çözemedi ama, geçici olmaya mahkum da olsa, belli bir başarı sağladı.

Öğrenci hareketinin 1984 sonrası seyri ve genel görünümü bunun açık kanıtıdır.

Son bir kaç yıldaki hareketlenmeyi olumlu saysak ve umut verici bulsak bile, bugün öğrencilerin mücadele sahnesinde işçilerden sonra en hareketli kesim olduğu gerçeğini gözönüne alsak bile, 12 Eylül'ün öğrenci hareketinde yarattığı ciddi tahribat ve gerilemenin kanıtlarını yine bizzat bugünkü hareketlenmenin kendi somut görünümlerinden bulup çıkarabiliriz.

12 Mart sonrasında öğrenci hareketi daha başından büyük kitlesel protesto gösterileri ve boykotlarla kendini ortaya koymuştu. Başından itibaren politik bir nitelik taşıyor, anti-faşist, anti-emperyalist şiarlar öğrenci kitleleri saflarında militan ve coşkulu bir destek buluyordu. Akademik nitelikte şiarlar ve eylemler politik hareketin gölgesinde ve gerisinde kalıyordu.

Oysa 12 Eylül dönemi sonrasında hareket çok ağır, çok sancılı, kitlesel açıdan oldukça sınırlı, revizyonistlerin de çabasıyla hemen bütünüyle akademik bir zeminde gelişti. Politik niteliği ve kitlesel gücü genellikle zayıf kaldı. En haklı ve sıradan akademik ve demokratik istemler uğruna gerçekleşen protesto eylemleri geri ve pasif biçimler aldı. Bazen "alkış eylemi" adı verilen türden ciddiyetsiz, geçmişin ciddi ve militan mücadele geleneğini adeta rencide eden biçimlere başvuruldu vb.

Öğrenci hareketi 1984 sonrasında iki

önemli atılım yaşadı. Birincisi devrimci öğrenci çevrelerinin "Nisan Direnişleri" diye adlandırdıkları, "tek tip öğrenci derneği" yasa tasarısına karşı gelişen eylemler, ki bu başarılı atılımın ardından öğrenci hareketi yeniden durgunlaştı. İkincisi, polisin bir kız öğrenciye lafla sataşmasıyla aniden ve kendiliğinden gelişen, yeni dönemin en militan eylem biçimi niteliği kazanan ve öğrenci hareketinin geneli üzerindeki etkisinin boyutları henüz belli olmamakla birlikte, onu ciddi ölçülerde etkileyeceğinden kuşku duyulmaması gereken, son üniversite işgali ve polisle çatışma eylemi.

Burada devrimci gençler tarafından zaman zaman -örneğin 16 Mart katliamının yıldönümünde- gerçekleştirilen bütünüyle politik nitelikte yasa-dışı gösterileri görmezlikten geldiğimiz sanılmasın. Hayır, yalnızca bunların devrimci öğrenci hareketinin en ileri unsurlarının katılımıyla gerçekleşiyor olsalar da, devrimci öğrenci hareketinin düzeyini değil, onun en ileri unsurlarının mücadele isteği ve kararlılığının göstergeleri olduğunu düşünüyoruz. Fakat biz ileri devrimci kesimi değil, kitlesel öğrenci hareketinin kendisini tartışıyoruz.

Öğrenci hareketinin iki ayrı karşı-devrim döneminden, 12 Mart'tan ve 12 Eylül'den, hayli farklı sonuçlarla çıkması, bu ikincisinin, 12 Eylül'ün, gençliğe dönük, özel, yoğun, çok yönlü, ısrarlı, sistemli bir baskı, sindirme ve politika dışı tutma çabalarının ve uygulamalarının sonucudur. Ayrıca genel ekonomik ve politik zorunlulukların gereği ve 12 Mart sonrasıyla ilgili tecrübelerin de etkisiyle, 12 Eylül dönemi sonrasında, diktatörlük geri çekilmemiş, diğer tüm alanlarda olduğu gibi, özellikle öğrenci gençlik alanında, baskı ve saldırılarını sistemli olarak sürdürmüştür. Örgütlenme çabalarının her yolla engellenmeye çalışılması, devrimci öğrencilerin sürekli izlenmesi, sık sık gözaltına alınması, işkencelere tabi tutulması, tutuklanması, polis ve okul yönetimlerinin tam bir işbirliği ve uyum içinde çalışması ve yoğun bir siyasal ve idari baskının hep gündemde tutulması vb. bunun göstergeleridir.

Bütün bunlar öğrenci hareketinin gelişme temposunu yavaşlatmış ve zayıflatmıştır. Öte yandan bu aynı olgular ve bundan kaynaklanan gerilik, revizyonistlerin etki olanaklarını genişletmiş, bu etkini kendisi de, öğrenci hareketinin silkinmesini, militan kitlesel bir nitelik kazanmasını geciktirip güçleştirmiştir.

Politik bir hareket olarak, geriliği bir yana, akademik açıdan bile henüz hayli zayıf, kitlesel açıdan sınırlı olan öğrenci hareketinin bugünkü geriliği, öğrenci hareketinin geleceği konusunda karamsar değerlendirmelerin nedeni olmamalıdır.

İki nedenden dolayı: Birincisi, öğrencilerin sorunları ve ihtiyaçları azalmamış, tersine burjuvazinin 12 Eylül dönemi düzenleme ve uygulamalarıyla kat kat artmıştır. Bu olgunun kendisi kitlesel bir hareketin nesnel zeminini oluşturuyor. Örneğin, henüz mücadeleci kitlesel bir karşı koyuşa yol açmamış olsa da, YÖK'ten, onun çok yönlü politika ve uygulamalarından geniş öğrenci yığınlarının şikayetçi ve hoşnutsuz olduğu biliniyor. Öte yandan sermaye düzeninin genel gidişatı, sömürü ve yoksullaşma, alt tabakalara mensup öğrenci kesiminin yaşam ve öğrenim koşullarını iyice zorlaştırıyor ve mezuniyet sonrası yaşama ilişkin umutlarını zayıflatıyor.

İkincisi; toplumdaki genel sosyo-politik gelişmeler, sınıf çelişkilerinin keskinleşmesi, emek-sermaye çatışmasının sertleşmesi, işçi hareketinin canlanması, öğrenci kesiminde, Lenin'in sözleriyle, "toplumun geri kalan kısmından ayrı olmayan", "aydınların bu en duyarlı kesimi"nde kaçınılmaz olarak etkilerini ve sonuçlarını gösterecek, devrimci öğrenci hareketini besleyecektir. Öğrenci hareketinin geçmiş birikimi ve gelenekleri, böyle bir gelişmenin olanaklarını artırmaktadır. Bir kez daha öğrenci gençlik hareketinin en ön safını Marksist eğilimli gençlerin tutuyor olması -ki şimdiki durum budur- bunun açık kanıtlarını sunuyor.

Öğrenci hareketi henüz zayıf ve politik açıdan geri ama, daha şimdiden üzerinde etkinlik kurmaya çalışan yarım düzine politik gençlik dergisi var. Bunu gençlik hareketindeki politik hareketlilik ve fikri canlılığın bir göstergesi sayanlar var ise de, biz bu kanıda değiliz. Bu daha çok, geçmiş "tecrübe"nin etkisiyle, geçmişin bu "çok verimli" alanında öncelikle yer tutmak kaygısından kaynaklanan sağlıksız bir üşüşmenin göstergesi. Geçmişte hareketin kitleselliği ve politik canlılığı, gençlik dergilerini bir ihtiyaç haline getirmişti. Oysa şimdiki dergiler daha çok "önden" hazırlığın ifadesi.

Bu dergiler gerçekten devrimci gençlik hareketinin temel politik sorunlarını, talep ve hedeflerini, geçmişin temel politik ve örgütsel tecrübelerini tartışıyor olsalardı, onları yine de, gençlik hareketindeki politik canlanmanın ilk belirtileri, habercileri saymak olanaklı olurdu. Oysa genellikle böyle bir içerik ve nitelikten yoksunlar. Kaldı ki, revizyonistlere ait olanları, öğrenci gençliği devrimci politik mücadeleden alıkoymak, onu yasal akademik mücadelenin dar

çerçevesine hapsetmek, politik ilgiyi "en üstün otorite" ilan ettikleri parlamentonun burjuva ekseniyle sınırlamak çabası içindeler.

Devrimci-demokrasinin değişik temsilcilerine gelince, en keskin şiarlarla hareket edenler bile, gerçekte, devrimci öğrenci hareketine "demokratik-özerk üniversite" burjuva-demokratik şiarının ötesinde bir şey önermiyorlar. İçerik ve gerekçeleri ile gerçekleşme biçimleri farklı sunulsa da, aslında bu şiar, tüm gençlik dergilerinin devrimci öğrenci hareketine sundukları ortak program durumundadır..

REVİZYONİZM VE BUGÜNKÜ GENÇLİK HAREKETİ

Yazımızın geçen sayıda yer alan birinci bölümünde şunlar söylenmişti:

"İki devrimci yükseliş döneminin açıklıkla gösterdiği, bugün üçüncü bir kez açıklıkla gözlenen olgu şudur: Revizyonist-reformist akımlar, devrimci gençliğin militan mücadelesine, devrimci dinamizmine, coşkusuna ve istemlerine ayak uyduramamakta, bu durum gençlik mücadelesindeki gelişmeyle orantılı olarak onları tecrit etmektedir."

Bu değerlendirme, aynı zamanda, revizyonist akımların ancak gençlik hareketinin geri ve durgun aşamalarında, bu hareket içinde güç ve etkinlik kazanabildiğini anlatıyor. Revizyonistlere bu zemini bizzat karşı-devrim hazırlıyor. Karşı-devrim yığın hareketini bastırarak, baskıyla, terörle, yasaklarla, sürekli ve sistemli ideolojik saldırıyla yığınları politik yaşamın dışına iterek; düzene karşı devrimci-ihtilalci bir mücadele yolunu seçmiş parti ve gruplara ağır darbeler indirerek; yılgınlık, teslimiyet, devrimden yüzgeri etme, yasalcılık, icazet vb. düşünce ve eğilimleri güçlendirerek revizyonist-reformist akımların meyvelerini devşirecekleri elverişli bir zemin hazırlar. 12 Marttan, fakat özellikle 12 Eylülden sonra, bu açıklıkla gözlenebildi. Buna, revizyonist akımların, belli bir pay alsalar da, genel reformist konumları ve teslimiyetçi tutumları sayesinde bu dönemleri belirli ölçüde kazasız belasız atlatabildiklerini de eklemek gerekiyor. Hatta onlar belli bir müsamahayla bile karşılaşabiliyorlar. Bugün gençlik hareketini gerici-burjuva parlamentonun yedeği ve uzantısı haline getirmeyi temel görev olarak üstlenmiş Yarın dergisinin, devrimci gençliğe kan kusturulduğu bu aynı dönemde, kazasız belasız yayınlanabilmiş olması, buna yalnızca bir örnek. Burada sözkonusu olan, hiç de bu aynı çevrelerin yutturmaya çalıştıkları gibi "politik esneklik" ve "koşullara uyum yeteneği" değil, karşı-devrimin açık müsamahasıdır. Elbette, onlar bunu karşı-devrime boyun eğişleri ve genel reformist konumlarına borçlular.

12 Mart sonrasında olduğu gibi, 12 Eylül sonrasında da karşı-devrimin kendileri için hazırladığı uygun zeminden yararlanmak üzere revizyonist-reformist akımlar harekete geçtiler. 12 Mart sonrasında PDA ve TSİP'in yaptığını, 12 Eylül sonrasında PDA ve TİP yaptı. 12 Mart sonrasında kısa bir şaşkınlık ve dağınıklık döneminin ardından gençlik hareketi hızla politik ve militan bir nitelik kazandı, kitleselleşti. Bu gelişme revizyonizmin kısa süreli etkinliğinin sonu oldu. 12 Eylül sonrasında, öğrenci hareketi, oldukça ağır denebilecek bir gelişme seyri izledi. Bu olgunun kendisi, sürekli bir güç ve etkinlik kaybetme süreci yaşasa da, revizyonizmin bugünkü kısmi etkinliğini açıklıyor. Fakat buna rağmen, öğrenci hareketindeki ilk canlanmanın Gökyüzü (PDA) çevresini sildiğini, "Nisan Direnişleri" diye bilinen devrimci öğrenci hareketinin bu ilk büyük atılımının ise, Yarın çevresinin etkinliğine büyük bir darbe vurduğunu, onu hızlanan bir tecrit sürecine soktuğunu unutmamak gerekir. Son üniversite işgali ve polisle çatışma eylemi genel öğrenci hareketini etkilediği ölçüde, Yarın çizgisini tecrit etmenin zemini güçlenecektir. Türkiye'nin son 20-25 yıllık siyasal deneyimi, devrimci gençlik hareketindeki her gerçek ilerlemenin revizyonist etkinliğin ölüm çanı olduğunu hep göstermiştir, bugün üçüncü kez gösteriyor.

Burada sözkonusu olan yalnızca gelişen, devrimci politik bir nitelik kazanan gençlik hareketine ayak uyduramamak, gerisinde kalmak değildir. Hayır, onlar bundan da öte, gençlik hareketinin önüne açık engeller dikerek, barikatlar kurarak, onu dizginlemeye de çalıştılar, çalışıyorlar.

Bu revizyonistlerin eski bir geleneğidir. 1960'ların ikinci yarısında, devrimci öğrenci hareketi canlanıp "sokağa" taştığında, reformist TİP yönetimi açıkça gerici karşı bir tavır almış, gençliği "Türkiye'nin kaderini Kızılay ve Beyazıt meydanlarından tayin çabasında olan öğrenci gruplarıyla aynı paralele düşmemek konusunda dikkatli davranmaya" çağırmıştı. (*)

(*)Rasih Nuri İleri, Türkiye İşçi Partisinde Oportünist Merkeziyetçilik (1966-1968) Yalçın Yayınları, s.396.

Hiçbir şey, "sokak"tan "meydanlardan" bu aşağılık korku kadar revizyonizmin hain, gerici, reformist özünü ve niteliğini ortaya koyamaz. Revizyonistler gençliği sokaktan, meydanlardan alıkoymaya, onu, "Türkiye'nin kaderi"nin sözde tayin edildiği gerici-burjuva parlamentosuna saygılı olmaya, onun edilgen bir yedeği ve uzantısı kalmaya çağırıyorlardı. Her türden gerici-burjuva partinin gençliğe önerdiği, öğütlediği bundan başka nedir ki? Devrimci öğrenci hareketi, TİP yönetiminin bu hain öğütlerini dinlemedi, sokaklara ve meydanlara daha kararlı, daha militan, daha kitlesel inmeyi sürdürdü. Reformist TİP yönetimi bu kez önüne barikatlar kurarak, arkadan hançerleyerek, devrimci öğrenci hareketini dizginlemeye çalışmıştı, fakat aşılıp geçilmişti.

"Sol içinde yeni bir politik kültür yaratmak" demagojisiyle, revizyonizmin unutturmaya çalıştığı bu gerçekleri, bugün özellikle hatırlamak ve hatırlatmak gerekiyor. Zira, 1970'li yıllarda, "sosyalizm" demagojisiyle, kendini gizleme çabalarının ardından, revizyonizm bugün, 1960'lar TİP'inin o kaba ve bayağı reformist-parlamentarist konumuna açıkça dönmüş bulunuyor. Devrimci öğrenci hareketi karşısındaki konumu ve tutumu da artık 1960'lardan farklı değildir, olmayacaktır.

Bilindiği gibi, revizyonistlerin "yeni açılımlar"ı yalnızca "solda" değil, genel olarak burjuva politika sahnesinde "yeni bir politik kültür yaratmayı" öngörüyor. Bunun için "devrim"i artık kağıt üzerinde bile savunmamak gerekiyordu; gereğini yaptılar, onu programdan çıkardılar. Faşist diktatörlüğün asma yaprağı parlamentoyu "en üstün kurum" ilan ettiler. Temel siyasal sorun olarak "demokrasi sorunu"u saptadılar. Ve bu temel siyasal hedefe ulaşmak için ANAP dışındaki tüm gerici-reformist güçleri birliğe çağırdılar ve bugün bunun "mücadele"sini veriyorlar.

Revizyonistlerin bugün, öğrenci hareketine nasıl baktıklarını, onu nereye kanalize etmek istediklerini, hangi hedeflere yöneltmek istediklerini görüp anlamak için bu genel "açılım"ı gözönünde bulundurmak gerekir. Bu anlaşıldığı ölçüde, sözde örgütlenme sorunlarını tartışmak adına revizyonistlerle girilmiş yararsız ve kısır tartışmaların anlamsızlığı çıkar ortaya. Onlarla tartışılacaksa, devrimci öğrenci hareketini hangi temel siyasal hedeflerin bir bileşeni olarak gördükleri, nasıl bir çizgide geliştirmek istedikleri tartışılmalıdır.

Revizyonizmin gençlik içindeki kürsüsü Yarın dergisi, genel görüşleri ne kadar inceltmeye, reformist niteliğini gizlemeye çalışarak gençliğe sunmaya çalışsa da, başyazılarında şunları açıkça yazmaktan geri duramıyor:

Parlamento bir kez daha "toplumun en üst kurumu" ilan edildikten sonra, şöyle devam ediliyor: "Türkiye'de demokratikleşmenin iki temel gerekli şartı vardır: Birincisi, yasaksız politik örgütlenme ve bütün siyasal toplumsal eğilimlerin temsilini sağlayacak, ulusal artık 'milli bakiye'ye dayalı seçim sistemi ile oluşmuş, üstünde hiçbir kişi ve kurumun olmadığı, ordu dahil bütün devlet işlerinin denetiminde olduğu bir parlamento".

"Demokratikleşmenin" birinci şartı diye sunulan bu gerici-liberal ütopya, gerçekte yalnızca TBKP'nin yasallaşması anlamına geliyor. "'Milli bakiye' dayalı seçim sistemi" ise, TBKP'ye parlamentoda bir kaç milletvekili ile temsil edilme olanağı sağlamak için "önem" taşıyor. 1965 seçimleri sonrasında "milli bakiye" sistemi kaldırılınca, oy oranında belli bir değişme olmadığı halde, TİP'in milletvekili sayısı 15'ten 2'ye düşmüştü...

Şimdi de ikinci temel şart: "İkincisi, parlamento dışında yığınların örgütlendiği, yığınların doğrudan katılımını sağlayan temsili demokratik kurumların yaratılıp, güçlendirilmesidir."

Bu ikincisi özellikle önemlidir. Zira öğrenci hareketine tanınan rol, onun akıtılmak istendiği kanal bu ikinci şartta gizlidir. Devamında şunlar söyleniyor:

"Bu yığın örgütlerinin, sendikalar, dernekler, girişimler, kulüpler, çevreler vs., parlamento çalışmalarına doğrudan katılmasının önü açılmalıdır. Böylelikle kitle katılımcı denetim yolları açılmış olacaktır. Bu, parlamentonun askeri darbelerle kesintiye uğramaması, otoriter rejimlerin yerleşmesinin önlenmesi için temel dayanaktır. Parlamento böylelikle tabanda etkin yürütücülerine kavuşmuş, kitlelerin korumasına kavuşmuş olacaktır."

Bugün, Demirel, Ecevit, İnönü vb. gerici burjuva politikacıların yığınları aldatmak, devrim yolundan alıkoymak, yığınların hoşnutsuzluğunu parlamenter kanallara akıtmak için söyledikleri yalanlar, yukarıdaki gerici-liberal vaazlardan farksızdır. Bunu revizyonistler de biliyor ve onları bu aynı programın müttefikleri olarak görüyor ve gösteriyorlar.

Yarın, yukarıdaki sözlerini sürdürüyor:

"Ülkemizde bu yönde girişimler için zengin deneyler birikmiştir -Şimdi dikkat!- Salt 1980 sonrası öğrencilerin yığınsal sendikal temelde örgütlenmeleri, öğrenci dernekleri, bunların ulusal dü-

zeyde ifadeleniş biçimleri bile bir örneklem oluşturmuştur." (Tüm aktarmalar: Yarın, sayı:74, Ekim 87, Başyazı)

Bugün, öğrenci hareketi ve örgütlenmesi, burjuva parlamentonun yedeği filan olmuş değil ama, yukarıdaki sözler, revizyonizmin, "tabandan etkin yürütücüler" vb. parlak laflarla süsleyerek, devrimci öğrenci hareketini hangi hedeflere ve kanallara çekmek istediğinin, bu aşağılık niyetin ifadesidirler.

Revizyonistler gençliğe devrimi, yani, ordusu, bürokrasisi, parlamentosu ve tüm diğer kurumlarıyla, mevcut sermaye egemenliğini yıkma mücadelesi değil; reformu, yani, sermayenin gerici parlamentosunu, sermayenin ordusuna karşı "korumak" sözde mücadelesi öneriyorlar. Gençlik hareketini, parlamento içi gerici burjuva muhalefetinin yedeği haline getirmek istiyorlar.

Revizyonist Gün dergisi, Şubat '88 tarihli başyazısında şunları söylüyor: "Önümüzdeki dönem temel sorunlardan birisi politik mücadelenin gündemini belirlemek, alternatifler üretmek ve depolitizasyonu kırmaktır. Meclis içi ve dışı muhalefetin etkileşimi, diyaloğu ve işbirliği (abç) olmadan bunu başarmak zordur, hatta olanaksızdır... Yarının demokratik işleyişinin temellerini, bugünden, parlamento içi ve dışı muhalefet güçleri arasındaki etkileşim ve işbirliğini yaratarak (abç) atmak zorunda olduğumuza işaret etmek istiyoruz." (Sayı:36, Başyazı)

Genel yığın muhalefetini, parlamento içi gerici burjuva muhalefetinin -ki bu muhalefete ANAP hariç tüm partilerin dahil olduğu bir sonraki başyazıda açıklanıyor- hizmetine verme niyetini anlatan ve bunu yalnızca bugün için değil yarın için de vurgulayan bu gerici görüşler, Yarın'ın aynı tarihli sayısında şöyle yankılanıyor: "Yığın örgütleri parlamenter demokrasinin katalımcı niteliğinin sağlanmasını olduğu kadar, yığınların desteğinin elde edilmesinin de önemli araçlarıdırlar. Aynı zamanda parlamento dışı muhalefetin bir kürsüsü ve etkin parlamento içi muhalefetin dayanak noktalarından biridir. Parlamento içi muhalefetin, yığın örgütlerinin toplumsal alternatif programlarına kulaklarını tıkamaları ise ancak kendi güçlerini sınırlama sonucunu doğurur." (Sayı:77-78, Başyazı)

Bu son cümleyle, SHP ve DYP'ye, İnönülere ve Demirellere sesleniliyor. Sözü edilen "toplumsal alternatif programları"nın, revizyonistlere göre, örneğin öğrenci örgütü özelinde neyi içermesi gerektiğini gördüğümüz zaman, Demirel ve İnönü'nün böyle bir programa "kulaklarını tıkamaları" için bir neden olmadığını da görmüş olacağız.

Toparlarsak; bugünün revizyonistleri, tıpkı 1960'lardaki öncelleri gibi, -ki bunlar, B.Boranlar, Nihat Sargınlardan yani şimdiki TBKP'nin mimarlarından başkaları değildi- gençlik hareketini "sokak"lardan, "meydanlardan" alıkoymaya ve onu "en üstün irade" ve "en üstün kurum" olan gerici parlamentonun yedeğine vermek gayretindeler. Tutum ve konumlarındaki bu benzerlik, akibetlerinde de benzerliğe yolaçacaktır. Bizim hiç kuşku duymadığımız bu sonuç, daha şimdiden bir çok belirtisini sunmaktadır.

Genel siyasal perspektif bu olunca, öğrenci hareketini bu reformist-parlamenterist çerçeveye sığdırabilmek ve yalnızca onunla sınırlamak, ancak öğrenci hareketini akademik bir düzeyde tutmak, uygun gerekçelerle bunun teorisini yapmak ve kabul ettirmek ölçüsünde mümkündür. Revizyonistlerin hummalı bir çabayla yapmaya çalıştıkları da budur. Bunun için, öğrencilerin birliği, öğrenci hareketinin en geniş birliği vb. liberal vaazların yanısıra, "mesleki-sendikal örgütlenmenin niteliği" türünden demagojik gerekçelerin arkasına sığınmaktalar.

1960 sonrası öğrenci hareketinin en temel ve en iyi özelliklerinden biri, ülke ve dünya sorunlarına, temel toplumsal ve politik sorunlara yakın ilgiydi. Bu, işçi sınıfının bilimsel dünya görüşüne, devrim ve sosyalizm idealine ilgiyle birleşince, gençliğin politikaya ilgisi, sermaye düzeni için en temel sorunlardan biri haline geldi. 12 Eylül, genel siyasal baskı ve yasaklarının yanısıra, YÖK düzenleme ve uygulamalarıyla her şeyden çok gençliğin toplumsal ve politik sorunlara ilgisini kırmak istiyordu. Diktatörlük bunda belirli bir başarı sağlamış olsa da, bir dönemdir bizzat öğrenci hareketinin kendi bünyesinden, bu "apolitik bir gençlik" yaratma çabalarına karşı bir tepki ve mücadele gelişiyor.

İşte böyle bir dönemde, revizyonistler "akademik-demokratik mücadele", "sendikal örgütlenme", "öğrencilerin öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunları", "demokratik öğrenci hareketinin sendikal düzlemde birliği" vb. düçüncelerle ortaya çıkıyorlar. Toplumun önemli bir aydın potansiyelini oluşturan üniversite gençliğine çocuk muamelesi yapıyorlar, onu temel toplumsal ve siyasal sorunlardan uzak tutmaya çalışarak, "akademik-demokratik istemler"le sınırlıyorlar.

Revizyonistler bu görüş ve konumlarıyla, burjuvazinin gençliği devrimci politik mücadelenin dışında tutma çabalarına omuz veriyorlar. Ancak burjuva politik muhalefetin yedeği ve uzantısı, "parla-

mento dışı dayanağı" olabilecek bir gençlik hareketi düşlüyorlar.

Onlar, Yeni Çözüm dergisinin keskinlik adına çanak tuttuğu, öğrenci örgütlerine "üyelik kıstasları" üzerine sahte bir tartışmayı, ince bir hileyle öğrenci örgütlerini akademik mücadele ile sınırlamanın gerekçesi yapmaya çalışıyorlar.

Revizyonistlere göre, "öğrenci örgütlerinin çalışmalarını yönelteceği sorunlar öğrencilerin, öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunlarıdır." "Öğrenci gençliğin, akademik-mesleki örgütlenmeleri, öğrencilerin güncel, kısmi hak ve çıkarlarını korumak, geliştirmek görevini üstlenirler." (Yarın, sayı:76, s.14-15)

En bayağı ekonomizm bile, burjuva sınırlar içinde belirli bir politik çabayı tümüyle dıştalamaz, içerir. Yarın dergisi de, bu aynı yazısında öğrenci örgütlerine belirli bir politik misyon yüklüyor. Okuyoruz: "Öğrenci örgütlenmeleri, gençlik haklarının vazgeçilmez bir parçasını oluşturan politik hakların kazanılması için çalışmalar yaparak, 18 yaşa oy hakkı, 21 yaşa seçilme hakkının kazanılması, öğrencilerin benimsedikleri siyasi partilere üye olabilmeleri ve sadece kendi alanlarına ilişkin değil tüm politik gelişmeler üzerine açıklamada bulunma, görüş belirtme hakları için savaşım yürütür."

Bu sunulan politik mücadele çerçevesinin, revizyonistlerin yeni "politik açılımlar"ına, TBKP programına, onun reformist-parlamenterist politik çizgisine nasıl denk düştüğüne, onun "gençlik özgülü"ne nasıl bir uyarlaması olduğuna, özellikle dikkat edilmelidir.

Devrimci grupları, öğrenci hareketine devrimci siyasal ilkeler dayatarak onun birliğini engelliyorsunuz, öğrenci örgütlerinin "mesleki-sendikal örgütler" olduğunu unutuyorsunuz, "demokratik öğrenci hareketinin birliğini sendikal düzlem yerine, politik ilkelerde anlaşmakta arıyorsunuz" diyerek, suçla; fakat öte yandan, kendi reformist politik hedeflerini, öğrenci örgütlerinin olağan görevleri arasında çaktırmadan sırala. İşte bu siyasal kaçakçılıktır! Öğrenci örgütlerine temel devrimci talepler ve hedefler uğruna mücadele yasak; ama, TBKP'nin reformist hedefleri uğruna mücadele serbest!

Bu siyasal kaçakçılığa, bu modası geçmiş, bayatlamış hileye revizyonist baylarımızınkiyle aynı olan gerekçelerle, -öğrenci örgütlerinin mesleki niteliği-, başvuranlara, Lenin'in yüzyılın başında (1903) verdiği cevabı dinlemek aydınlatıcı olacaktır:

"Uygar ülkelerde, en geniş ve en sağlam biçimde kurulmuş öğrenim ve meslek birliklerinin muazzam değerini kavramayan hiçbir parti yoktur. Ama partilerin herbiri bu birliklerde kendi etkisinin hakim olmasına çalışır. Şu yada bu kurumun partisiz oluşu hakkında konuşmanın, genellikle, mevcut kurumların, yüzde doksan dokuzunun zaten, çok belirli bir siyasal ruhla doldurulmuş olduğu gerçeğini örtmek isteyen hakim sınıfların hilesinden başka bir şey olmadığını kim bilmez?" ("Devrimci Gençliğin Görevleri", Marksizm ve Gençlik, Koral Yayınları, s.105)

Ama bizim revizyonistlerimiz, 'herkesi kör, alemi sersem' sanırlar! Bu bayatlamış hakim sınıf hilesini, 1980'lerin Türkiye'sinde cüretle kullanırlar. Akademik nitelikte bir hareket kendilerinin liberal-reformist çizgilerine zaten uygun bir temeldir. Bunu bir de burjuva parlamento sahnesinin ihtiyaçlarına cevap veren siyasal hak istemleriyle (18 yaşa oy hakkı, 21 yaşa seçilme hakkı, siyasal partilere, elbette yasal partilere, üye olma hakkı vb.) birleştirdin mi, ötesindeki siyasal eğilimlere, devrimci parti ve gruplara politik çalışmayı yasaklayabilirsin artık. Elbette "sendikal düzlem", "mesleki-sendikal örgütlenmenin niteliği" vb. yalanların arkasına gizlenerek...

Yığın örgütlerini "parlamento içi muhalefetin dayanak noktaları" olarak tanımladıktan sonra, şöyle devam ediyordu, Yarın'ın başyazısı: "Parlamento içi muhalefetin, yığın örgütlerinin toplumsal alternatif programlarına kulaklarını tıkamaları ise ancak kendi güçlerini sınırlama sonucunu doğurur."

Gençlik örgütlerinin Yarın'ın çizdiği sınırlar içinde kalacağından emin olsalar, Yarın'ın düşündüğü ve önerdiği "toplumsal alternatif program"la yetineceğine gerçekten inansalar, "kulak tıkamaları" için elbette bir sebep kalmaz. Buna inansa ve bundan emin olsa, ANAP iktidarı bile "kulak tıkamayı" bir yana bırakır. Neyleyelim ki, şu son 30 yıllık "yerli" tecrübe bile, gençlik örgütlerinin nasıl bir rol oynayabileceklerini onlara yeterli açıklıkta göstermiştir.

Onların korkusu, revizyonist baylarımızınkiyle aynıdır: Gençlik hareketinin ve örgütlenmesinin devrimci politik bir çizgiye kayması!

Sonuç: Revizyonistler devrimci bir öğrenci hareketinin itfaiyecileridir, tıpkı genelde devrimci kitle hareketinin de itfaiyecileri oldukları gibi. Her şey bir yana, gelişecek bir devrimci öğrenci yangınının kendilerinin, bugün halen varolan sınırlı etkinliğini de silip süpüreceğini en iyi onlar biliyor. Akademik öğrenci hareketi ve "mesleki-sendikal örgütlenme" üzerine bunca mürekkep harcamaları boşuna değil. Revizyonistler

öğrenci hareketinin liberalleridir; komünistlerden, devrimci-demokratlardan ve devrimci Kürt yurtseverlerinden oluşacak devrimci öğrenci hareketi içinde onların yeri yoktur, olmamalıdır. Zira onlar artık, sıradan bir yurtseverin savunduğu temel anti-faşist, anti-emperyalist istemleri bile savunmuyorlar; ki gelenekselleşmiş bu istemleri olmadan devrimci öğrenci hareketi hiçbir şeydir. Onların yeri, SHP, DYP ve RP'den oluşan parlamenter burjuva politik muhalefetidir. Devrim kampıyla, bu gerici burjuva kampı arasında köprü olmaya çalışarak, onlar, gerçekte bu ikinci kamptan yana tutum almış oluyorlar.

Herkes kendi kampına!

DEVRİMCİ DEMOKRASİ VE BUGÜNKÜ GENÇLİK HAREKETİ

Devrimci gençlik hareketinin son yirmi yılına tartışmasız bir şekilde sosyalizm adına devrimci-demokrasi -küçük-burjuva sosyalizmi- egemen oldu, damgasını vurdu, önderlik etti. '60'ların devrimci gençlik hareketi, temel bir siyasal akım olarak devrimci-demokrasiyi doğuran esas zemin olmuştu. Devrimci-Demokrasi, nesnel ve öznel bir dizi etkenle çok sayıda gruba bölünmüş ve temel bir siyasal akım kimliği kazanmasıyla orantılı olarak tüm diğer toplum katları içinde de kendine güç ve etki alanı sağlamış olsa da, bir blok olarak gençlik içindeki etkinliğini hep sürdürdü. Devrimci gençlik hareketi, devrimci-demokrasinin doğduğu, yeşerdiği ve yaşamını sürdürdüğü temel alanlardan biri olma özelliğini bugüne kadar korudu.

Devrimci-demokrasi, kuşkusuz çeşitli tutarsızlıklar, zaaflar ve nesnel yetersizliklerle içiçe olarak, gençlik harketi saflarında burjuva-reformist ve revizyonist etkinliğe karşı hep mücadele etti. Bu mücadele ve çabasıyla gençlik hareketinin düzen içi sınırlarda tutulması çabalarını geriletti, hareketi ileri itti ama, öte yandan kendi tutarsızlıklarını, zaaflarını, küçük-burjuva ideolojik-siyasal yetersizliklerini devrimci gençlik hareketine egemen kıldı. Bizzat taşıdığı revizyonist ve reformist ideolojik etkiyi, gençlik hareketine de yansıttı.

Devrimci-demokrasi, genel bir devrimci gençlik hareketinin gelişmesinde önemli bir rol oynadı ama; bu genel hareketin demokratik ve sosyalist eğilim ve idealerin belirsiz, muğlak bir birliği, demokratik eğilimin sosyalist eğilime egemen olduğu, onu halkçı bir bozulmaya uğrattığı bir karmaşası olmasına neden oldu.

Kısaca, son yirmi yıldır Türkiye'de, bünyesinde devrimci-demokrat ve sosyalist öğe ve eğilimleri organik olarak içiçe barındıran güçlü bir devrimci gençlik hareketi vardır. Bünyesindeki devrimci-demokrasi öğeleri ile proleter sosyalizmi öğelerinin ideolojik politik ve örgütsel açıdan saflaşmamış olması, bu hareketin onu zayıflatan temel zaaflarındandır.

Kuşkusuz bu durum devrimci gençlik hareketinin kendisinden kaynaklanan değil, genel devrimci hareketten ona yansıyan, aslında Türkiye devrimci hareketinden kaynaklanan bir zaaftır.

Marksist-Leninist önderliğe dayalı, sosyalist bir işçi hareketinin olmayışı, genel devrimci hareket üzerinde küçük-burjuva sosyalizminin egemenliğine yolaçmış, küçük-burjuva sosyalizmi, demokratik ve sosyalist düşünce ve idealleri, yıllarca içiçe temsil etmiştir. Ve elbette, sosyalist düşünce ve idealleri, kendi küçük-burjuva temel ideolojik-sınıfsal konumuna uygun bir bozulmaya tabi tutarak.

Öğrenci hareketi, Lenin'in o hep vurguladığı aydın duyarlılığıyla, devrimci hareketin bu genel durumunu kendi bünyesinde yansıtmıştır yalnızca.

Modern revizyonizmin ve çağdaş popülizmin, Marksist-Leninist teoride yarattığı bulanıklık ve kargaşanın aşılması ve gelişen devrimci işçi hareketinin yarattığı elverişli zeminden en iyi şekilde yararlanılması ölçüsünde, Türkiye devrimci hareketi kendi bünyesindeki demokrasi ve sosyalizm öğelerini kaçınılmaz olarak ayrıştıracaktır. Bu süreç başlamıştır bile. Fakat proleter sosyalizmi bayrağı altında gerçek yerini ve kimliğini bulacak olan önemli bir potansiyel hala çeşitli devrimci grupların bünyesinde dağılmış olarak duruyor. Ayrışma süreci zamana yayılarak sürecektir ve sonuçları da, kaçınılmaz olarak, devrimci gençlik hareketi bünyesinde yansıyacaktır.

Burada, ayrışma sürecinin öteki yönüne de işaret etmek gerekiyor. Bu, liberalleşmedir. Devrimci-demokrasinin ayrışması, ideolojik- sınıfsal doğasına uygun ve onun kaçınılmaz sonucu olarak, yalnızca ileriye dönük değil, geriye dönük eğilimi, liberal-reformist eğilimi de içermektedir. Daha şimdiden bunun hayli güçlü belirtileri ve bazı belirginleşmiş sonuçları var. Dev-Yol, Kurtuluş ve TDKP'nin 12 Eylül sonrası süreçlerine bakılırsa, bu belirti ve sonuçlar açıklıkla görülebilir. Devrimci hareket bünyesindeki liberal-reformist eğilimin sonuçları da, devrimci gençlik hareketinde yankı ve yansısını bulmaktadır, bulacaktır.

Ne var ki, devrimci-demokrasi, yaşamakta olduğu ve yaşayacağı iki yönlü

ayrışmaya rağmen, devrimci hareketin genelinde ve dolayısıyla da devrimci öğrenci hareketi bünyesinde, militan-mücadeleci temsilcileriyle var olmaya devam edecektir. Türkiye devriminin özgünlüğü -geride tamamlanmamış bazı demokratik görevlerin varlığı- devrimci-demokrasiye hep bir varlık, yaşam ve etki alanı sağlayacaktır.

* * *

Bugün, revizyonistlerin 12 Eylüle borçlu oldukları geçici etkinlikleri önemli ölçüde aşılmış, öğrenci hareketi, yeniden devrimci-demokrasinin değişik temsilcilerinin etkinliğine girmiş bulunuyor.

Bu olgu, öğrenci hareketinde kesin bir ilerlemenin etkeni ve ifadesidir. Fakat öte yandan, devrimci öğrenci hareketine önderlik çizgisinde, geçmişin bile gerisine düşüldüğünün kanıtlarını ortaya çıkarmıştır. Sözkonusu ettiğimiz, önderlik yeteneğindeki gerileme değil-ki, bu da bir gerçek-, daha da önemli olarak, devrimci öğrenci hareketi için sunulan temel siyasi hedefler ve görevlerdeki gerilemedir.

Bugün öğrenci hareketinin geriliği bir olgudur. O halihazırda, YÖK uygulamalarına, üniversite üzerindeki siyasal baskılara ve örgütlenme çabalarının engellenmesine karşı mücadele zemini üzerinde gelişiyor yalnızca. Kitlesel ve politik açıdan henüz hayli zayıftır.

Fakat bu geriliği bir teori düzeyine çıkarmak, devrimci öğrenci hareketinin temel gelişme ekseni olarak "özerk-demokratik üniversite" talebini ileri sürmek, bunu "program"laştırarak, öğrenci hareketinin temel siyasal talebi ve hedefi haline getirmek, açık bir gerilemedir. Bunda, küçük-burjuva sosyalizminin genel ideolojik-siyasal tutarsızlığının yanısıra, 12 Eylülün beslediği ideolojik erozyonun ve öğrenci hareketini bir dönem hayli etkileyen revizyonistlerin ideolojik etkinliğinin payı büyüktür.

Devrimci öğrenci hareketini "özerk-demokratik üniversite" eksenine oturtmaya kalkmak, bu iş hangi keskin gerekçeler ve sözde "devrimci" çözümler adına yapılırsa yapılsın, reformcu bir platforma indirgemek demektir. Reformizmin göbeğine oturmuş revizyonistlerin bunu devrimci öğrenci hareketinin temel talebi olarak sunması da, bir çokları için uyarıcı olamamıştır.

Kuşkusuz sorun öğrenci yığınlarının üniversiteye dönük somut akademik ve demokratik istemlerine, bütün bu istemlerin en genel ve ideal ifadesi demek olan "özerk-demokratik üniversite" şiarına sahip çıkıp çıkmamak değildir. Bütün bu istemlere ve bu akademik ve demokratik istemlerin ekseni olan "özerk-demokratik üniversite" şiarına elbette sahip çıkılmalıdır. Bunu reddetmek ya da küçümsemek, öğrenci hareketinin kitlesel temelini geliştirmenin, daha geniş kesimleri mücadeleye çekmenin önemli olanaklarını bir kenara itmek olur. Geçmişte politik çatışmanın düzeyi, bu istemlere gösterilmesi gereken ilgiyi zayıflatmış ve bu hiç de iyi sonuçlar doğurmamıştır.

Fakat bugün tersten bir savrulma var. Öğrenci hareketinin geriliğinin de etkisiyle bütün çabalar bu istemler etrafında odaklaşıyor.

Oysa temel devrimci görev, öğrenci hareketinin politik niteliğini geliştirmek, temel devrimci şiarları öğrenci hareketi içinde yaymak, öğrenci hareketini sermaye egemenliğine karşı mücadele ve devrim ufkuyla donatmaktır. Bu yoğun bir politik propaganda ve ajitasyon demektir. Ve kuşkusuz bu faaliyet, Türkiye'nin gündemindeki tüm temel toplumsal ve siyasal sorunlar temeli üzerinde yükselmelidir. Bırakalım, öğrenci hareketini "öğrencilerin öğrenci olmaktan kaynaklanan sorunları" reformcu eksenine oturtma çabalarını revizyonistler sürdürsün!

Biz bu sorunlardan yalnızca, sermaye egemenliğine karşı özgürlük ve sosyalizm mücadelesinde proletaryadan yana saf tutacak devrimci bir öğrenci hareketi geliştirmek için yararlanacağız. Özgürlük bilincini her yolla öğrenci hareketi içinde yayacağız ama, bununla da yetinmeyerek; özgürlük istemlerinin sermaye tarafından boğulduğunu, çıplak bir olgu olan sermaye egemenliği yıkılmadan, onun faşist iktidarı devrilmeden, özgürlük istemlerinin gerçekleşemeyeceğini anlatacağız.

"Özerk-demokratik üniversite" istemine ve mücadelesine sahip çıkıp geliştireceğiz ama, bilimin ve üniversitelerin özgürlüğünün ancak sosyalizmde mümkün olduğunu, kapitalizmin egemenliği, sermayenin iktidarı devam etiği sürece paranın gücünün en "özerk-demokratik üniversite"de bile özgürlüğü boğup biçimsel hale getireceğini; bu nedenle, yapılması greken şeyin, toplumdaki temel çatışmada emekten yana, proletaryadan yana saf tutmak ve sosyalizm için mücadele etmek olduğunu, her zaman ve döne döne anlatacağız.

Devrimci-demokrasi, geçmişte, devrimci öğrenci hareketini sosyalizm ufkundan yoksun bırakmış, onu demokrasi ve bağımsızlık şiarlarıyla sınırlamıştı. Bugün ise, daha geri bir konumdadır. Demokrasi ve bağımsızlık mücadelesinin bir parçası görerek, ancak devrimle gerçekleşebilir türünden vurgular yaparak ve böylece güya sorunu devrim sorununa bağlayarak, "özerk-demokratik üniversite"

talebi ve şiarını devrimci öğrenci hareketinin ekseni haline getiriyor. Burada "özerk-demokratik üniversite" isteminin tarihsel anlamı, toplumsal-siyasal içeriği ve koşulları hakkında, demokratik-halkçı ufuktan gelen tam bir kafa karışıklığı var.

"Özerk-demokratik üniversite" istemi, burjuva demokratik bir siyasal reform istemidir. Siyasal reform istemlerini de elbette devrimci bir tarzda ele almak ve devrim mücadelesine bağlamak gerekir. Burası açık. Fakat bu bize bu istemin, "özerk-demokratik üniversite" isteminin, ancak ve yalnızca devrim öncesi için bir anlam taşıdığını bir an bile unutturmamalıdır. Bu istemin kendi tarihsel-toplumsal anlamını unutturup, sözde ona farklı bir içerik kazandırma saçma girişimlerine itmemelidir. Bu istemin kendi doğası, burjuvazinin egemenliğini varsaymaktadır. "Özerklik" istemi burjuvaziye karşı, onun kaba, keyfi müdahalelerine karşı bir anlam taşır. Burjuva egemenliği devrildiği andan itibaren, bu istem bütün tarihsel-toplumsal ve siyasal anlamını yitirir. "Özerk-demokratik üniversite" yerini, özgür ve sosyalist üniversiteye bırakır ki, bu ikincisi birincisinden nitelik olarak bütünüyle farklıdır. Birincisi, özerk-demokratik üniversite, sermaye egemenliği koşullarında, üniversitenin burjuva anlamda olabileceği en ideal demokratik biçim iken; ikincisi, proletaryanın iktidarını ve sosyalist bir düzeni önkoşar.

Burjuva-demokrasisi hayranı modern revizyonistlerin yarattığı gürültünün, özellikle Yeni Çözüm'ü konuyla ilgili bir kargaşaya ve bulanıklığa ittiğini belirtmek gerekiyor. Şöyle diyorlar: "Devrimci gençlik, akademik-demokratik mücadeleyi yürütürken, önüne özerk-demokratik üniversite hedefini koymaktadır." Revizyonistlerle farklarını vurgulamak için devam ediyorlar: "Toplumsal devrim işte sorunun biricik gerçek çözüm yolu. Bu düzende gerçek anlamda özerk-demokratik üniversitelerin gerçekleşebilirlik yanı yok" (Sayı:10, Şubat 1988, s.13). Bu sözler ve ayrıca devamında söylenenler, devrimle birlikte bizim "gerçek anlamda" özerk (?) demokratik üniversitelere kavuşacağımızı anlatıyor. Eğer sözü edilen devrimle burjuva-demokratik bir cumhuriyet hedeflenmiyorsa -ki bugünkü sermaye egemenliği koşullarında bu yalnızca burjuva-demokratik bir ufku ifade eden liberal bir görüştür-, bu sözler yalnızca, "özerk-demokratik üniversite" isteminin doğası konusunda tam bir kavrayışsızlığı dile getirir.(*)

Toparlarsak, "akademik-demokratik mücadeleyi geliştirerek", öğenci hareketini "özerk-demokratik üniversite hedefine" yöneltmek, böylece onu sözde politik bir zemine oturtmak anlayışı, "sorun devrimle çözülür" gibi lafazanlıklarla birleştirilse de, burjuva-demokratik ufku aşamamayı ifade eder. Sorunun tek doğru sosyalist konuluşu şudur: "Özerk, demokratik üniversite" şiarı etrafında akademik hareketi geliştirmek ama, öğrenci yığınlarına, burjuvazinin egemenliği yıkılmadığı sürece en "özerk" ve en "demokratik" üniversitelerin bile özgür olamayacağı gerçeğini hep anlatmak ve bunu sürekli bir politik propaganda ve ajitasyonla birleştirerek, sosyalist proletarya hareketinin yedeği devrimci bir politik öğrenci hareketi geliştirmek. (**)

* * *

Öğrenci gençliğin kendi özgül sorunlarının yanısıra toplumdaki -ve elbet dünyadaki- temel ve güncel toplumsal siyasal sorunlar temeli üzerinde yükselen sistemli bir propaganda-ajitasyon faaliyetinin olmaması, kitlesel devrimci bir öğrenci hareketinin gelişmesini yavaşlatmaktadır.

Bunun, temel eksikliklerden biri olduğunu bir çok devrimci grup yeterince anlamış değil. Derneklerle ilgili şu hep gündemde olan "kitleselleşme" sorunu etrafında koparılan gürültü, yürütülen tartışmalar bunun kanıtı.

Dernekler niye kitleselleşmiyor? diye

(*) Bu arkadaşların konuyla ilgili 44 sayfalık bir broşürü var elimizde ("Özerk-demokratik Üniversite Programı")... Bu broşürde, "demokratik halk devrimi", "demokratik halk iktidarı", "demokratik halk üniversiteleri", "halk için eğitim" vb. vb. her şey var ama, proletarya iktidarı ve sosyalizm üzerine tek kelime yok. Demek ki 10.sayıdan itibaren gazetenin alt başlığına "sosyalizm" sözcüğünü eklemek, demokratik-halkçı ufku gidermeye yetmiyor.

(**) Devrimci öğrenci hareketine yaklaşımdaki gerilemeye örnek bir de, "akademik alanın temel çelişkisi" fantazisiyle süslenmiş, "akademik alanda sosyalist perspektif" parlak iddiasıyla sunulan liberal-reformist ütopya var. Yeni Aşama dergisi tarafından yayınlanan ve "iki kuşak" mensuplarınca (Ahmet URAL, Hasan ZEKİ) kaleme alınmış "Gençliğin Akademik ve Siyasi Mücadelesi" isimli kitaptan sözediyoruz. Bu kitabın "temel tezler"i üzerinde bir başka yerde durmak yararlı olacaktır.

soruluyor; ve yanıt, dernekler nasıl olursa kitleselleşir? sorusuyla birlikte yürüyen bir sürü boş, anlamsız, kısır tartışmayla aranıyor. Böylece her şey tepetaklak ediliyor, tam bir çıkmaz ve kargaşaya düşülüyor. Öğrenci hareketi canlandırılmadan, bunun için yoğun, sürekli, sistemli bir propaganda-ajitasyon sürdürülmeden öğrenci örgütlenmesinin genişleyemeyeceği basit gerçeğinden uzak duruluyor. Sendikalar, gelenekselleşmiş ve yerleşmiş mesleki örgütler vb. hariç, kitle örgütlerinin "kitleselleşme"sinin ancak kitle mücadelesinin gelişmesiyle sağlanabileceği çoğu kimsenin aklına gelmiyor.

Dernekler etrafında odaklaştırılan bu tartışmayı revizyonistler bilerek hep gündemde tutuyor, körüklüyorlar. Derneklerin niteliğiydi, yapısıydı, işleyişiydi, federasyondu vb. konuları öne çıkararak, öğrenci hareketinin temel politik hedefleri ve sorunları etrafında gelişecek ve böylece de kendi reformist konumlarını sergileyecek bir tartışmadan bilerek kaçınıyorlar.

Derneklere kimler üye olabilir? sorusu etrafında yürütülen hummalı tartışma, sözde çok devrimci gerçekte sekter ve darkapıcı "ilkeler"iyle Yeni Çözüm'ün çanak tuttuğu, revizyonistlerin de doğrusu iyi yararlandığı sahte bir tartışmadır. Akademik istemler düzeyinde bile olsa, mücadeleye ilgi duyan her öğrenciye öğrenci örgütlerinin kapısı elbette açık olmalıdır. Ve zaten gelenekselleşmiş öğrenci ve meslek birliklerinin olmadığı bir ülkede, biz kapılarını ardına kadar açsak bile, mevcut örgütlere ancak mücadele eğilimi taşıyan öğrenciler gelecektir. Onların bile tümü değil. Kaldı ki, bu durum, mücadelenin seyrine bağlı olarak, kaçınılmaz olarak değişir. Hareketin canlanması ilgiyi çoğaltır, durgunlaşması zayıflatır.

Bütün bu sorunları, gençlik hareketinin birikmiş tecrübeleri ve bugünkü somut gerçekliği temelinde tartışmak yerine; işçi sendikalarına denk sözde "öğrenci meslek örgütleri" ya da, sözde "devrime kadar yaşayacak DKÖ'ler" üzerine fantastik ve ütopik, kitle mücadelesinin durumu ve düzeyi ile kitle örgütlenmesi arasındaki ilişkiye gözlerini kapayan bir tartışma yürütmek, öğrenci hareketinde ve örgütlenmesinde hiçbir gerçek ilerleme yaratamaz. Yeni Çözüm vb. gruplar, revizyonistlerin gençliği parlamentonun bir dış dayanağı yapmayı hedefleyen reformist konumuna saldıracağına, tartışmayı burada yoğunlaştıracağına, "dernek ilkeleri" üzerine ikincil bir tartışmaya alet oluyor.

Dernekleri kurmak, yaşatmak ve "kitleselleştirmek" vb. kendi içinde bir amaç olamaz, olmamalıdır. Örgüt yalnızca bir araçtır; sorun, mücadeledir. Mücadele geliştirilebildiği ölçüde örgütlenme gerçek yerine, anlamına ve işlevine kavuşacaktır. O zaman bugün çok tartışılan "kitleselleşme" de gerçekten sağlanacaktır.

Öte yandan, birim esasına ve temsilciler sistemine dayalı fiili öğrenci birlikleri sorununun neden tartışılmadığı, neden yalnızca derneklerle yetinildiği de ayrı bir sorun. Oysa örgütlenmenin önüne dikilen bin türlü engeli aşmanın bir yolu da budur. Bu, yasal örgütlenme hak ve olanaklarına sahip çıkışla çelişmez de. Dernekler olsa da olmasa da, öğrenci örgütlenmesi bu temele oturmak zorundadır.

PROLETER SOSYALİZMİ VE GENÇLİK

Türkiye kapitalist bir ülkedir. İktidar burjuvazinin elindedir. Toplum yaşamının tüm temel alanlarında sermaye egemenliği hüküm sürmektedir. Toplumun yaşamına en geri bir görüş açısıyla yaklaşanlar bile, uzun yıllar süren bir ayak diremenin ardından, hiç kuşkusuz görüş açısındaki ilerlemeden çok maddi olguların kendini dayatmasıyla, gelinen yerde kapitalist Türkiye gerçeğini kabul etmek zorunda kalmışlardır.

Fakat ideolojik tutarsızlığın ve küçük-burjuva sınıf konumunun doğası gereği, burjuva-demokratik devrim ufkunu bir türlü aşamamakta, kapitalist bir ülkede "siyasal demokrasi"yi stratejik bir hedef ve aşama olarak ele almaya devam etmektedirler.

Bunun geçmişte, devrimci gençlik hareketi açısından iki önemli sonucu oldu; birincisi, bu hareketin ön safını tutan önemli bir sosyalist gençlik potansiyeli kendi eğilimine uygun bir ideolojik-siyasal kimlik ve örgütsel yapıya kavuşturulacağına, demokratik-halkçı bir çizgide ve örgütsel ortamda erimeye ve bozulmaya uğratıldı. İkincisi; özgürlük ve bağımsızlık istemiyle ayağa kalkan gençlik Türkiye'nin mevcut tarihsel-toplumsal koşullarında, gerçek özgürlüğü ve bağımsızlığı gerçekten sağlayabilecek biricik çözüm olan sosyalizm mücadelesine yöneltileceğine, demokrasi mücadelesiyle sınırlandı.

Evet gençlik 20 yıldır özgürlük ve bağımsızlık istiyor. Fakat Türkiye'nin bugünkü sınıf ilişkileri ve egemenliği koşullarında özgürlük ve bağımsızlık istemlerini elde etmenin, mevcut sermaye

egemenliğini devirmenin ötesinde hangi yolu var?

Özgürlüğü sermaye boğuyor; onu devirerek elde edilebilir ancak. Emperyalist bağımlılığın temeli, bazılarının bir dönem iddia etme gülünçlüğünü gösterdikleri gibi feodaller değil, burjuvazinin ta kendisi oluşturuyor; burjuva sınıf iktidarı devrilerek gerçek bir bağımsızlığa kavuşulabilir ancak. Gerçek bir bağımsızlığı elde etmenin, aynı şey demek olan emperyalist sermaye cephesini yarıp dışına çıkmanın, Türkiye'deki burjuva sınıf iktidarını yıkıp parçalama dışında bir yolu olduğunu, tarihsel-toplumsal koşullardan kopmaksızın, kim iddia edebilir?

Bizde, Türkiye'de, özgürlük ve bağımsızlık somut ve pratik olarak proleter devrimine bağlanmış, onun bir parçası olmuş, sosyalizm sorunundan ayrılamaz hale gelmiştir.

Yerleşmiş demokratik-halkçı önyargılara, saplantılara aldırmayarak, bu gerçeği açıklıkla devrimci öğrenci kitlelerine anlatmak, devrimci öğrenci hareketini proletaryanın sosyalist bayrağı altında savaşa çekmek gerçek komünistlerin şaşmaz görevidir. Son 20 yıldır devrimci gençlik hareketinin hep saflarını tutmuş, hala da tutan sosyalist eğilimli gençlik, demokrat-halkçı ideolojik bozulmuşluğun yarattığı gerilik olmasa, sözü edilen görevin gerçekleştirilmesinde müthiş bir dayanak olabilecektir.

Sosyalist eğilimli bu önemli gençlik kesimine, sosyalizm adına son 20 yıldır hep küçük-burjuva sosyalizmi egemen oldu. Fakat bu 20 yılın kendisi, bu akımın, devrimci gençliğe tutarlı bir dünya görüşü sunmak, onun devrimci siyasal eylemini doğru bir çizgide yönetmek ve doğru hedeflere yöneltmek konusundaki yetersizlikliğini, tutarsızlığını ve yeteneksizliğini göstermiştir.

Bugün Türkiye'de işçi hareketi belirgin bir şekilde öne çıkıyor. İşçi hareketinin tarihsel ve güncel sorunları ve ihtiyaçları kendini teorik ve pratik açıdan dayatıyor. Bu gelişmenin, bu olgunun kendisi, küçük-burjuva sosyalizminin teorik zayıflığını ve tutarsızlığını, işçi hareketinin ön saflarını tutmadaki teorik ve pratik yetersizlik ve yeteneksizliğini daha açık hale getirecektir. Onun bilimsel sosyalizmi temsil etme iddiasının dayanıksızlığını görmek ve göstermek zemin genişleyecektir. Ve elbette, bir kere daha o her zamanki duyarlılığı ile devrimci öğrenci hareketi, bunun sonuçlarını kendi bünyesinde yaşayacaktır.

İşçi sınıfı toplumumuzun en diri, en devrimci, en tutarlı sınıfıdır. Burjuvaziye karşı muzaffer bir devrimin başını çekebilecek, önünü tutabilecek nitelikte ve yetenekte biricik sınıf odur. İşçi sınıfı kendi ideolojik ve örgütsel sınıf kimliğine kavuşabildiği ölçüde, devrimci gençlik hareketi de bugüne kadarki bir çok temel zaafından kurtulma olanağına kavuşacaktır.

Gençliğin temel devrimci özlemlerine ve istemlerine ancak sosyalist proletarya cevap verebilir. Gençliğin devrimci eylemini doğru bir çizgide başarıyla ancak sosyalist proletarya yönetip yönlendirebilir.

Devrimci gençliğin sonu gelmez bir ısrarla sürdürdüğü tutarlı bir dünya görüşü arayışını ancak proletaryanın dünya görüşü, Marksizm-Leninizm, karşılayabilir. Devrimci gençliği tutarlı bir dünya görüşüyle ancak proletaryanın komünist sınıf partisi eğitip donatabilir.

Komünistler, küçük-burjuva sosyalizminin gençlik hareketi üzerindeki bugünkü egemenliğinden umutsuzluğa kapılmıyorlar. Küçük-burjuva sosyalizmi o etkinliği kendi bayrağıyla değil, proletaryanın bayrağını kullanarak, onun ardına saklanarak sağlamış bulunuyor.

Komünistler ve sınıf bilinçli işçiler proleter sosyalizminin gerçek sınıf bayrağını yükseltebildikleri ölçüde, gençliğin ön saflarından bu bayrağın altına akacak önemli güçler bulacaklardır.

SİYASAL TUTUKLULARA...

(Baştarafı s.23'de)

lanmasıydı.

Tutuklamalar da onları durduramıyor.

Düşmanın verdiği sözlere inanılmayacağı açık. Uygulamalar ve yaşananlar bunu kanıtlamaya yetiyor.

Öte yandan, tek tip elbise uygulamasına bütünüyle son verilmediği, baskı ve yasakların bahanesi olmaya devam ettiği sürece, cezaevlerindeki kaynaşma da bitmeyecektir. Tek tip elbise uygulaması ise, kısa sürede bütünüyle kaldırılacağa benzemiyor. Adalet Bakanının "niye kaldırılacak deniyor da kaldırılmıyor?" sorusuna, "tek tip tüzüğünü değiştireceğiz dedik. Hemen değişecek demedik" şeklindeki cevabı da bunu gösteriyor.

Bu cevap baskı ve yıldırma politikasının devam edeceği anlamına geliyor.

Bu durumda, tutuklular için direnmekten başka yol kalmıyor. Onlar da bunu yapıyorlar.

"Siyasal Tutuklulara .Özgürlük" istemi doğrultusundaki ajitasyonu yaygınlaştırmak, hiç ihmal edilmemesi gereken bir görevdir. Siyasal tutuklulara sahip çıkmak, dayanışmayı arttırmak vb. her türden eylemlilik bu istem temelinde yükseltilmelidir.

Cezaevleri ve direnme görevi

12 Eylül ve sonrası dönem, aynı zamanda Türkiye tarihinde en yoğun işkenceler dönemidir.

İşkenceye sadece siyasi şubelerde başvurulmadı, yaygın ve kitlesel olarak cezaevlerinde de sürdürüldü. Siyasal tutuklular buralarda, önceki dönemlerle kıyaslanamayacak tarzda baskı ve işkence uygulamalarıyla karşılaştılar. Özellikle Diyarbakır cezaevi nazi kamplarındaki işkencelere rahmet okutan uygulamalara sahne oldu.

Bu uygulamalar zaman zaman cezaevlerindeki direnişlerle geriletilmesine rağmen, değişik biçimlere bürünerek varlığını hep korudu, koruyor. Sık sık gündemi işgal eden cezaevi direnişleri de bunu anlatıyor.

* * *

Karşı-devrimin cezaevlerindeki temel politikası, baskı işkence ve yıldırma politikasıdır. Bu politikanın yegane amacı; devrimci onuru ve kişiliği zora dayanarak yok etmek, komünist ve devrimcileri siyasal inançlarından vazgeçirip teslim almaktır.

Komünist ve devrimcilerin ilk görevi bu saldırılara karşı kararlıca direnmektir. Çünkü, siyasal kişiliklerini korumak ve siyasal inançlarından -bir an için olsa bile- vazgeçmemek onların en temelli görevidir. Bu görev ilkesel önemdedir ve ilkelerden asla taviz verilemez.

Öte yandan, siyasi poliste olduğu gibi, cezaevlerinde de ilk saldırıların en şiddetli saldırılar olduğu bir gerçektir. Amaç; kişiye düşünme fırsatı dahi tanımaksızın bir an önce sonuca ulaşmaktır. Bu nedenle, düşmanla yüzyüze gelinen ilk andan itibaren ona karşı alınan ilk tutumun önemi büyüktür ve çoğu kez tayin edicidir. Anlık bir zayıflık, en küçük bir kararsızlık, düşmanda umut yaratacağı gibi, kişiyi geri alınması zor (bazende geri alınması olanaksız) tavizler vermeye yol açar. Düşman da hep böylesi bir anı kollar.

Düşmanın cezaevlerindeki ilk hedefi tutukluları bazı yaptırımlara uymak zorunda bırakmaktır. Bu konuda atacağı bir adım onun için son derece önemlidir. Zira yerleşik bir kuralı ortadan kaldırmak oldukça zor ve zahmetlidir. Dolayısıyla, ilk andan itibaren yaptırımlara karşı direnmek gerekir. Düşmanın yerleştirmek istediği kuralların yerleşik hale gelmesini engellemenin ve onun ilerlemesini durdurmanın biricik yolu budur. Karşı-devrimin dayattığı yaptırımlar karşısında esnek davranmak bile yanlıştır. Kimi zaman direnmenin biçiminde belirli bir mantık aramak dahi gereksiz olabilir. Esasen, böylesi bir durumda, saldırının kendisinin de bir mantığı yoktur. Yapılacak tek şey, davranışın biçimsel olarak tutarlı bir mantığa sahip olup-olmadığına bakmaksızın, direnmektir.

Metris'teki direnişlerde bu türden davranışların tipik örneklerinin yaşandığı bir gerçektir. Metris ve İstanbul'un diğer cezaevlerindeki mücadele, onurunu, bir yanıyla yaptırımlara başından itibaren kararlıca tavır almaya, diğer yanıyla da, düşmanı çileden çıkaran ve çoğu kez direnen devrimcilerin kendilerine bile mantıksız (!) gelen karşı koyuşlara borçludur.

Karşı-devrimin saldırılarına karşı kitlesel direnişlerin önemi yadsınamaz. Esas görev de saldırılara karşı kitlesel direnmeyi örgütlemektir. Fakat bazı özgül koşullarda bu mümkün olmayabilir. Sözgelimi, koşullar henüz işe kitlesel bir direnişle başlamaya elverişli değildir. Ya da, karşı-devrim aldığı tedbirlerle -geçici de olsa- bu tür bir direnişin koşullarını ortadan kaldırmış olabilir. Böylesi bir durumda "elverişli koşullar oluşuncaya kadar beklemek" tutarsızlıktır, oportünizmdir.

Bu durumlarda, tek tek kişilere ya da bunların toplamından oluşan bir "direniş odağı"na büyük gereksinme doğar. Yapılacak şey bellidir. "Direniş odağı"nı oluşturup devrimci onuru ve kişiliği korumak için dişe diş bir mücadeleye girmek ve "direniş odağını genişletmeye çalışmak... Bu düşmanın önüne set çekeceği gibi, "cephe gerisi"nin hazırlanmasını ve giderek kitlesel bir direnişin örgütlenmesini de olanaklı kılacaktır.

Bir kez daha İstanbul cezaevlerinden örnek vereceğiz.

İstanbul cezaevlerindeki kitlesel direnişlerin bir günde varedilmediği bilinmelidir. Buralardaki kitlesel direnişlere, Sultanahmet ve Davutpaşa cezaevlerinde yatan çeşitli gruplardan sınırlı sayıda devrimcilerin oluşturduğu "direniş odağı" sürecinden geçilerek varılmıştır. Sözkonusu "direniş odağı", tıpkı göle atılan taşın halkalar çizerek genişlemesi gibi,

etrafına doğru genişlemiş ve giderek kitlesel bir direnişe yükselmiştir. İşte Metris ve İstanbul'un diğer cezaevlerindeki direnişlerin bir sırrı da budur.

"Kitlesel bir direnişin koşulları yoktur" "kendi arkadaşlarımızın tümünü bile direnişe çekemeyiz... Şu grup olmadan eylem olmaz... bekleyelim" denilerek teslimiyetin teorisinin yapıldığı Mamak'ın durumu ise ortada... Olumsuz bir örneği, teslimiyeti simgeliyor.

Komünistler cezaevlerinde de siyasal kimliklerini ve inançlarını korumaya büyük önem vermelidirler. Koşullar ne denli elverişsiz olursa olsun, ilkemiz; direnmek, direnmek ve yine direnmektir. Bu, olağanüstü bir fedakarlığı ya da düpedüz kendimizi davaya adamayı gerektirebilir, gerektirir. Komünistler gerektiğinde siyasal inançları uğruna ölmekten kaçınmazlar.

Komünistlerin Hitler'in toplama kamplarında, keza; Vietnamlı yurtsever ve devrimcilerin Paulo Kondor zindanında, Kürt yurtseverlerinin Diyarbakır cezaevinde ve Fatih Öktülmüşlerin İstanbul Sağmacılar cezaevinde sergiledikleri tutumlar (ve ölümler) örnek alınmalıdır.

Devrimle karşı-devrim arasındaki mücadelede -ilkesel olmamak koşuluyla- karşılıklı tavizlerin de yeri vardır. Ancak, verilen tavizler "geri alınma koşulu"na bağlanmalıdır. Hesapsız bir geri adımın, kavgayı içinde barındırmayan bir geri çekilmenin, gerçekte geri alınma koşuluna bağlanmamış bir taviz politikasının zararları büyüktür. Komünistler bu tür bir taviz politikasından yana olamazlar. Zira, sözde "zaman kazanma" "düşmanı durdurma" "güç toplama" adına başvurulan böylesi bir politika tam bir teslimiyeti değilse bile, bu yönde bir eğilimi ifade eder.

Bu eğilim en tipik haliyle tek tip elbise uygulamasına karşı mücadelede görüldü.

Bilindiği gibi, tek tip elbise belirli bir tarihten (1984) sonra özellikle İstanbul cezaevlerinde sert çatışmaların nedeni oldu. Deyim yerindeyse, başka cezaevlerinde görece önemsiz(!) hale gelen bu sorun, İstanbul cezaevlerinde adeta ilkesel önemde bir sorun düzeyine yaklaştı. Mücadelenin geleceği açısından da neredeyse belirleyici bir konum kazandı. Bir çok grup bu sorunun verili koşullarındaki gerçek işlevini kavrayamadı. Kaba bir yaklaşımla, tek tip elbise uygulamasının bir devlet politikası olduğunu, devletin bu sorunda taviz vermeyeceğini, mevcut güçlerle bu saldırının göğüslenemeyeceğini, tek tip elbisenin bir ilke sorunu olmadığını ve üstelik de diğer bir çok cezaevinde tek tip elbisenin giyildiğini vb. vb. ileri sürerek, sözde "uygun koşullarda çıkartılmak" kaydı ile elbisenin giyilmesi savunuldu. Tek tip elbise uygulamasına karşı nispeten uzun soluklu bir direniş örgütlemeyi düşünmek yerine, tek tip elbise giymeye karşı çıkan grupların "aşırılık"larının eleştirilmesinde ifadesini bulan edilgen ve geri bir platform tercih edildi.

Esasında sorun sadece tek tip elbise sorunu da değildi. Tek tip elbise bir buzdağının görünen kısmıydı. Düşman tek tip elbiseyi giydirmeyi kabul ettirmekle sadece ilk adımı atmak istiyordu. Asıl hedefi tutukluları tam olarak teslim almaktı. Fakat sözkonusu grupların bunu kavramaya ne niyetleri ne de zamanları vardı. Sorun, Brest-Litovsk, NEP, Stalingrad savunması ve Waterloo savaşı gibi tarihsel olaylar üzerinde sürdürülen komedi tartışmalarla tam bir saçmalığa dönüştürüldü. Sonuçta bir çok grup tek tip elbiseyi giydi.

Kim ne derse desin, günün koşullarında tek tip elbiseyi "pazarlıksız giyme"de ifadesini bulan bu "taktik", nesnel olarak, tek tip elbisenin şahsında yoğunlaşan genel direnişi tahrip etmekten başka bir işe yaramadı. Oportünist bir eğilimi simgeliyordu.

Günümüzde tek tip elbise uygulaması -direnişlerin baskısıyla- önemli ölçüde geriletilmiş bulunuyor. Dolayısıyla bu sonucun bizatihi kendisi ve yaşananlar, direnişi uzun vadeye yayanları haklı çıkardı.

Cezaevleri, 12 Eylül sonrasında çok çeşitli mücadele biçimlerine tanıklık etti. Tutuklular devrimci yaratıcılıkla bir çok direniş biçimi bulup uyguladılar. Bütün bu olumluluklara rağmen, direniş biçimlerinin her zaman için, yer ve zaman açısından isabetle uygulandığı söylenemez. Süresiz açlık grevlerinin sık sık ve olur-olmaz uygulanması bunun örneğidir. Mücadele biçimlerinin yerli yersiz kullanılması yarardan çok zarar getirir, mücadeleyi yozlaştırabilir. Yerinde kullanıldığında nispeten yaptırım gücü olacak olan bir eylem biçiminin (sözgelimi açlık grevi), giderek etkisizleşmesine ve kanıksanmasına yolaçar. Nitekim, açlık grevlerinin bugün diğer mücadele alanlarında da olur-olmaz kullanılması ve neredeyse başlıbaşına bir silah görünümü kazanması esasında bir zaafı da içinde taşıyor.

Gandiciliğin devrimci sınıf mücadelesinde örnek alınacak bir şey olmadığı açıktır. Mücadele biçimleri yerli yersiz uygulanmamalı ve devrimci yaratıcılığa başvurulmalıdır. Baskıya ve dayağa karşı uzun süreli fiili direnmenin etkisi yadsınamaz.

Son olarak; cezaevine düşen her komünistin, geçici de olsa, dışardaki

(Devamı s:34'de)

YAŞASIN FİLİSTİN AYAKLANMASI!

Siyonist İsrail devleti tarafından Ebu Cihad (Halil el Vezir) 16 Nisan günü Tunus'taki evinde öldürüldü. Varşova Gettosu'ndaki yahudilerin Hitler faşizmine karşı ayaklanmasının 45.yıldönümünün kutlandığı günlerde, İsrail devleti, Nazilerin sindirme, yoketme, işgal, suikast vb. metodlarını Filistin halkına, Filistin direnişine ve önderlerine karşı uyguluyor. Faşizmden, emperyalist savaştan çok acı bir şekilde nasibini almış yahudi halk, İsrail hakim sınıflarının, faşist ve gerici güçlerinin yönlendirilmesiyle Filistin ve Arap halkına karşı uygulanan yoketme, işgal eylemlerinin genellikle yanında oluyor. Bu tarihsel çelişki doğrudan, sömürücü sınıfların, burjuvazinin egemenliğinin sonucudur.

İsrail devleti kuruluşudan bu yana geçen 40 yıl içinde sayısız cinayetler işledi. Filistin halkının önderlerine karşı suikastler düzenledi. Ebu Cihad siyonist hükümetin kararıyla öldürüldü.

Ebu Cihad, Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)nün hem 1948'de İsrail toprakları olarak ilan edilmiş, hem de 1967'de işgal edilmiş Filistin topraklarındaki tüm eylemlerinin sorumlusu, FKÖ silahlı kuvvetlerinin önderiydi.

1982'de İsrail ordusunun Beyrut'taki Filistin varlığını yoketmek için uyguladığı saldırı ve kuşatmadan sonra Beyrut'u terketmek zorunda kalan FKÖ mücadele stratejisinin merkezine bizzat Filistin topraklarını esas mücadele alanı yapmayı koydu. "İçte mücadeleyi geliştirmek" FKÖ'nün stratejik hedefi olarak kabul edildi. Ve bu zorlu görevin yükü esas olarak Ebu Cihad'ın omuzlarına yüklendi.

Beyrut yenilgisinden sonraki yıllarda FKÖ içindeki örgütler ve FKÖ ile diğer Filistinli örgütler arasında meydana gelen mücadelelerin, çatışmaların, parçalanmaların durdurulup, aşılmasında, ve 1987'-de Cezayir ve Amman'da toplanan Filistin Ulusal Meclisi'nde yeniden FKÖ'nün birliğinin sağlanmasında Ebu Cihad'ın önemli rolü oldu. O, Filistin örgütlerince tanınan güvvenilir, yapıcı bir önderdi.

Ebu Cihad "içte mücadeleyi geliştirme" stratejisinin hayata geçirilmesinin ve 6 ay önce başlayan Filistin ayaklanmasının baş mimarlarındandı.

Ürdün'den, İsrail içinde ve işgal altındaki topraklardaki eylemleri bizzat yönetti. İşgal altındaki bölgelerdeki spor dernekleri, folklor grupları, kadın örgütleri, çocuk yuvaları, bakımevleri vbg. kültürel ve sosyal örgüt ve kurumları FKÖ'nün insiyatifine almasını ve bunların ayaklanmanın araçları haline getirilmesini sağladı.

Öldürülmeden kısa bir süre önce, "As Safir" adlı günlük bir Lübnan gazetesine verdiği yanıtında "işgal altındaki Filistin topraklarında başlayan ayaklanma gökten yere düşmedi ve bir sürpriz değildir. Ayaklanma, halkımızın bir dizi mücadelesinin yeni bir sonucudur. Ayaklanma özgür bir anavatanın kapısını açacaktır" diyordu.

Siyonist İsrail, FKÖ'nün kalbine vurdu. Fakat Filistin halkının kalbi durmayacaktır.

Cezaevlerindeki Kaynaşma Devam Ediyor.

Siyasal tutuklulara özgürlük!

Özal hükümeti, Şubat ayında Diyarbakır cezaevinde bir devrimcinin yaşamını yitirmesiyle sona eren açlık grevinden sonra yaptığı bir açıklama ile, bundan böyle tek tip elbise uygulamasının tüm cezaevlerinde kaldırıldığını belirtmişti. Yine aynı günlerde, Adalet Bakanlığı, cezaevi yönetmeliğinin buna göre yeniden düzenleneceğini açıklıyordu.

Ne var ki, uygulamalar açıklamaların tersi yönde gelişti. Birçok cezaevinde tektip elbise uygulamasına devam edildiği gibi, cezaevi yönetmeliğinde de hiçbir değişiklik yapılmadı.

Cezaevlerindeki baskı ve yasaklar sürüyor.

Tutuklular, baskılara ve yasaklara, verilen sözlerin yerine getirilmemesine açlık grevleriyle yanıt veriyorlar. Urfa, Diyarbakır, Antep, Çanakkale, Konya gibi bir çok cezaevindeki yüzlerce siyasi tutuklu Nisan ayını açlık grevleriyle geçirdiler. Cezaevlerinden biri bırakıp, diğeri başlıyor. Birçok tutuklu ölümle burun buruna. Açlık grevleri durmak bir yana, yaygınlaşıyor.

Bu durum, tutuklu yakınlarını da kaçınılmaz olarak eyleme itiyor. Tepkilerse giderek sertleşiyor. Aileler, destek amaçlı açlık grevlerinin yanısıra, değişik türden protesto eylemlerine başvuruyorlar. Belirli yerlere siyah çelenk bırakma, işlek meydanlarda protesto gösterileri, "kendimizi yakarız" tehditleri bunlardan bazıları. En sert tepki ise, Diyarbakır Ağır Ceza Mahkemesinin camlarının taş-

(Devamı s.20'de)

Kürt ulusal sorunu ve sınıf tutumu

S.METİN

Türkiye'de iki ulus yaşamaktadır; Türkler ve Kürtler.

Türk ulusu egemen ulustur. Kürtler ise her türlü haktan yoksun ezilen, sömürge statüsünde tutulan bir ulus durumundadır.

Kürtlerin, başta kendi kaderini tayin hakkı olmak üzere her türlü hakkı zora dayanılarak inkar edilmektedir. Kendi dillerini serbestçe konuşmaları, anadillerinde eğitim yapmaları, kültürlerini geliştirmeleri vb. bile yasaktır. Ayrı devlet kurma hakkı Türk ulusunun tekelindedir. Burjuvazi bu ayrıcalığı, Kürtler üzerinde ulusal bir baskı politikasının aracı olarak kullanmaktadır.

Bugünün Türkiyesi, yalnızca sınıfsal baskı ve zulmün değil, ulusal baskı ve zulmün de toprağıdır.

Türk ulusunun damgasını taşıyan bugünkü devletin sınırları önceden zora dayalı olarak çizildiğinden, iki ulusun bugünkü devletin sınırları içinde birlikte yaşıyor olmaları, gönüllü bir birlikteliği ifade etmiyor. Tersine, bu birlik, Kürt ulusunun rızası hilafına sağlanmış zoraki bir birliktir. Utanç verici bir haksızlığı ifade eden bu durum, iki ulus arasında gerçek ve kalıcı bir dostluğun kurulabilmesini de önlüyor.

Peki bu sorunun en iyi, işçilerin ve sosyalizmin çıkarlarına en uygun çözümü nedir?

Biz, Marksist teori ve ilkelerimizin yol göstericiliğinde, her şeyden önce, iki ulusu çevreleyen tarihsel, iktisadi, sosyal ve siyasal koşullara, toplumsal gelişmenin bir bütün olarak gerçek seyrine bakarız. Bize, ulusal sorun da dahil, tüm toplumsal sorunların çözümünün nasıl ve neye bağlı olduğunu gösterecek olan yegane anahtar budur. Tutumumuzu ve hedeflerimizi buna göre saptarız.

Özellikle son otuz-kırk yılda Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nda nispeten hızlı bir kapitalist gelişmenin yaşandığı bir gerçektir. Derin iktisadi, sosyal ve siyasal değişikliklere yol açan bu gelişmenin her bakımdan Kürdistan'ı Türkiye'ye yaklaştırdığından kuşku duyulamaz. Söz gelimi, on yıllardır Kürdistan'daki geleneksel feodal yapının dağılmaya yüztutmasına, köylülük içindeki sınıf farklılaşmasının gözle görülür bir biçimde derinleşmesine tanık olunuyor. Yüzbinlerce Kürt köylüsünü ve işçisini sanayi kentlerine, kapitalist sektörlere ve maden ocaklarına çeken de bu iktisadi evrimdir. Bu evrim, bir yandan hem Türkiye'de ve hem de Türkiye Kürdistanı'nda modern sınıfların güçlenmesine ve nesnel koşullarının daha da olgunlaşmasına bağlı olarak sınıf mücadelelerine yol açarken, bir diğer yandan da, fabrikalarda, işyerlerinde vb. Kürt ve Türk proleterlerinin tartışma götürmez bir biçimde kaynaşmalarına ve tek bir sınıf ordusuna dönüşmesine neden oluyor. İşte bu durum, karşı yönden, birbirleriyle kaynaşan iki ulustan burjuvazi ile büyük toprak sahiplerine karşı, iki ulustan proleterlerin ve sömürülen, ezilen diğer yığınların zorunlu devrimci ittifakının nesnel temelini de oluşturuyor.

Sınıf bilinçli işçilerin ve komünistlerin temel görevlerinden biri, her zaman ve hiç durmaksızın bu yakınlaşmayı ve ittifakı pekiştirmek olmalıdır. Zira bizim için iki ulustan proleterlerin ve emekçilerin birliği her şeyden önce gelir. Özgür ve sosyalist bir Türkiye'nin de, Kürdistan'ın da yolu bu "tam ve candan" ittifaktan geçer. Siyasal ve iktisadi tam kurtuluşu da ancak bu ittifak güvence altına alabilir. Öte yandan, emperyalizm ve burjuvazi, başta proletarya olmak üzere iki ulustan ezilen sınıfları yoğun bir iktisadi sömürüye tabi tutuyor ve yıkıma uğratıyor. Buna siyasal barbarlık eşlik ediyor. Kürt ulusundan köylü yığınlarının ek olarak burjuvalaşmış ya da yarı-feodal Kürt büyük toprak sahiplerinin sömürü ve baskısına hedef olması da bir başka noktadır.- Yoğun iktisadi sömürü ve yıkım, derin hoşnutsuzluğa yol açıyor, kendiliğinden ve nesnel olarak bu sınıfları sermayeye ve büyük toprak sahiplerine yöneltecektir. Bu durum, koşullarının oluşmasına bağlı olarak emperyalizmin ve burjuvazinin iktidarına (sermaye iktidarı) karşı mücadelenin toplumsal temelinin genişlediğini anlattığı gibi, komünistlere de görevlerini hatırlatıyor.

Bu mücadelenin önünde iki ulustan proletarya olmalıdır. Ve bu mücadele bir sınıf mücadelesi olarak geliştirilmelidir. Proletaryanın önderliğinde tek ve birleşik bir dalga halinde genel olarak sermaye iktidarına, özel olarak da onların Kürdistan'daki müttefiki büyük toprak sahip-

lerine yöneltilmelidir. İki ulustan bilinçli işçilerin ve emekçilerin özlemi olan özgür ve sosyalist Türkiye ve Kürdistan, ancak böyle bir mücadelenin sonucunda bir gerçek olabilir.

Elbette Kürtler, sadece kent ve kır emekçileri olarak baskı görmüyorlar. Yanısıra da, ulus olarak sömürgeci zulmün altında da eziliyorlar. Başta, kendi kaderini tayin hakkı olmak üzere, kendi dillerini konuşma, kültürlerini geliştirme vb. özgürlüğünden de yoksundurlar. İşte bu durum, Kürt halkının ek bir hoşnutsuzlukla mevcut devlete yönelmesine, ulusal özgürlük talep etmesine yol açıyor. Bu da, iki ulustan proletaryanın özgürlük ve sosyalizm için mücadelesinde ek bir olanağı ifade ediyor.

Ek bir olanağı ifade eden bu soruna nasıl yaklaşacağız?

Kuşkusuz sınıf bilinçli proleterler ve komünistler Kürt halkının ulusal taleplerinin de kararlı savunusudurlar. Bu taleplerin haklılığına ve meşruluğuna herkesten çok inanmışlardır. Zira biz, Kürt ulusunun zora dayanılarak bugünkü sınıflı devletin içinde tutulması, ayrı devlet kurma hakkının inkar edilmesi, burjuvazinin Kürt ulusunun sırtından elde ettiği ayrı devlet kurma hakkını Kürtler üzerinde ulusal bir baskı politikasının aracı olarak kullanması karşısında kayıtsız kalamayız. Ulusal zulme karşıyız ve gönüllü birlikten yanayız. Bunun yararından da kuşku duymayız. Gönüllülük esası üzerinde kurulacak bir birliğin ise, iki ulus arasında tam hak eşitliğinin tanınmasından geçtiğinin bilincindeyiz. Kalıcı ve gerçek bir birlik de ancak bu koşullarla mümkündür.

İşte bizim, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını kayıtsız-şartsız savunmamızın, bu uğurda kesintisiz bir mücadele sürdürmemizin nedeni de budur. Bu görevin gerekleri yerine getirilmediği sürece, iki ulustan proleterlerin ve emekçilerin birleşik devrimci eylemi zaafa uğrayacak, gönüllülük temeline dayalı birlik istemi boş bir söz olarak kalacaktır.

Bu sorunun bir yanıdır. Diğer yanı ise şu; sosyalist proletarya tarihin gördüğü ve göreceği en demokrat sınıftır. O, demokratik talepler için, sözgelimi ulusal kendi kaderini tayin hakkı için de mücadele eder. Ama onu mutlaklaştırmaz. "Keni kendine yeterli" bir mücadele olarak görmez. Zira, sosyalist proletaryanın demokratlığı diğer sınıfların demokratlığından temelde farklıdır. Sosyalist proletarya her şeyden önce sınıfsız ve sömürüsüz bir düzen için mücadele eder. Bu nedenle, demokrasi ya da demokrasinin tek tek talepleri için mücadele böylesi bir hedefe bağlı olarak ele alınmalıdır. Demokratik talepler adına, sözgelimi "ulusal bağımsızlık" uğruna bu hedeften sapılamaz ve sınıfın sosyalizm için savaşımı bu talebin gerçekleşmesinin ertesine ertelenemez. Bu, proletaryanın kendi gerçek amaçlarına yabancılaşmasına yol açacağı gibi, bağımsızlığını yitirmesine de neden olur.

Sorun sadece "utanç verici haksızlık"-lara son vermek değildir. Kaldı ki bu bile gerçek çözümünü sınıfsal temelde bir mücadelede bulur. Zira, her türlü eşitsizlik ve baskının kaynağı sınıfsal baskı ve eşitsizliktir. Bu kaynak kurutulmadıkça, özgürlük sadece bir özlem olarak kalır ve ulusal baskı da gerçek anlamda yok edilemez.

Dolayısıyla, diğer sorunlarda olduğu gibi, bu sorunun tutarlı ve gerçek çözümü de -eninde sonunda- gelip burjuvazinin iktidarının devrilmesi ve sosyalizm sorununa bağlanmıştır.

Öyleyse, iki ulustan proletarya bir proleter devrim için eğitilmeli ve örgütlendirilmelidir. Proletaryanın sınıf bilincinin kartılmasına ve mücadelesinin bölünmesine izin verilmemelidir. Sınıf bilinçli işçiler tek bir kuvvet halinde ve tek partide toplanmalıdır.

Sermayenin direncini kıracak en büyük kuvvet proletaryadır. Bugün Kürdistan'ın bazı yörelerini kapsayan ulusal bir hareketin gelişiyor olması perspektifimizi kararta mıyor. Kürt halkının ulusal talepleri için mücadelenin mutlaklaştırılıp, "kendi kendine yeterli" bir mücadele olarak geliştirilmesini doğru bulmuyoruz. Çünkü biz Marksistiz ve biz sınıfın görevlerine öncelik tanıyoruz. Sınıf savaşımı ile ulusal savaşımı da karşı karşıya koymuyoruz. İkincisini birincisine tabi kılıyoruz. Bunun ulusal savaşımın daha çok yararına olacağını düşünüyoruz. Ve diyoruz ki; gerçek yaşamın bizatihi kendisi, devrimci merkezin yine İstanbul olduğunu gösteriyor. T.Kürdistanı'nda devrimin ve sosyalizmin geleceği de, T.Kürdistanı'yla Kürdistan'da köklü bir çözümü İstanbul, İzmir, Adana arasında kurulacak köprüden geçiyor. Sorunu bu şekilde koyuşumuz, Kürt proletaryası ve halkına bir güvensizliği ifade etmiyor. Tersine bu sınıf bilincinin, parlak ve güçlü bir sosyalist gelecek hedefinin ifadesidir.

Biz, ulusal mücadeleyi başa alan ve ulusal bir devletin kurulmasını başlıca amacı olarak belirleyen bir hareketin gelişebileceğini yadsımıyoruz. Bu mümkündür ve bugün böyle bir hareket de vardır. Böyle bir hareket örgütlemek onların hakkıdır da. Ama biz diyoruz ki; ulusal bağımsızlık ve eşdeyişle ulusal

devlet tek başına özgür olmasının güvencesi değildir. Tersine bu yanıltıcıdır da. Ulusal devletlerin çoğu kez yeni bir baskı aracı olarak belirmesi de bunu anlatır.

Dahası var; biz, ulusal sorun ve ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı için mücadelenin mutlak olarak ulusal bir devletle sonuçlandırılması gerektiğine de inanmıyoruz. "Diğer bütün koşullar eşit olduğu taktirde" tek ve birleşik bir sosyalist cumhuriyetin yararı tartışılamaz. Özgür ve sosyalist bir Kürdistan'ı da ifade edecek olan böylesi bir cumhuriyet, herkesten önce Kürt proletaryası ve halkının yararına olacaktır. Kürdistan'ın iktisadi, toplumsal bakımdan en özgür ve en hızlı gelişmesi, Kürdistan'ın sosyalizme evrilmesi en iyi bu koşullarda olabilir.

SONUÇ:

Tarihsel amaçlarımız ve ilkelerimizin yanısıra, Türkiye ve Türkiye Kürdistanı'nı birbirine yaklaştıran, tarihsel, iktisadi, sosyal ve siyasal koşullar, iki ulustan proleterlerin mutlak birliğinin sağlanmasını sınıf mücadelesinin tek bir devrimci dalga halinde yükseltilmesini ve burjuvazinin ve büyük toprak sahiplerinin iktidarının yıkılmasına yöneltilmesini öngörüyor.

Türkiye köklü bir çözüme gebe ülkelerin başında geliyor. Köklü çözüm ise proleter bir devrimdir. Özgür ve sosyalist bir Türkiye ve Kürdistan ancak bir proleter devrimle gerçek olabilir. Böyle bir devrimin sonucunda sosyalist bir Türkiye ve Kürdistan'ın kurulmasının, iki ulustan proleterler ve halkların yanısıra bütün bir Ortadoğu halkları için de önemi tartışılamaz. Her şeyden önce devrimci bir üs görevini görecek ve halkların mücadelesine itilim kazandıracaktır.

Bu son nokta bile tek başına "tam ve candan" ittifakın ne denli gerekli olduğunu anlatıyor.

Mahkemelerde Kürtçe Savunma Girişimi

ULUSLARA VE DİLLERE TAM HAK EŞİTLİĞİ!

Subat ayında, Diyarbakır cezaevinde cerayan eden açlık grevinin sonunda tutuklulara "ziyaretlerde Kürtçe konuşma hakkı" tanınmıştı. Tutuklular bununla yetinmeyip, bu kez mahkemelerde Kürtçe savunma yapmayı gündeme getirdiler.

Geçtiğimiz günlerde, Diyarbakır belediyesi eski başkanı Mehdi Zana ve PKK'lı bir grup yurtsever bundan böyle mahkemelerde Türkçe yerine Kürtçe savunma yapacaklarını açıkladılar. Bunu da hemen fiilayata dökerek, mahkemede Kürtçe savunma yaptılar. Yurtseverler, mahkeme yargıcının "Diliniz başka da olsa burası Türkiye Cumhuriyetinin bir kurumudur. Ancak dışarda Kürtçe konuşabilirsiniz" yollu uyarılarını dikkate almadılar. Savunmalarını Kürtçe yapma konusunda ısrarlı davrandılar.

Kürt yurtseverlerinin, sınıf mücadelesinin ve ulusal hareketin birikimi ve baskısıyla elde edilen "ziyaretlerde Kürtçe konuşma hakkı" gibi kısmi ilerlemelerle yetinmeyip bunu yaygınlaştırmaları, sözgelimi bu hakkı, bir de, mahkemelerde Kürtçe savunma yaparak fiiliyata dökmeleri oldukça yerinde ve etkili bir tutumdur.

Proleter demokrasisinin uluslar ve diller konusundaki istemleri bellidir: Ulusların kendi kaderlerini tayin hakkının kesin olarak tanınması; uluslar ve diller arasında tam hak eşitliğinin sağlanması; bu eşitliği bazan ya da herhangi bir ulusa ayrıcalık tanıyan her türden yasanın ve uygulamanın kaldırılması vb.

Bundan hareketle, sınıf bilinçli işçiler ve komünistler Kürt ulusu için şu istemleri iler süreceklerdir: Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı kesin olarak tanınmalıdır; bu temel isteme bağlı olarak, Kürt dili üzerindeki her türlü baskı ve yasağa derhal son verilmeli, Kürtçe, Türkçe ile hayatın her alanında eşit muamele görmeli, Kürtlerin anadillerinde eğitim yapma Kürtçe propaganda ve yayın hakkı, mahkemelerde ve diğer alanlarda Kürtçe konuşma, savunma yapma ve dilekçe yazma hakkını engelleyen tüm yasalar geçersiz sayılmalıdır.

Bütün bu istemler için mücadele hemen, şimdiden sürdürülmeli ve fiilen gerçekleşmesi için çalışılmalıdır.

Diyarbakır'da Kürt yurtseverlerinin yaptığı da budur.

Bu demokratik istemler uğruna mücadelenin, gerçek ve kalıcı bir özgürlük uğruna, proletarya devrimi ve proleter devrimi uğruna mücadele ile birleştirilmesi her iki ulustan komünistlerin ve sınıf bilinçli işçilerin görevidir.

22 Nisan devrimci düşünce ve eylemin dehası V.I.Lenin'in 118.doğum yıldönümüdür.

"İki grup Marksist"



V.İ.Lenin, 1921

İki grup Marksist vardır. Her iki grupta Marksizm bayrağı altında çalışır ve her ikisi de "gerçek" Marksistlerin kendileri olduğunu söyler. Oysa bu iki grup hiçbir benzerlik göstermez. Dahası: Bu iki grup arasında uçurumlar vardır, çünkü çalışma yöntemleri birbirinin karşıtıdır.

Birinci grup, Marksizmi yüzeysel olarak kabul eder, kendisini Marksizmin resmi açıklamaları ile sınırlar. Marksizmin özüne giremediğinden, veya girmek istemediğinden; Marksizmi gerçekleştirmek yeteneğinden yoksun olduğundan veya gerçekleştirmek istemediğinden, Marksizmin canlı ve devrimci ilkelerini ölü, anlamsız formüllere dönüştürür. Çalışmalarını, deneylere, pratik çalışmanın gözönünde tutulmasına değil, Marks'tan aktarmalara dayandırır. Emir ve direktiflerini, canlı gerçeğin tahlilinden değil, benzerlik ve tarihsel paralelliklerden çıkarır. Söz ile eylem arasındaki uyumsuzluk, bu grubun temel hastalığıdır. Hoşnutsuzluk, umutsuzluk ve sürekli başarısızlık bu grubun yakasını hiç bırakmaz. Bu grubun Rusya'daki adı menşevizm, Avrupa'daki adı oportünizmdir. ...

Buna karşın öteki grup, Marksizmin yüzeysel olarak tanınmasına değil, hayata geçirilmesine, gerçekleştirilmesine önem verir. Marksizmi hayata uygulamak için, durum değiştiğinde, yöntem ve araçların da değiştirilmesi üzerinde önemle duran bu grup, emir ve direktiflerini, tarihsel benzerlikler veya tarihsel paralelliklerden değil, kendisini çevreleyen ilişkilerin incelenmesinden çıkarır. Çalışmaları, kuru aktarmalara ve sözlere değil, attığı her adımı, bunlara bakarak denetlediği, yeni bir dünya kurmak için yanlışlarından öğrendiği, ve başkalarına da öğrettiği pratik deneylere dayanır. Bu grup içerisinde söz ile eylem arasında uyuşmazlık olması, Marksist öğretinin canlı devrimci gücünün tüm kapsamıyla korunması, yukarıda anlatılan niteliklerin varlığı ile açıklanır. Marks'ın, Marksistlerin dünyayı sadece yorumlamakla kalmayıp, onu değiştirmek zorunda olduklarını belirten sözleri, bu gruba uygundur. Bu grubun adı bolşevizmdir, komünizmdir.

V.İ.Lenin, bu grubun örgütleyicisi ve lideridir.

J.W.Stalin
23 Nisan 1920



Enver Hoca, 7.Kongre'de, 1976

ENVER HOCA

Arnavutluk Emek Partisi'nin ve sosyalist Arnavutluk'un önderi, ünlü Marksist-Leninist Enver Hoca'yı ölümünün 3.yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

O'nun ve Partisinin Marksizme-Leninizme bağlılığı, Sovyet, Çin, Yugoslav revizyonizmine, Eurokomünizme karşı ilkeli mücadelesi, boyun eğmez tutumu komünistler tarafından hep hatırlanacak, örnek kabul edilecektir.

J.D.STASSOWEN VE MOSKOVA CEZAEVİNDEKİ YOLDAŞLARA MEKTUP

Sevgili arkadaşlar. Mahkemelerdeki taktiğe ilişkin sorunuzu aldım (Absolut'un(*) mektubu ve bilinmeyen bir şahsın konuyu "aynen aktardığı" pusulasıyla).

Absolut iki bakış açısından bahsediyor. Pusulada ise üç grup söz konusu. Herhalde, aşağıda ifade etmeye çalışacağım şöyle üç farklı tavır kastediliyor. 1) Mahkemeyi red(detme) ve doğrudan boykot. 2) Mahkemeyi red ve duruşmalara katılmama. Sadece soyut hukuk açısından mahkemenin yetkisizliği üzerine konuşması şartıyla bir avukat tutmak. Sonsözde bir profession de foi (**) sunmak (davaya inancı belirtmek -çn) ve jürili bir mahkeme istemek. 3) Son söze ilişkin olarak aynı tavır. Mahkemeyi ajitasyon amacıyla kullanmak, bunun için bir avukatla duruşmalara katılmak. Mahkemenin yasal olmadığını göstermek ve hatta şahitlerin dinlenilmesi isteminde bulunmak. (Olay yeri ve anında bulunulmadığını gösterir şahitler, deliller vs.)

İkinci bir soru da şu: Sadece sosyal-demokrasiye inanıldığı mı söylenmeli yoksa Rus Sosyal-demokrat İşçi Partisi üyesi olunduğu kabul edilmeli mi?

Bu konuda bir broşürün gerekli olduğunu yazıyorsunuz. Ben, şimdi, bu konudaki tecrübeleri içermeyecek olan bir broşür yayınlamayı pek yararlı bulmuyorum. Belki uygun bir fırsatta gazetede herhangi bir biçimde bu konuya değiniriz. Belki tutuklulardan biri gazeteye küçük bir makale (5000-8000 harflik) yazabilir. Tartışmanın başlangıcı için en iyisi herhalde bu olurdu.

Ben şahsen, henüz tam belirli bir düşünce oluşturamadım ve kesin tavır almadan önce cezaevinde yatmış ve mahkemeye çıkmış yoldaşlarla ayrıntılı olarak konuşmayı tercih ederdim. Böyle bir tartışmayı başlatmak için görüşlerimi açıklamak istiyorum. Kanımca, bir çok şey ne tür bir mahkeme olacağına bağlı. Yani mahkemeyi ajitasyon için kullanma imkanı var mı, yoksa bunun için hiçbir olanak mevcut değil mi? İlk durumda, 1 numaralı taktik uygun değil. İkinci durumda, 1 numaralı taktik yerinde ama, yalnız açık, belirgin, enerjik bir protesto ve açıklamadan sonra. Eğer mahkemeyi ajitasyon için kullanma olanağı varsa 3 numaralı taktiğin uygulanması arzu edilirdi. Profession de foi'nin ortaya konulduğu konuşma, bana göre, arzu edilir, çok faydalı ve bir çok durumda ajitasyon açısından çok değerli olma şansına sahip bir şey olurdu. Özellikle hükümetin önayak olmasıyla yapılan ceza takibatlarının başlangıcında, sosyal-demokratlar, sosyal-demokrat program ve taktik üzerine bir konuşmayla ortaya çıkmalıdırlar. Parti üyeliğini, özellikle partinin belli bir örgütünün üyeliğini kabul etmenin pek tavsiye edilemeyeceği, en iyisi sosyal-demokrasiye inancın açıklanmasıyla yetinilmesi gerektiği söyleniyor. Bana, örgüt ilişkisi üzerine bir ifade vermenin konuşmada direk reddedilmesi gerekir gibi geliyor, yani anlaşılır nedenlerden ötürü örgüt ilişkilerim hakkında konuşmayacağım, ama sosyal-demokratım ve partimizden bahsedeceğim denilmeli. Böyle bir tavrın iki yönlü avantajı olurdu. Baştan itibaren açık ve kesin bir şekilde örgütsel ilişkiler ((partinin-çn.) bir örgütüne veya hangi örgütüne mensup olunup olunmadığı vs.) hakkında konuşulamayacağı söylenmekte ve aynı zamanda partimizden söz edilmektedir. Mahkeme önündeki konuşmaların partinin konuşma ve açıklamaları haline gelebilmesi ve partinin ajitasyonuna yararlı olabilmesi için, bu gereklidir. Başka deyişle: Biçimsel anlamda örgütsel ilişkilerimizden bahsetmiyor, bu konuda susuyorum, biçimsel olarak bir örgüt (partinin bir örgütü-çn.) adına konuşmayacağım, ama bir sosyal-demokrat olarak size partimizden bahsedeceğim ve açıklamalarımın sosyal-demokrat literatürümüzün tümünde, broşürlerde, bildirilerde ve gazetlerde geliştirilmiş olan sosyal-demokrat anlayışın ortaya konması çabası olarak görülmesini rica ederim.

Avukat sorunu; avukatlara katı davranılmalı ve bunlar üzerinde sıkıyönetim ilan edilmelidir. Çünkü bu entellektüel güruhu sık sık alçaklık yapıyor. Onlara baştan itibaren şunu açıkça kavratmalıyız: İtoğlu it, eğer sen, çok küçük de olsa, dürüst olmayan bir tavra girer veya siyasi oportünizm yapmaya kalkışırsan (olgun olmamaktan, sanık henüz genç vs. anlamında- çn.), sosyalizmin doğru olmadığından, gençlik heyecanlarından sosyal-demokratların şiddeti reddetmelerinden ve öğretilerinin ve hareketlerin barışçıl karakterinden veya benzer şeylerden konuşursan), herkesin önünde lafını ağzına tıkayıp, alçak bir herif

Sovyet birlikleri çekiliyor

14 Nisanda Cenevre'de yapılan antlaşma ile, 15 Mayıstan itibaren Sovyet birliklerinin Afganistan'dan çekileceği açıklandı.

Bilindiği gibi, Aralık 1979'da, Sovyet birlikleri Afganistan'ı işgal etmişti. İşgalin üzerinden 8 yıldan fazla bir süre geçti. Çeşitli bilgilere göre bu süre içinde bir milyondan fazla Afganlı, 20.000 Sovyet askeri öldü.

Sovyetler Birliği yöneticileri, işgali gerçekleştirirken bunun sınır güvenliği ve Afganistan'daki yönetime "enternasyonalist" bir yardım amacıyla gerçekleştirildiğini açıklamışlardı. Oysa, gerçekte işgalin amacı, değerli maden yataklarına ve doğal gaz kaynaklarına sahip, Sovyetlerin milyarlarca Ruble yatırım yaptığı bu ülkeyi doğrudan kontrolü altına almak ve Afganistan'ı basamak yaparak hegomonyacı amaçlar uğruna Basra Körfezi'ne ulaşmaktı. "O zaman Brejnev, neden işgal ettiklerini açıklarken, amaçlarını açıkça formüle ederek, 'başka türlü davranmak, Afganistan'ı emperyalizme av olarak bırakmak olurdu' diyordu. Ortada, avlanması gereken bir av vardı ve elini çabuk tutan Sovyetler Birliği yöneticileri bu avı avlamışlardı." (Traji-Komik Bir Öykü: 'Afganistan Devrimi', Ekim, Sayı:4) Brejnev'in av olarak nitelediği, gerçekte bu ülkenin zengin maden yatakları ve stratejik önemiydi.

Sovyet revizyonistleri ve onun Türkiye'deki uzantıları, yıllardır işgali "Afganistan devriminin yeni bir aşamaya ulaşması", "Afgan halkına 1 Mayıs hediyesi", "enternasyonalist bir yardım" olarak sundular ve her yıldönümünde alkışladılar. Örneğin, Türkiye'de uydu politikacılığın şampiyonu TKP, 10 Şubat 1980 tarihli açıklamasında işgali şöyle savunuyordu:

"Amerikan emperyalizmi Afganistan devriminin yeni bir aşamaya yükselmesinden bu yana anti-Sovyet kampanyayı yoğunlaştırdı. Afganistan Demokratik Cumhuriyeti'nde devrimci güçlerin kararlı çıkışı, ve Sovyetler Birliği'nin Leninci enternasyonalist yardımıyla gericiliğin, Amerikan ajanlarının ülkede eski düzeni yeniden kurma planları suya düşürüldü. TKP, Sovyetler Birliği'nin Afganistan devrimine yaptığı yardıma büyük değer biçiyor."

İşgalden sonra işbaşına gelen kukla hükümetin başı olan Babrak Karmal ise, işgali savunurken, "Sovyet birlikleri müfrezesinin Afganistan'da bulunmasındaki biricik amaç, ulusal bağımsızlık, egemenlik ve toprak bütünlüğümüze yönelen tehlikeyi, altını çiziyorum, dışardan gelen bu tehlikeyi püskürtmekte ülkemize, halkımıza ve silahlı güçlerimize yardımcı olmaktır" diyordu.

Peki sonuç ne oldu?

Bugün, Necubullah'ın açıklamalarına göre, ülkenin 2/3'ü, batılı kaynaklara göre %90'ı işgale ve yönetime karşı savaş sürdüren mücahitlerin kontrolünde bulunuyor.

Modern revizyonistlerin "devrimin yeni bir aşaması", "sosyalizmin yaşam bulması" iddialarını her şeyden önce Necubullah'ın kendisi yalanlıyor. Necubullah yaptığı bir açıklamada, "devrimimiz ne sosyalist ne de proleter devrimdir. Düşmanlarımız ne derse desin iktidardaki Demokratik Halk Partisi de komünist bir parti değildir" dedi.

Yine, Necubullah yaptığı bir açıklamayla ülkede bir İslam Konseyi kurulacağını, konseyin görevinin yönetime tavsiyelerde bulunmak olduğunu ve mevcut yasaların inceleneceğini islama aykırı olanların iptal edileceğini söyledi.

Son antlaşmaya göre, ABD Afganistan'ın geleceği üzerine doğrudan söz ve karar sahibi olarak, garantör bir ülke oldu.

Sovyetlerin ve Afganistan yönetiminin "eşkiya", "ABD ajanları" olarak nitelediği, ezilmesini istediği mücahitlere çağrı yapılarak ortak bir hükümet kurulması önerisinde bulunuldu. Yurtdışında yaşayan eski kral yanlılarına özel olarak davetiyeler yazılarak yönetimde yeralma çağrısı yapılıyor. Bütün bunlara rağmen mücahitler, antlaşmayı kabul etmediklerini ve Necubullah yönetimi devrilene kadar savaşacaklarını açıkladılar.

Sovyet revizyonistleri gelinen aşamada Afganistan konusunda bir çok hata yaptıklarını da kabul etmek zorunda kaldılar. Cumhuriyet Gazetesinin haberine göre, Literaturnaya Gazeta'da, A.Prohanov imzası ile yazılan yazıda, "ADHP'nin ülkenin tümünde otorite sağlayacağına inanmakla", Afganistan'ın "gerçeklerini ve müslüman bir ülke olduğunu dikkate almamakla", "sosyalizmi emir vererek yerleştirmeye çalış"makla "hata" işlendiği açıklandı.

Sonuç: Sovyet işgali fiyaskoyla sonuç-

landı ve Sovyetler Birliği büyük kayıplar vererek çekilmek zorunda kaldı. Tarih bir kez daha kanıtladı ki, bir süper güç de olsa, halkların bağımsızlığını çiğneyen, hegemonyacı-işgalci güçler halkların savaşımı karşısında tutunamaz, yenilgi kaçınılmazdır. Sosyalist maskeli emperyalist hegemonyacılık, uydu politikacılık Afganistan gerçeği karşısında bir kez daha yenilgiye uğradı. Hiçbir demagoji bu gerçeği gizleyemez.

Gerçek bu iken, Gorbaçov, yenilgiyi zafer gibi göstererek, sözde ne kadar "barışçı" olduklarını kanıtlamaya uğraşıyor. Antlaşmadan sonra bir açıklama yapan Gorbaçov, bu "antlaşmanın önem bakımından INF antlaşmasına eşdeğer olduğunu", bölgesel sorunların çözümünde ABD ile aralarındaki "ortak ve yapıcı eylemler" alanında ilk örnek olduğunu belirtti. Bu gerçeklerin gizlenmesidir, demagojidir. İşgalin gerekçesi, dış güçlerin Afganistan'a müdahalesini önlemek oluyor; ama aynı zamanda yenilgi ve ABD'nin o ülkenin geleceği konusunda doğrudan söz sahibi olması "ortak ve yapıcı eylem"in örneği oluyor. İşgalle "devrim yeni bir aşamaya yükseliyor"; ama islami kurallarla, dinciler ve kralcılarla bir yönetim kurması en büyük amaç olan "barışa katkı" oluyor. Bu açıklamaları ile Gorbaçov, ABD ile "yapıcı ve ortak eylem"in, "sıcak bölgelerin ortadan kaldırılması için kollektif arayışlar"ın nasıl olacağını da açıklamış oluyor: İki süper devletin mevcut gerici rejimleri ayakta tutarak, statükoyu koruyarak etki alanlarının paylaşımı!

Geri çekilmek zorunluluğu ortaya çıkınca bazıları durumu izah etmek için sözde gerekçeler ortaya atmaya başladılar. Bunlara göre Sovyet birlikleri "eşkiyaları" temizlediği için, "devrimin" oturmasını sağladığı için birliklerini geri çekiyor. Bu tür iddialar, gerçeklerin bilinçli olarak gizlenmesi değilse, sadece böyle söyleyenler kendilerini kandırıyorlar, politik olarak körlüklerini ortaya koymuş oluyorlar. Aslında söylemeye bile gerek yok; her şey o kadar apaçık ortada ki!

MÜCADELE EĞİTİR...

(Bastarafı s.5'de)

verileceğini söylediler. İşçiler yine kabul etmedi ve yemek boykotuna toptan katıldılar. Buna rağmen ikişer yüzbin liralarını taksitler halinde alıyorlar...

Türk-İş'in gerçekleştirdiği yemek boykotu TC'nin grev ve toplu sözleşme yasalarına aykırıydı. Yani yasalara aykırı bir eylemdi. Fakat katılımı, kitleselliği ve coşkusu düzen güçlerinin saldırı imkanlarını yok etti. Buna rağmen yemek saatleri öncesinde fabrikalara gelen polis timleri işçileri ayaküstü sorgulamaktan, kışkırtmaktan ve temsilcilerin isimlerini alıp gelecekteki eylemlerde ilk toplanacak kişiler olarak tehdit etmekten geri durmadılar.

Türk-İş'in kararlarıyla gerçekleşen yemek boykotunu ve mitingleri övgülü sözlerle aktarmak ne işçi fetişizmidir, ne kendiliğinden gelişime bel bağlamaktır, ne de kitle kuyrukçuluğudur. İşçi sınıfının öncü partisine sahip olmadığı bugünkü koşullarda kendiliğinden gelişen işçi hareketinin gideceği iki yön vardır: 1) Gelişen mücadele karşısında faşist terörün yoğunlaştırılmasıyla, Türk-İş'in gerici bürokrasisi geri adım atacak ve eylem kırıcılığına başlayacak veya bir hükümet değişikliği ereğiyle biriken enerji başka burjuva partilerin peşine takılacaktır. 2) İşçi yığınları içinde özgürlük ve sosyalizm için savaşan sınıf bilinçli işçiler ve komünistler artık bir yandan insiyatifi ele alarak sosyalist eğitim, örgütlenme ve mücadeleyi mümkün olan en yüksek hızla geliştireceklerdir; ancak bu şartla, bugün için kendiliğinden gelişen işçi hareketi, siyasal iktidarın işçi sınıfı tarafından ele geçirilmesi doğrultusunda bilinçli harekete dönüşme yoluna girmeye başlayacaktır.

Nisan 1988

CEZAEVLERİ VE DİRENME...

(Başlarafı s.22'de)

siyasal mücadeleden ve örgüt bağlarından fiilen kopacağı bir gerçektir. Fakat bu, sınıf mücadelesine ve örgüte karşı sorumluluklarını unutmasına gerekçe olamaz. Faşizmin zindanlarındaki zulmünü göğüslemek, direnmek, bu direnişi dışardaki mücadelenin bir parçası, bir uzantısı olarak geliştirmek tutuklu her komünistin değişmez görevidir. Öte yandan; zindanlardaki tüm devrimcilere, onların sorunlarına ve mücadelelerine sürekli sahip çıkmak, zindanlara düşmüş mensupları ve sempatizanlarıyla yakından ilgilenmek, diyalog kurmak, istemlerini ve ihtiyaçlarını karşılamak, onları kaçırmanın olanaklarını araştırmak adına layık her komünist örgütün, komünist partisinin vazgeçilmez görevidir.

Bu ismi taşıyan, ama 12 Eylülün uzun zulüm yıllarında böyle bir görevi ve sorumluluğu olduğunu aklına bile getirmeyen bazı örgütlerin varlığına tanık olunan Türkiye'de, bu görevi vurgulamak özellikle gerekli oluyor.

SOVYET ERMENİSTANI'NDAKİ OLAYLAR

Şubat ayının ortalarından Nisan başına kadar, Sovyetler Birliği Ermenilerin yığınsal gösterilerine sahne oldu. Gösterilerin amacı SB'deki 15 cumhuriyetten biri olan Azerbaycan Cumhuriyeti'nde özerk bir bölge olan Karabağ'ın Ermenistan Cumhuriyeti'ne bağlanması idi. Karabağ, %80'i Ermenilerin yaşadığı özerk bir bölge durumundadır. Olaylar şöyle gelişti:

20 Şubatta Karabağ Sovyeti toplanarak, Karabağ'da yaşayanların %80'inin Ermeni olması nedeniyle, bu bölgenin Ermenistan Cumhuriyeti'ne bağlanmasını kararlaştırdı. Oylamada 140 milletvekilinden 110'u karar taslağının lehinde, 13'ü aleyhinde oy kullanırken, 13 kişi de çekimser kaldı. Bunu 3 milyon nüfuslu Ermenistan'ın başkenti Erivan'da yaklaşık 1 milyon kişinin gösterisi izledi. Göstericiler, "tek millet, tek devlet" diye sloganlar atarak, Karabağ'ın Ermenistan'a bağlanmasını istediler. Gösterilerin bir komitenin önderliğinde yapılması, eylemlerin örgütlü yürütüldüğünün bir kanıtıydı. Bu gösterileri, Azerbaycan Cumhuriyeti'nin ikinci büyük kenti olan Sumgait'deki olaylar izledi. Buradaki gösteriler resmi yöneticilerin de kabul ettiği gibi kanlı oldu ve yine resmi rakamlara göre buradaki olaylarda 33 kişi öldü, çok sayıda kişi yaralandı. Bölgeye yabancı gazetecilerin girmesi yasaklandı.

Olayların hızlı gelişmesi ile birlikte, bir yandan askeri birlikler gönderilerek tedbir alınırken, diğer yandan da Gorbaçov bir konuşma yaparak Ermenileri ve Azerileri sükunete çağırdı.

Aslında olaylar ilk patlak verdiğinde, Sovyetler Birliği yöneticileri olayları "aşırıların" hareketleri olarak niteleidiler. Fakat, olayların kapsamının genişliği anlaşılınca, başta Gorbaçov olmak üzere Sovyet yöneticileri geri adım atmaya başladılar ve zaman kazanmaya çalıştılar. Gösterileri düzenleyen komitenin üyeleri ile bir görüşme yapan Gorbaçov, Karabağ'da okullarda eğitimin Ermenice yapılacağına, okulların Ermenistan Eğitim Bakanlığı'na bağlanacağına, Erivan televizyonunun Karabağ'da da yayın yapacağına, eski bir Ermeni ibadet yerinin restore edileceğine ve "haklı bir çözüm" bulunacağına söz vererek, konuşmasını "zafer sizlerindir" diye bitirdi. Gorbaçov, önce bir yandan, bu gelişmeler karşısında zaman kazanmaya, diğer yandan da bu gelişmeleri muhaliflerine karşı kullanmayı hesaplıyordu. Bunun üzerine eylemleri düzenleyen komite, eylemlere bir ay ara verileceğini açıkladı. Ama bu arada yeni eylemler yapıldı. Hatta bu eylemlerin birinde Sovyet yöneticileri, Ermenilerin talepleri karşısında "utanç verici bir suskunluk içinde" bulunmakla suçlandı.

Olayların gelişmesi Sovyetler Birliği yöneticilerini tam bir çıkmazla karşı karşıya bıraktı. Ermenilerin taleplerinin kabulü, başta Azeriler olmak üzere, diğer ulusal hareketlerin "hak" talebi ile yeni eylemlerine neden olacaktı. Sovyet yöneticileri için ise, merkezi otoriteye başkaldırı hiç kabul edilemeyecek bir alternatifti.

İşin ciddiyetinin her geçen gün artması, Sovyet yöneticilerinin, Ermenilerin eylemlerine karşı ilk başta gösterdikleri yumuşak tutumun terk edilmesine neden oldu. Mart sonunda toplanan yüksek Sovyet, "gelişmelerin kaygı verici nitelikte olduğunu ve zaman geçirmeden Anayasal tedbirlerin" alınması gerektiği kararını aldı. 21 ve 22 Mart tarihli Pravda ve İzvestiya gazeteleri ise olaylara, Brejnev döneminde Karabağ bölgesinin ekonomik olarak geri kalmasının ve "aşırı milliyetçiler"in bazı ayrılıkları suni olarak kışkırtmalarnın neden olduğunu açıkladılar. Ayrıca, Ermeniler arasında, komünist partisinin yönetmediği bir cumhuriyet hakkının verilmesi taleplerinin önerildiği, sorunun çözümü için diğer ülkelerin yardımının da alınması gerektiği gibi görüşler dile getirildiği bildirilirken, sözkonusu gazetelerde Ermenilerin taleplerinin "anti-sosyalist nitelikte" ve kabul edilmesinin olanaksız olduğu açıklandı. Bunun arkasından, SBKP yöneticileri de, Ermenilerin "sınırların yeniden çizilmesi" taleplerinin kabul edilemez olduğunu açıklayarak yeni tedbirler aldılar. Yeni tedbirlere göre, yeni olayların önlenmesi için bölgeye çok sayıda askeri birlikler gönderildi. Ayrıca, bölgenin ekonomik geriliklerini gidermek için bir dizi tedbirin alınacağı açıklandı.

Bu kararlar Ermenilerin protestosuna neden oldu. Bir haftaya yakın bir süre evlerinden dışarı çıkmayarak protestolarını dile getirdiler. Bu sürede üretim de büyük ölçüde durdu; bir genel grev yaşandı.

Sovyet yöneticilerinin bölgeye yabancıların girmesini yasaklaması, gösterilere önderlik eden bazı kişilerin tutuklanması ve olaylarla ilgili yayın yasağının

konulması ile birlikte, şimdilik olaylar sona ermiş gibi görünüyor.

Sovyetler Birliği'ndeki olayların bir dizi nedeni var. Bunlar arasında, güçlü burjuva milliyetçi duygular, merkezi otoriteye sarsılan güven, bürokrasinin kendi iç hesaplaşmaları, büyük Rus şovenizmi, Batılı emperyalistlerin dolaylı da olsa ulusal hareketleri kışkırtmaları vb. sayılabilir. Buradaki olaylarda çok farklı çıkarlar ve odaklar rol oynamaktadır. Aslına bakılırsa, Ermenistan, Sovyet bürokrasisi döneminde ayrıcalıklı bir cumhuriyet statüsü görmüştür. Sovyetler Birliği'ndeki kenar bölgeler içinde, ekonomik bakımdan en hızlı gelişen cumhuriyetler arasındadır. Bu gerçek, eylemlerin asıl amaçlarından birisinin, Ermenistan'daki yerel yöneticilerin yeni ayrıcalıklar kazanmak peşinde olduğunu düşündürüyor. Bu derece geniş kapsamlı eylemlerin, "komünist" partisinin doğrudan rolü olmadan gerçekleşmesi olanaksız. Diğer önemli bir neden olarak, Sovyet bürokrasisi içindeki çıkar çatışmaları gösterilebilir. SB yetkililerinin kendi açıklamalarından anlaşılmaktadır ki, Ermenistan'daki yöneticiler içinde Gorbaçov'un yeni politikasına karşı çıkış güçlüdür. Gorbaçov MK'nın 1987 Haziran Plenumu'nda, açıkça Ermenistan Komünist Partisi yöneticilerini, yenilenmeye ayak uydurmamakla suçluyor ve "yenilenme örneğin Ermenistan'da yerinde sayıyor... Aynı anda EKP yöneticileri ve en başta MK Birinci Sekreteri K.S. Demiryan yoldaş, durumun gayet iyi olduğunu söylüyor" diyerek, SBKP yönetiminin yerel yöneticilere karşı tutumunu açıklıyordu.

Bütün bunlar, gösterilerin yerel milliyetçi bürokrasinin kendi konumunu güçlendirme ve koruma amacıyla gösterileri örgütlü olarak planlandığı olasılığını arttırıyor. Sorunun diğer bir boyutu ise, SB'de egemen sınıf olan bürokratik tekelci burjuvazinin her geçen gün yeni bir çıkmazla karşı karşıya olduğudur.

Ermenilerin, Azerilerin, Baltık uluslarının vb. ulusal taleplere dayalı eylemlerinin son yıllarda yoğunlaşması, ulusal düşmanlıkların, son Ermeni-Azeri çatışmalarında görüldüğü gibi bazılarında katliama dönüşmesi, şu gerçeği kanıtlıyor: Bürokratik burjuvazinin izlediği politikalar sayesinde çeşitli uluslardan işçiler arasındaki enternasyonalist ilişkiler tahrip olmuştur. Sovyetler Birliği halkları, geçmişte, sosyalizmin kuruluşu ve anayurt savaşında, burjuvaziye ve işgalci güçlere karşı SBKP önderliğinde, her türlü kaygıdan uzak bir şekilde hayatlarını ortaya koymuşlardı. Bugün açıkça görülen ise, merkezi-birleşik yönetime güvensizlik, yabancılaşma ve ulusal düşmanlıkların giderek yaygınlaşmasıdır.

Burjuva ulusal eğilimler Sovyet toplumundaki sınıflaşma zemininde doğuyor. Sınıfsal çıkar ve çekişme, "ulusal" çıkar ve çekişmelere yol açıyor ya da kendini bu biçim altında sunuyor.

Tarihte zikzaklar her zaman olanaklıdır; ama genel gidiş hep ileriye doğrudur. Çeşitli uluslardan Sovyetler Birliği işçi sınıfı, iktidarı yeniden fethederek enternasyonalist birliğini yeniden canlandıracak ve yeni egemen sınıf olan bürokrat burjuvazi ile birlikte ulusal çekişmeleri de bir kez daha mezara gömecektir.

ANKARA

SOSYALİZM UFKU AÇILACAKTIR

Ankara'da bir gecekondu semtinde ilkokul öğretmeni olarak çalışmaktayım. EKİM'e geçmişimle birlikte gitmeyi uygun buldum.

1960'lı yıllarda öğretmen okulunu bitirdiğimde, varolan koşullardaki eğitim sisteminin vermiş olduğu kültürü düşüncemde yansıtıyordum. Toplumsal gelişmelere duygusal, yüzeysel, metafizik bir bakış açısıyla bakıyordum.

Kapitalist sömürünün yoğunlaşması, emekçi sınıf ve tabakaların arasında hoşnutsuzluk yaratması sınıf çelişkilerinin belirginleşmesi, beni mücadeleye itti. Kısa bir süreç içinde sınıfların olduğu kafamda netleşmeye başlamıştı.

İşte o dönem devrimci hareketin güçlerini toplayan TİP kendisini işçi sınıfının siyasi partisi olarak ilan ediyordu. "Demokrasi, Bağımsızlık ve Sosyalizm" şiarı düşüncemde ağır basıyordu.

TİP'in burjuva parlamenter sistem içinde sınıf işbirliğini temsil ettiğini göremiyordum. TİP ilerici, devrimci demokrat harekete hitap ediyordu. Geniş taban yaratma çabası geçici olarak başarılı oldu.

Ancak, uluslararası siyasi gelişmenin etkisiyle, Milli Demokratik Devrim - Feodalizm mi- Kapitalizm mi? İkilemli tartışmaları beni burjuva parlamenterizm, darbecilik, maceracılık kargaşası içinde bırakmıştı. Düşüncemde siyasi netlik yoktu. Sınıf mücadelesine yararı olmayan bir çizgi izliyordum.

12 Mart askeri faşist darbesiyle, siyasi ilişkilerim koparak iflas etti. Etmek zorundaydı. Örgütsel, siyasal-taktik planda sınıf mücadelesi temeline dayalı tutarlı bir çizgi, stratejik olarak kalıcı, uzun vadeli sosyalizm perspektifli, netleşmiş program yoktu.

1970'li yılların ortasında, işçi sınıfı,

(Devamı s.38'de)

olduğunu söyleyip, böyle bir savunmayı kabul etmediğimi açıklayacağım vs. Ve (böyle bir durumda-çn.) bu tehditleri gerçekleştirmek. Sadece akıllı avukatları tutun, diğerlerini değil. Onlara baştan itibaren (şu-çn.) açıklanmalı: Sadece eleştirmelisiniz, şahitleri ve savcıyı delillerin gözden geçirilmesi noktasında yoğunlaşmaya zorlayın, iddianın hayal ürünü olduğunu gösterin; sadece mahkemenin Şemyaka Metodlarını (***) teşhir etmelisiniz. Zeki bir liberal avukat bile, sosyal-demokrat hareketin barışçı olduğunu, hatta Ad.Wagner gibi adamların bile onun kültürel önemini kabul ettiklerini, söylemeye veya ima etmeye çok eğilimlidirler. Bu tür girişimlerin tümüne radikal bir şekilde engel olunmalıdır. Sanırım, Bebel'in dediği gibi, en gerici insanlar hukukçulardır. Kendi işini yap seni ilgilendirmeyen şeylere karışma. Hukukçu olarak kal, karşı şahitleri ve savcıyı gülünç duruma düşür, en fazla böyle bir mahkeme ile, özgür bir ülkedeki jürinin de bulunduğu bir mahkemenin karşılaştırmasını yap, ama sanığın dünya görüşünü bir tarafa bırak, onun davranışlarını ve inançlarını nasıl değerlendirdiğine dair tek bir söz bile sarfetmeye kalkışma. Çünkü, sen, zavallı liberal, bu inançları, onları övsen bile, sadece basmakalıp laflar edebilecek kadar az anlıyorsun. Tabii bütün bunları avukata bir Sobakeviç (****) tarzıyla söyleyemeyiz, tersine kibar, yumuşak, becerikli ve dikkatli bir şekilde. Buna rağmen avukatlara karşı, özellikle de eğer parti üyesi (bizim 1.maddeye göre!!) ve sosyal-demokrat olduklarını söylüyorlarsa, temkinli olmak daha iyidir.

Davaya katılma sorunu avukat sorunuyla çözülür sanırım. Bir avukat tutmak zaten davaya katılmak anlamına gelir. Şahitleri sıkıştırabilmek ve ajitasyon yapabilmek için niye katılınmasın ki. Elbette, gereksiz bir şekilde, kendini haklı çıkarma batağına düşmemeye çok dikkat edilmeli, bu konuda hiçbir söze gerek yok. En iyisi, delillerin dinlenilebilmesinden sonra, hakimin ilk soruları üzerine sosyal-demokrat olunduğu ve bunun ne anlama geldiğinin konuşmada ayrıntılı olarak anlatılacağı açıklanmalı. Somut olarak, davaya katılma sorunu tamamen şartlara bağlıdır: Varsayalım ki, suç kanıtlanmış, şahitler gerçeği söylüyor ve bütün iddianame geniş ölçüde tartışma götürmez belgelere dayanıyor. Bu durumda belki, davaya katılmanın bir anlamı olmayacaktır ve bütün ilgi ilkeli bir konuşmaya yöneltilmelidir. Buna karşılık eğer deliller zayıfsa, gizli polisin şahitleri çelişkiye düşüyor ve yalan söylüyorsa sahnelenmek istenen bu mahkeme oyununu açığa çıkarmaya yarayacak bu ajitasyon malzemesini elden kaçırmak, pek uygun olmaz gibi görünüyor. Olay sanıklara da bağlı. Eğer çok yorgun, hasta ve bitkinseler, eğer delillerin ispatlanmasına ve münakaşaya alışık, tartışma kabiliyeti olan kimse yoksa davaya katılmaktan vazgeçmek, bunu açıklamak ve bütün ilgiyi önceden hazırlanmış ilkeli bir konuşmaya yöneltmek daha uygun olabilir. Her durumda, en önemlisi sosyal-demokrasinin ilkeleri, program ve taktiği üzerine, işçi hareketi üzerine, sosyalist hedefler ve ayaklanma üzerine yapılacak bir konuşmadır.

Sonuç olarak bir kere daha tekrarlıyorum: Yukarıdakiler, hiçbir şekilde, bu sorunu kesin çözmeye yönelen bir çaba olarak görülmemesi gereken, geçici düşüncelerimdir. Deneyimler belli bir yönü işaret edene kadar beklenilmeli. Ama bu tecrübeleri toplarken, yoldaşlar bir çok durumda somut şartların nasıl değerlendirilmesi gerektiğine ve devrimci iç güdülerinin onlara ne dediğine bakarak hareket etmelidirler.

Kurz, Ruben, Bauman ve tüm arkadaşlara candan selamlar. Cesaretinizi kırmayın. Bizde işler artık iyi gidiyor. Yaygara koparanlardan nihayet kurtulduk. Geri çekilme taktiğine son verdik. Artık saldırıya geçiyoruz. Rus komiteleri de örgüt yıkıcılarıyla ilişkileri koparmaya başlıyor. Kendi gazetemizi kurduk. Pratik faaliyet için kendi ayrı merkezimiz (büro) var. Gazetenin iki sayısı çıktı, bugünlerde (23.1.1905 yeni stile göre (yeni takvim kastediliyor-çn.)) üçüncü sayısı çıkıyor. Haftalık çıkarmayı umut ediyoruz. Sağlıklı ve metin olmanızı diliyorum. Mutlaka daha görüşeceğiz, ve Liga Konferanslarında gördüğümüz, bilinen entrika ve sürtüşmelerden uzak daha iyi şartlarda mücadele edeceğiz.

Lenin

El yazısı metne göre
(Manuskripte göre)

19.1.1905
İlk defa 1924 yılında
"Proletarskaya Rewoluziya" dergisinde
No:7(30) yayınlanmıştır.

Lenin, T.Eserler, cilt:8,
sayfa:53-57 (Alm. baskı) Çev: M.Çetin

(*) Absolut: J.D.Strassowa'nın takma ismi
(**) Glaubensbekenntnis (Alm.): İnancın belirtilmesi (dinde kelime-i şahadet örneğin)
(***) Şemyaka: 15.yüzyılda yaşayan bir feodal bey. Şemyaka Mahkemesi: Rus halk anlatımında adaletsiz, satılmış mahkeme.
(****) Sobakeviç: Gogol'ün "Ölü Canlar" romanında bir tip.

Fransa ve güçlenen faşizm

C.KAYNAK

Fransa'da cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turu 24 Nisanda yapıldı. Rejimin en önemli seçimleri olmasından dolayı, geleneksel olarak ilgi ve heyecan uyandıran kampanya bu yıl, gözlemcilerin ortak kanısına göre, "yavan" ve ilgisiz geçti.

Bu ilgi ve heyecan 1981'de doruk noktasına erişmiş ve Fransa tarihinde ilk defa bir "sosyalist" (sosyal-demokrat) aday halk oyu ile devlet başkanılığına seçilmişti. Hatta bu "vaka"nın etkisi Fransa sınırlarının dışına taşmıştı. Bu "tarihi" değişiklik ekonomik kriz ve onun hayatın her alanındaki etkileri sonucu gündeme gelmişti.

Çünkü, 20 yılı aşkın bir dönem yönetimi tek başına ve aralıksız muhafaza eden sağ partiler ekonomik istikrar sağlamakta aciz kalmışlar ve tüm kozlarını kullanmışlardı. Sonuç olarak, hem ideolojik hem de pratik olarak yıpranan bu partiler ve şefleri halkın nezdinde olduğu gibi burjuvazi nezdinde de itibarlarını kaybetmişlerdi. Buna bağlı olarak, doğal bir biçimde, alternatif sorunu gündeme gelmişti.

Düzene alternatif olmayı hedefleyen, devrim perspektifine sahip ve o doğrultuda faaliyet yürüten kayda değer siyasi bir gücün olmayışı, burjuvaziye hareket serbestliği vermişti. İşçi sınıfı ve toplumun diğer canlı güçlerinin revizyonist FKP ve sosyal-demokrat "sosyalist" partisinin hegemonyası altında olması, bu partileri alternatif konumuna çıkardı. Adı geçen alternatif düzene ve iktidara değil sadece yönetime ilişkindi. Zaten bundan dolayı muhalefetin sosyal-demokrat F.Mitterand şahsında oya dönüşmesinden burjuvazi rahatsız olmadı.

Devrimci bir alternatifin olmayışı, F.Mitterand seçeneğinin pek inanılır olmasa da, sosyalist etiketle sunulması, zaten yıllardır reformist taleplerle uyuşturulan işçi sınıfının desteğini almasına yol açtı.

F.Mitterand'ın "sosyalist" programı şunları içeriyordu: Bazı şirketleri ve bankaları devletleştirmek, çalışma süresini azaltmak, emeklilik yaşını düşürmek, asgari ücret ve aile yardımlarını arttırmak, giyotini kaldırmak vb.

Böyle bir reçetenin uygulanmasıyla başlatılacak atılım politikasının işsizliği kaldıracağı, alım gücünü arttıracağı ve sonuç olarak ekonomiyi düze çıkararak, kapitalizmin tüm olumsuzluklarının bertaraf edilebileceği söyleniyordu. Hatta F.Mitterand bununla "kapitalizmden kopuşu" gerçekleştireceğini vaad ediyordu.

Mayıs 1981'den itibaren bu "sosyalist" reçete büyük ölçüde ve kısa sürede uygulandı. Burjuvazi diplomatik suskunluk gösterdi ama aynı zamanda intikam almanın ortamını hazırlamaktan da geri durmadı. Sermaye kaçışı, az da olsa mevcut yatırımların dondurulması, üretimi modernleştirme ve rasyonalleştirme bahanesiyle toplu işçi atma talepleri vb. Bu ekonomik sabotaja herhangi radikal bir tepkinin doğmasını engellemek için sosyalist şefler kuru gürültü koparmayı ihmal etmediler. "Yoldaşlar! Kapitalistler sermaye kaçışını örgütlüyorlar, gerekeni yapacağız!" veya "Robespierre'in konvansiyonda dediği gibi bazı kelleler düşmelidir demekle yetinmemek gerekir, çok çabuk davranmak lazım!"

Derken, çok kısa sürede işsizlik ikimilyonu aştı, dış ticaret açığı iki katına çıkıp 100 milyar Franka yaklaştı, işsizlik, sosyal sigortalar ve aile yardımları kasaları iflasın eşiğine geldiler. Üretim çok yavaşladı. Böylece atılım politikası aşure çorbasına dönüştü. Durum böyle olunca, hükümet bir yandan işçi sınıfı ve çalışan kesimin haklı ve meşru taleplerini cevaplamaya çalışırken öte yandan, ekonomiyi çıkmazdan kurtarmak için, sermaye çevrelerine güven vermenin yollarını aramaya başladı. Ünlü reformlara ara verildi, patronlara kredi ve subvansiyon yağdırıldı fakat burjuvazi işi hiç de ciddiye almadı. Hükümetin kesinlikle işçi sınıfı ve çalışan kesime taviz veren atılım politikasından vazgeçmesi gerekiyordu. 1982'de yapılan o oldu ve sağlam bir kılıf da bulundu: "Sosyalist reformları ve işçi sınıfının kazanımlarını koruyup pekiştirmek" için geçici ve kısa bir parantez diye adlandıran "sorumlu ve özverili" dönem başlatıldı.

Ücretler tamamen donduruldu, fiyatlar serbest bırakıldı, ekonomiyi modernleştirme ve rekabet gücünü arttırma bahanesiyle toplu işten atmalar başladı. Burjuvazinin sağcı hükümetler döneminde hiçbir zaman yapmaya cesaret edemediği "kirli işleri -sosyalist Başbakan FABİUS-" sosyalist hükümete teker teker fazlasıyla yaptırttı. 1981 sonrası alınılan önlemler tuz buz edilmekle yetinilmedi, 1945'de

kurtuluş döneminde, 1936'da halk cephesi döneminde kazanılan haklar budanmaya başlandı.

"Yarın yeni bir şafak, sosyalizmin şafağı söküyor. Sosyalist Başbakan MAUROY" vaazını verenlerin bu dönekliği kayda değer bir muhalefetle karşılaşmadı. Sendikalar ve diğer kitle örgütleri yönetimdeki partilerin güdümündeydiler. "Tarihi" hükümetin işini zorlaştırmamak ve sağın ekmeğine yağ sürmemek için işçi sınıfı sükunete ve sorumlu davranmaya davet edildi. İşçi sınıfının her kıpırdanışı sendikalar ve partiler tarafından ya saptırıldı ya da bastırıldı. Fransa işçilerinin mücadeleci geleneği yozlaşırıldı, köreltildi. Bunun sorumluluğu ve şerefi işlevini tamamen kaybetmenin eşiğine dayanmış revizyonist partiye aittir. Çünkü revizyonistler "sosyalist" hükümetin icraatına komünist etiket altında ortaktılar. Zaten sosyal-demokratlar ve revizyonistler arasındaki politik fark nüans düzeyine indiği için Fransa'nın en eski ve çok uzun dönem en güçlü partisi FKP mum gibi eriyor ve bu gidişle kısa sürede yok olacaktır. Bu partilerin 1982'de geçicidir diye başlattıkları kemer sıkma politikası 1986 Martına kadar devam etti. İşçi sınıfı hareketine "dost" eliyle indirilen bu darbeler '86 Martında göreve gelen sağcı hükümetin işini çok kolaylaştırdı, aynı politikayı daha da sertleştirdi. İşsizlik güçlü bir santaj silahı olarak tüm çalışanlara, özellikle kamu sektöründekilere karşı kullanıldı. Fransa tarihinde işçi sınıfının bu denli horlandığı, aşağılandığı ve alay edildiği çok az görülmüştür. F.Mitterand'ın reformları bir kaç ay içinde süpürülüp atıldı. Devletleştirilmiş şirketler siyasi dostlar arasında paylaşıldı. Tüketiciler grevci işçilere karşı, işsizler çalışanlara karşı kullanıldı, kışkırtıldı. Bazı stratejik sektörlerde grevi yasaklamak için yasa önerileri yapıldı. Hatta mahkemeler bazı grevleri illegal ilan edebilme cüreti gösterebildiler. Kısacası sosyal-demokrat icraat koyu bir işçi sınıfı düşmanı politikanın uygulanmasının ve meşruiyet kazanmasının objektif şartlarını hazırladı.

Sosyal-demokrasi kendi başlattığı politikanın uygulanmasına karşı çıkamazdı. Onun daha da koyulaştırılmasına da muhalefet etmedi. Çünkü işin içinde kısa vadeli küçük seçim hesapları vardı. Ama bu umutlar da sandıktan faşist bir partinin çıkmasıyla boşa çıktı.

NEDEN FAŞİZM GÜÇLENİYOR?

1981'e kadar sol muhalefet kapitalizmin krizinin atlatılamamasını sağcı yöneticilerin yeteneksizliğine bağladı. Yönetime geldiğinde sorunların üstesinden kısa vadede geleceğini vaad etti. Ve hükümet olduktan kısa süre sonra iflas etti. F.Mitterand'ın şahsında solcu hükümete umut bağlayan kitleler hayal kırıklığına uğradılar ve karamsarlığa düştüler. Geleceği tamamen karanlık görmeye başladılar. Büyük umut bağlanan hükümetin sonu hüsran olmuştu. İşçi sınıfı ve toplumun diğer canlı güçleri adına hareket eden partilerin bu düzenin alternatifsiz olduğunu söylemeleri sorunu basitleştiriyordu. Bütün olumsuzlukların kaynağı olan kapitalist düzeni tartışma konusu bile etmeden işsizliği çözmeyi, ekonomiyi istikrara kavuşturmayı sağlamak gerekiyordu. Bu anlayışla yola çıkan her aday ya şehit olmuş ya da gazi.

Dolayısıyla kapitalist sistem, pazar ekonomisi bir tabuya dönüştü. Krizin sebebini düzenin, sistemin dışında arama fikri itibar kazandı kökleşti. Mutlaka bir "abalı" bulmak gerekiyordu. Önce kamuoyu oluşturuldu. Krizin etkisini azaltmak için başta yan tedbir diye adlandırılan sol ve sağ tarafından sinsice işlenen tezler ortaya atıldı, tartışıldı. Gizli göçmen akımına karşı mücadele ile işe başlandı. Ardından, göçmen işçi sayısını azaltmak geri dönüşü teşvik etmek vb. tezler işsizliği azaltmaya yönelik önlemler olarak ileri sürüldü, uygulamaya geçildi. İşsiz yabancıları geri göndererek işsizlik yardımı kasasının dolayısıyla sosyal sigortalar ve aile yardımları kasalarının açıklarının kapatılabileceği. düşüncesi işlendi. Yine bunlara bağlı olarak adi suç faillerinin çoğunluğunu ikinci göçmen neslin oluşturduğunun imajı yaratıldı.

Bu konular başlangıçta klasik sağ tarafından ileri sürülüp sol tarafından da muhatap alınıp tartışma konusu edilince geri kitleler nezdinde itibar gördü. Böylece "abalı" bulunmuş ve birilerinin bir gün çıkıp hastalığın kaynağı kapitalizmdir demesi engellenmiş oldu. "Abalı" göçmen işçilerdi.

Ortam böylece olgunlaştırılınca, Fransa'da bir türlü itibar bulamayan faşist-ırkçı Milli Cephe partisi salt bu konu üstüne politika inşa etti.

Geri, karamasar ve çıkmazdaki kitlelere basit ve şekilci bir tarzda seslenen Milli Cephe partisi kriz sorununun direk olarak göçmen işçilerden kaynaklandığını savundu.

Basın ve yayın "çoğumuzun gizlice düşündüğünü Milli Cephe açıkça söylüyor" diye propaganda yapması faşist ve ırkçı tezlerin itibar kazanmasına ve Milli Cephenin hızla gelişmesine büyük bir ivme kattı.

Soruna şöyle yaklaşılıyordu: Fransa'da 2,5 milyon işsiz ve 4 milyonu aşkın göçmen işçi var. Geri dönüş işsizliği

(Devamı s.7'de)

ABD'NİN ÇIKMAZI DA SALDIRGANLIĞI DA ARTIYOR

ABD emperyalizmi son zamanlarda dünyanın dört bir yanında saldırgan eylemlerine hız verdi. Önce Nikaragua'ya askeri müdahalede bulunması, sonra Panama'da Norgia'yı devirmek amacı ile asker sevketmesi, en son da Basra Körfezi'nde İran'ın petrol tesislerini bombalaması ABD'nin dünya jandamalığı rolünü güncelleştirdi. ABD, uluslararası hukuk kurallarını da hiçe sayarak çeşitli ülkelerin bağımsızlığına ve halklara yönelik saldırılarını arttırdı. Bu şüphesiz, genelde emperyalist-kapitalist sistemin, özelde de ABD'nin içine düştüğü derin krizden bağımsız değildir. Kriz derinleştikçe, emperyalizmin saldırganlığı da artıyor.

Dünya kapitalist sistemi zor günler yaşıyor. Geçen yıl ortaya çıkan borsa krizinden sonra, burjuvazinin ideologları sürekli olarak yeni bir "1929 bunalımı mı?" sorusunu gündeme getirerek çözüm bulmaya çalışıyorlar.

Mart ayında yayınlanan Birleşmiş Milletler raporu, emperyalist-kapitalist sistemin krizinin önümüzdeki dönemde de artacağını gösteriyor. Rapora göre, gerek Batı, gerekse de Doğu Avrupa'da, 1987 yılı içinde büyüme hızları düştü, eğer tedbir alınmazsa önümüzdeki yıllarda da düşmeye devam edecek. Rapor, ABD ekonomisinin de bir dizi zorlukla karşı karşıya olduğunu bildiriyor ve her şeyin yolunda gitmediğini, bütçe ve ticaret açığının ABD ekonomisi için en büyük sorun olduğunu dile getiriyor.

Bu değerlendirme, diğer şeylerin yanısıra, emperyalist-kapitalist kamp içinde ticaret savaşının kızışacağını gösteriyor.

Nitekim raporun yayınlanmasından kısa süre sonra, ABD yönetimi, bir kararla ABD pazarından ayrıcalıklı ve öncelikli olarak yararlanan ülkelerin bu ayrıcalıklarına son verileceğini açıkladı. ABD yetkilileri sözkonusu ülkelerin artık sorunlarını çözecek duruma geldiği gerekçesi ile bu kararın alındığını açıklamalarına rağmen, gerçek neden bu değildir. Sözkonusu karara göre, bundan en başta, Güney Kore, Tayvan ve Hong Kong gibi ABD ile yakın ilişki içinde olan ülkeler zarar görecek. ABD, bu kararla, 100 milyar dolar dolayında gelir elde edecek.

Diğer yandan, ABD yönetimi yeni bir yasa ile, bazı malların ABD pazarına serbestçe girmesinin engelleneceğini açıkladı. Japonya, böyle bir yasanın yürürlüğe girmesi ile "dünya ticaretinin ve Japonya-ABD ilişkilerinin zarar göre"ceğini açıklayarak, buna sessiz kalınmayacağını duyurdu. Avrupa emperyalistleri ise, sözkonusu girişimi "kaygı" ile karşıladıklarını açıkladılar.

Buna bir de, son zamanlarda ABD Kongresi ve yönetimi arasında tartışmalara neden olan "dış yardım" tartışmalarını eklemek gerekir. ABD yönetimi, sık sık ABD'nin bütçe ve dış ticaret açığını azaltmak için "dış yardımlar"ın kısılacağını, müttefiklerinin "anlayışlı" olması gerektiğini açıklıyor. ABD bununla, artık kapitalizmin patronu olarak sorumluluklarını yerine getiremiyorum, zorlanıyorum demek istiyor. 16 Nisan tarihli Cumhuriyet'te, bu konuda, ABD Meclisi Dış Yardım Komitesi D.Obey ve yönetim arasında tartışma ile ilgili bir haber yayınlandı. Habere göre Obey, yönetim yetkilileri ile tartışırken, "Avrupa'ya yapılan yardımı Amerikan vergi mükellefinin finanse ettiğini, bu yardım sayesinde ise Avrupa vergi mükellefinin kalkındığını" söyleyerek, "bunu ben kendi vergi mükellefime izah etmekte güçlük çekiyorum" demiş. Devamla Obey "Türkiye ve Portekiz, biz yükümlülüklerimizi yerine getirmiyoruz diye kızıyormuş. Bence bu ülkelere sıfır yardım vermek lazım" diye görüşünü açıklamış.

Bütün bunlar, kapitalist sistemin jandarmalarından, baş savaş kışkırtıcılarından biri olan ABD'nin büyük güçlüklerle karşı karşıya olduğunu ve bunların önümüzdeki dönemde daha da artacağını gösteriyor.

Tarihsel deneyimin de doğruladığı gibi, kapitalist sistemin krizinin derinleşmesi, emperyalistlerin her yolla bu krizi proletaryanın ve halkların sırtına yıkmak için çaba sarfetmesine, saldırganlığa hız vermesine neden oluyor.

Bu gelişmeler ise, başta Sovyet modern revizyonistleri olmak üzere, bir kısım burjuva ideologlarının, emperyalizmin karakterinin değişmeye başladığı, "barışçı" bir politika izleyeceği, başta ABD ve SB olmak üzere, dünya gericiliğinin "dünya güvenlik sistemi" kurarak "barış içinde yanyana yaşa"yacağı iddialarının gerçekleri gizlemeye yarayan teoriler olduğunu kanıtlıyor.

ABD'nin son İran saldırısı karşısında, SB yöneticilerinin tutumu ise, ABD emperyalizmi hakkında yayılan hayallerin ve hayal kırıklığının yeni bir örneğini sunuyor. SB yöneticilerine göre, ABD'nin İran'a saldırısı, ABD emperyalizminin, bir süper devletin doğasına uygun bir eylem değil, aksine, "süper devlete yakışmayan bir eylem"dir.

ANKARA

ÇÖZÜM SOSYALİZMDEDİR

Sistemin gereği işsiz ve bu gidişle kolay kolay bir iş bulamayacak Ankaralı bir EKİM taraftarıyım.

Önceleri küçük-burjuva devrimci demokrat bir anlayışa sahiptim. Devrimci Sol'a sempati duyuyordum. Ne var ki, bu anlayışın temsil ettiği ideolojinin ortaya koyduğu -proletarya "ideolojik önder", köylülük "temel güç" ve sonuçta devrimin karakteri "Demokratik Halk Devrimi" stratejisinin, M-L başyapıtları anlayıp kavrayarak oldukça alabildiğine metafizik, alabildiğine Maocu ve dolayısıyla anti-Marksist öz taşıdığının farkına vardım. Her şeyden önce, M-L demokratik devrim anlayışında temel güç olarak proletarya ile birlikte köylülük ele alınmakta ve proletarya, her ne olursa olsun, hareketin odağında tutulmaktadır. İkinci olarak, ülkemizin ve dünyanın içinde bulunduğu ortam ve koşullar birlikte değerlendirildiğinde, bu ortam ve koşullar demokratik devrimi mi gerektirmekte? Bu sorunun yanıtı "Platform Taslağı"nda verilmiştir: "Devrimimiz tamamlanmamış demokratik görevleri de geçerken yerine getiren bir proleter devrimi olacaktır. Bu, devrimimizin, sosyalist ve demokratik mücadelenin birlikte ve aynı anda yürütüldüğü, demokratik görevlerin sosyalist görevlere bağlandığı tek ve aynı süreç olduğunu anlatır."

Platform taslağını okuyup, devrimimizin karakterinin sosyalist devrim olarak belirlenmesine karşı gelen bazı farklı gruplardan arkadaşlar var. Diyorlar ki; "Strateji doğanın oluşturduğu nesnel olguların bir sonucudur ve iradi olarak değiştirilemez. Bu bakımdan, devrimin kesintisiz olarak iki aşamalı olması gerekir. Yani, önce demokratik devrim, sonra sosyalist devrim gerçekleştirilmelidir. Sürecin çakıştırılması -yani tek ve aynı olarak belirlenmesi- metafiziktir; vs."

Bu türden eleştirilere verilebilecek yanıt şudur bence: Evet, stratejiyi belirleyen doğanın oluşturduğu nesnel koşullardır; çok doğru.. Ama, şu anda ülkemizin ve dünyanın içinde bulunduğu ortam ve koşullar nelerdir? Eğer bunları değerlendirmeden hareket edersek, stratejiyi elbetteki, 1980'ler öncesinin anlayışına göre belirlemeye çalışır ve böyle değerlendirdiğimizden dolayı da gericileşiriz. Bu konudaki düşüncelerimi daha ileride ele almak umuduyla, sözü, 1946'da yayımlanan Tüm Yapıtlar'ın birinci cildine yazdığı "Giriş"in bir kısmıyla Stalin'e bırakıyorum: "Çok iyi bilindiği gibi, Leninist sosyalist devrim teorisi, sosyalist devrimin, mutlaka kapitalizmin en çok geliştiği ülkelerde değil, ama esas olarak kapitalist cephenin zayıf olduğu, proletaryanın bu cepheyi kırmasının kolay olduğu, kapitalizmin, diyelim ancak orta bir gelişme düzeyine ulaştığı ülkelerde zafere ulaşacağı tezinden yola çıkar." (Stalin, Anarşizm mi? Sosyalizm mi? s.56, Sol Yay. Aktaran: -Ed.) (abç.)

Şimdi asıl değinmek istediğim konuya geçebiliriz..

12 Eylülle gelen askeri faşist diktatörlükle, içinde bulunduğu ekonomik ve siyasi bunalımdan kurtulmayı hedefleyen işbirlikçi tekelci burjuvazi oligarşisi, tüm diğer sorunlarda olduğu gibi ve fakat daha çok çaba harcayarak, işsizlik sorununun ulaştığı boyutları en az düzeyde göstermeye çalışmaktadır.

Güdümü altındaki DPT, DİE gibi kuruluşlar yoluyla kendisine, dayanabilecek uyduruk rakamlar ve bu rakamlar çerçevesinde, yine uyduruk önlemler alan tekelci burjuvaziyi ne yazık ki, emperyalizmin hizmetçisi kurumlardan olan OECD dahi yalanlamaktadır. Şöyle ki; DPT'nin istatistiklerine göre 1985 Ekim ayı itibariyle tarımdaki işgücü fazlası ile birlikte 3 milyon 7 bin dolayında olan işsiz sayısı (1), OECD'nin 1987 sonu istatistiklerinde 9,1 milyon olarak (2) belirtilmektedir.

İşsiz sayısının 2 yıllık bir sürede makul bir oranda artabileceği düşünülebilir, ama yüzde iki yüz artması!!

Eğer marjinal işleri -ayakkabı boyacılığı, milli piyango bileti satıcılığı, işportacılık, vb.- iş olarak kabul edersek, inşaat sektöründe çalışanları bütün bir yıl boyunca çalışıyor kabul edersek, memur kadrolarını tıkabasa doldurup gizli işsizleri de iş sahibi olarak gösterirsek, hiçbir üretimde bulunmayan öğrencileri hesaba katmazsak, aradaki farkın bu denli çok olması bile gerçekte az değil midir?

Gelelim işsizliğin önlenmesi amacıyla izledikleri uyduruk politikalara ve önlemlere..

Ekonomide işsizliğin azaltılması için, birinci olarak, yatırımların artırılarak yeni iş alanlarının yaratılması ve ikinci olarak da, çalışma alanlarındaki atıl kapasitenin değerlendirilmesi temeldir.

Peki ülkemizde yeni iş alanlarının yaratılması için gerekli olan yatırımların gerçekleştirilmesi için neler öngörülüyor?

5. BYKP ile getirilen yeni politikalarda, yabancı sermaye girişinin artırılması ve bu amaçla gerekli mevzuat değişikliklerinin yapılması ve özellikle de serbest bölgelerin tesis edilmesi amaçlanmaktadır.(3) Böylelikle, sözde, yatırım için gerekli kaynaklar sağlanarak istihdam olanaklarının artırılması istenmektedir. Sonuç ne olacaktır? Yabancı sermayenin girişinin artırılması ve serbest bölgelerin kurulması demek, Türkiye kapitalizminin uluslararası kapitalist sisteme tam anlamıyla entegrasyonunun gerçekleştirilmesi yani, emperyalizmin ülkemizin üzerine daha bir güzel abanması ve işbirlikçilerin de bundan payını alması demektir. Bitmedi; işçilerin, emekçilerin niteliğinin yüksek olmasına karşın ücretlerinin en az düzeyde tutulması ve sendikal hakların tamamen ortadan kaldırılması demektir.

Eh, emperyalistlerle tekelci burjuvazinin kasalarını doldurma yolunu bulduk; orta burjuvaziyi ne yapacağız peki? Yoksa, dişlerini gıcırdatmaya başlar sonra.. Öyleyse hemen bir işsizliği önleme önlemi alalım.. "İstihdam yaratma ve konut ihtiyacının karşılanması amacıyla inşaat sektörünün teşvik edilmesine "Toplu Konut Fonu' uygulamaları ile de" devam edilsin (4) ve ayrıca "Kır ve kentteki mahalli işsizlere yönelik, özel amaçlı 'kamu istihdam projelerinin' uygulamaya konması çalışmaları"nı hızlandıralım(5).

Fabrika için yatırıma aktarılması gereken finansmanın pembe kaldırım taşlarına aktarılması bir yana, emeğin en güzel sömürü örneklerinden birini verelim. Ankara'da kurulan bir yerleşim alanındaki inşaat şirketi bakın ne yapıyor: Çevre köylerden ya da komşu il köylerinden ilkokulu yeni bitirmiş, 13-14 yaşlarındaki çocukları toplayarak, ayda 45 000 (kırkbeşbin) TL'na çalıştırıyor.

Sanayi orta burjuvazi ne yapacak peki; o kaymaktan bir parça olsun almayacak mı? Aman, o da kafasını çalıştırsın. Bursa'da 200 işçi kapasiteli bir tekstil fabrikası sahibi bakın kafasını ne güzel çalıştırıyor: 150-200 bin TL maaş alan bir işçinin bordrosuna maaş verileceği gün kurşun kalemle aldığı gerçek ücret yazılmakta ve fakat aynı günün akşamı bu rakam silinerek, asgari ücret yazılmakta. Çift yönlü, harika bir vurgun. Hem, devlete ödeyeceğin sigorta parasını yarı yarıya azaltıyorsun, hem de, işçinin emekli olmasını 4-5 yıl geciktirebiliyorsun. Ya da, Ankara'da bir tekstil fabrikasında olduğu gibi, işçinin aldığı ücret kıdem yoluyla yükselecekse, onu işten atıyorsun ve yerine asgari ücretle çalışacak yenisini alıyorsun.

Marks'ın yüz küsur yıl önce mahkum ettiği Malthus'un nüfus teorisini "çağ atlayan Türkiye"de önemli bir çözüm yolu olarak sunan, bunun sık sık şaklabanlığını yapan Evren paşamıza değinmeden geçmek olmaz.

Biz Marksistler biliyoruz ki, kapitalist, sermayesini artırabilmek için iki temel seçeneğe başvurur. İlkinde, elde edilen artık değeri artırmak için işgücünün verimliliğini artırmaya çalışır. İkincisinde, sabit sermaye artışının bir kısım işçileri işsiz hale getirmesi sonucu bir çok işçi işten atılarak bir yedek sanayi ordusu yaratılır, ve çalışan işçilere, iş sahibi olduklarından dolayı kendilerine -yani kapitalistlere- ve tanrıya şükretmeleri istenir ve ücretler düşürülür. Ses çıkardın mı işten atılırsın. Nasıl olsa yedek sanayi ordusu hazırda beklemektedir.

Buradan iki ana sonuç çıkaracağız: Birincisi, işsizliğin nedeni Malthus'un ve "çağ atlayan Türkiyemiz"in baş şaklabanı Evren paşamızın iddia ettiği gibi nüfus artışı değil, kapitalist üretimin gittikçe daha fazla sabit sermayeye, yani teknoloji yoğun sermayeye yönelmesidir. İkincisi, kapitalizm sürekli bir işsiz ordusuna gereksinim duyduğundan dolayı, işsizlik sorununun çözümü için köklü önlemleri bilerek almaz. Bu sorunları sadece sosyalizm çözebilir.

K.BATI

(1) 1985 Programı, DİE yay., s.279
(2) Milliyet gazetesinin 1987'nin son aylarında yayımlanan bir sayısı.
(3) 1985 Programı, DİE yay., s.67
(4) a.g.y., s.279
(5) a.g.y., s279

SOSYALİZM UFKU.....

(Başlarafı s.36'da)

öğrenci, aydın tabaka hızlı bir ivme ile örgütlendi, THKP-C/ML hareketini doğru buluyor, Maocu küçük-burjuva devrimciliğini en dinamik şekilde savunuyordum. Proletaryanın sınıf mücadelesi tali kalıyordu.

THKP-C/ML yöneticileri "Üç Dünya Teorisi" temelindeki tartışmalar sonunda PDA'ya iltihak ettiler.

THKP-C/ML - DHY saflarında yer aldım. Siyasi gelişim içinde, sınıf mücadelesinin sosyalizm hedefli ufkunu görmeye ye başlamıştım.

12 Eylül sonrası küçük-burjuva devrimciliğinin iki yönlü karakteri açık olarak görüldü. Pratikte, hayatın kendisinde yaşandı. Özellikle bu dönem kapitalist sömürünün hızlı bir şekilde yoğunlaşmasıyla emek sermaye çelişkisi netleşti.

Proletaryanın ileri unsurlarını ifade eden militan bir işçi partisinin oluşturulmasıyla, SOSYALİZM ufkunun açılacağına inancım tamdır.

8 Mart 1988 K.MEKİK

UNUTULMADILAR...



Üç unutulmaz devrimci Deniz Gezmiş, Yusuf Aslan ve Hüseyin İnan'ın idam edilişlerinin 16.yıldönümü.

Bu olay, en yalın haliyle; İstanbul Üniversitesi işgaliyle başlayıp, Taşkışla'dan Dolmabahçe önlerine uzanan yürüyüşle devam eden ve nihayet 6 Mayıs 1972'de Deniz Gezmiş'in gür sesinde dile gelen "Yaşasın Marksizm-Leninizmin Yüce İdeolojisi" şiarı eşliğinde göndere çekilen soylu bir kavgayı anlatır.

Üstün bir özveride, tastamam bir halk kahramanlığında, dava için kendini ikircimsiz feda etmede ifadesini bulan bu kavga, bir "isyan" girişimiydi.

Burjuva reformizminden kopuşu, düzene karşı militan ve ödünsüz bir başkaldırıyı başlatması ile tarihsel bir öneme sahiptir. Bu özellikleriyle, benzerleriyle birlikte bir döneme damgasını da vurmuştur.

"Özverileri boşa gitmedi. Aralarından gelen kuşağa umutsuzluk değil, umut taşıdılar. Karamsarlığı değil, iyimser olmayı öğrettiler. Teslimiyet ve ihaneti değil" "dövüşe dövüşe yenil"meyi miras bıraktılar.

Genç Erdalların darağacına çekilirkenki korkusuzluğu da bunun anlatımıdır.

Öğrenci gençlik İstanbul Üniversitesini yine işgal etti. Dövüştüler. Yeniden "bir yürüyüş eylediler". Demek ki Deniz'i unutmadılar. Unutulmayacaklar.



"SER VERİP SIR VERMEMEK"

TKP-ML'nin kurucusu ve lideri İbrahim Kaypakkaya'yı katledilişinin 15.yıldönümünde saygıyla anıyoruz.

İbrahim Kaypakkaya, bizim için işkencede ve poliste komünist tutumun, zulme kafa tutuşun, parti ve dava için kendini tereddütsüz feda edişin parlak bir sembolü olma özelliğini koruyor. Gerçi, boyun eğiş ve teslimiyetin yaygınlığına rağmen, 12 Eylül dönemi onlarca Kaypakkaya örneği yarattı. Ancak "ilkler"in değeri her zaman büyüktür, öyle olmuştur. Zira, yolu, çığırı açanlar, bir geleneği başlatanlar onlardır. Yakın tarihimizde "ser verip sır vermeme "geleneğini yeniden başlatan İbrahim Kaypakkaya'dır.

İşkenceciler hala direnen devrimcilere "Kaypakkaya mısın" derler. Ve işkencede pek çok komünist ve devrimci gerçekten de direnirken onu hatırlar.

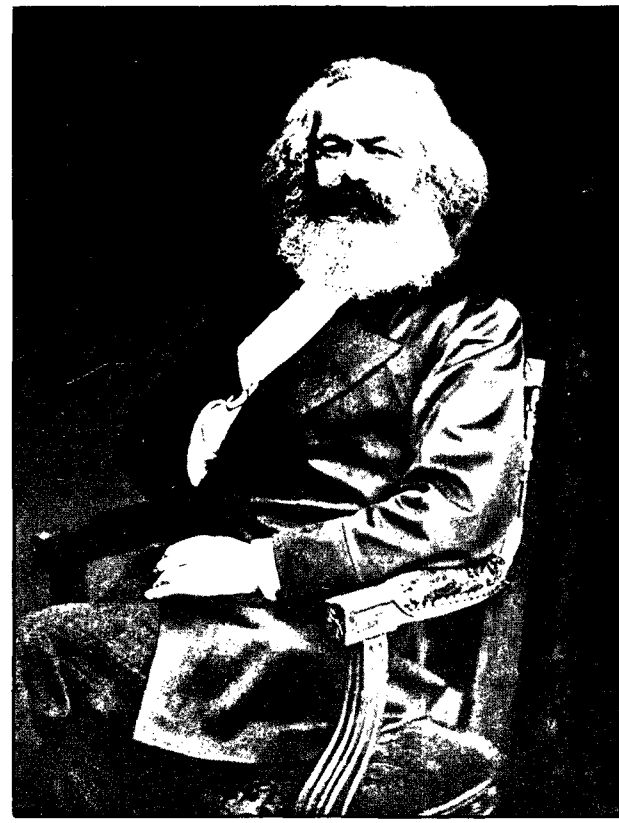
İsmi Türkiye devrim tarihine silinmez bir şekilde kazınmıştır.

...
Yaşamayı ciddiye alacaksın,
hem de o derecede, öylesine ki,
meselâ, kolların bağlı arkadan, sırtın duvarda,
yahut kocaman gözlüklerin, beyaz gömleğinle bir laboratuvarda
insanlar için ölebileceksin,
hem de yüzünü bile görmediğin insanlar için,
hem de hiç kimse seni buna zorlamamışken,
hem de en güzel, en gerçek şeyin
yaşamak olduğunu bildiğin halde.
...

Nazım Hikmet

KARL MARX 170 YAŞINDA !

"Adı yüzyıllar boyu yaşayacak, yapıtı da!"



KARL MARX

(...)

Nasıl ki Darwin organik doğanın gelişme yasasını bulduysa, Marx da insan tarihinin gelişme yasasını, yani insanların, siyaset, bilim, sanat, din vb. ile uğraşabilmelerinden önce, ilkin yemeleri, içmeleri, barınmaları ve giyinmeleri gerektiği; bunun sonucu, maddi ilksel yaşama araçlarının üretimi ve, böylece, bir halk ya da bir dönemin her iktisadi gelişme derecesinin, devlet kurumlarının, hukuksal görüşlerin, sanatın ve hatta sözkonusu insanların dinsel fikirlerinin üzerinde gelişmiş bulundukları temeli oluşturdukları ve, buna göre, bütün bunların şimdiye değin yapıldığı gibi değil, ama tersine, bu temele dayanarak açıklamak gerektiği yolundaki, daha önce ideolojik bir saçmalıklar yığını altında üstü örtülmüş bulunan o temel olguyu buldu.

Ama hepsi bu değil. Marx günümüz kapitalist üretim tarzı ile onun sonucu olan burjuva toplumun özel hareket yasasını da buldu. Artı-değerin bulunması, sonunda, bu konuyu aydınlattı; oysa, burjuva iktisatçıların olduğu kadar sosyalist eleşiricilerin de daha önceki bütün araştırmaları, karanlıklar içinde yitip gitmişlerdi.

Bu türlü iki bulgu koca bir yaşam için yeterdi. Kendisine böyle bir tek buluş yapma nasip olana ne mutlu! Ama Marx araştırmada bulunduğu her alanda (bu alanların sayısı çoktur ve bir teki bile yüzeysel irdelemelerin konusu olmamıştır), hatta matematik alanında bile, özgün buluşlar yaptı.

Bilim adamı olarak, buydu. Ama onun etkinliğinde asıl önemli olan, hiç de bu değildi. Marx için bilim, tarihi etkinliğe geçiren bir güç, devrimci bir güçtü. Pratik uygulamasının düşünülmesi belki de olanaksız olan herhangi bir teorik bilimdeki bir bulgudan duyabileceği sevinç ne denli katıksız olursa olsun, sanayi için, ya da genel olarak tarihsel gelişme için doğrudan doğruya devrimci bir önem taşıyan bir bulgu sözkonusu olduğu zaman duyduğu sevinç bambaşkaydı. Böylece Marx, elektrik alanındaki bulguların gelişmesini ve, daha şu son günlerde Marcel Deprez'in çalışmalarını çok dikkatli bir biçimde izliyordu.

Çünkü Marx, her şeyden önce bir devrimciydi. Kapitalist toplum ile onun yaratmış bulunduğu devlet kurumlarının yıkılmasına şu ya da bu biçimde katkıda bulunmak, kendi öz durumunun ve gereksinmelerinin bilincini, kendi kurtuluş koşullarının bilincini kendisine ilk onun vermiş bulunduğu modern proletaryanın kurtuluşuna yardımda bulunmak, onun gerçek yönelimi işte buydu. Savaşım onun en sevdiği alandı. Ender görülür bir tutku, bir direngenlik ve bir başarı ile savaştı o. 1842'de birinci Rheinische Zeitung'a, 1844'te Paris'teki Vorwärts'a, 1847'de Brüksel'de Deutsche-Brüsseler-Zeitung'a, 1848-1849'da Neue Rheinische Zeitung'a 1852'den 1861'e değin New York

(Devamı s.9'da)